

**RAPORT MONITORINGOWY STRATEGII
ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA LATA 2000-2020**

ZA ROK 2007

-PROJEKT-

KATOWICE, PAŹDZIERNIK 2008

SPIS TREŚCI:

<i>WSTĘP</i>	3
<i>I. DIAGNOZA SYTUACJI W OBSZARACH ROZWOJU</i>	4
<i>II. NOWE PROGRAMY BĄDŹ STRATEGIE SZCZEGÓŁOWE</i>	68
<i>III. REALIZACJA CELÓW</i>	97
<i>IV. RAPORT WSKAŹNIKOWY</i>	135

WSTĘP

Wdrażanie „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020” odbywa się poprzez regionalne programy operacyjne, wojewódzkie programy, inne programy operacyjne oraz strategie sektorowe i branżowe, indywidualne projekty o zasięgu regionalnym oraz inne działania wspierające jej realizację. Śledzenie wprowadzanych w regionie za pomocą powyższych instrumentów zmian oraz ewaluacja ich wpływu na spójność założeń rozwojowych i różnorodne dziedziny życia społeczno-gospodarczego, wymaga monitorowania postępów realizacji zapisów Strategii.

Odpowiedzialność za monitoring i ewaluację wdrażania „**Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020**” spoczywa na Zarządzie Województwa Śląskiego. Do oceny realizacji Strategii został stworzony na poziomie województwa system monitoringu, którego strukturę instrumentalną stanowią raporty monitoringowe.

Celem zharmonizowania działań, podejmowanych w procesie monitoringu przez wydziały merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego i inne jednostki uczestniczące w jego realizacji, a także przeprowadzenia prawidłowej oceny wszystkich programów i działań, mających wpływ na realizację zapisów Strategii, powołany został w Urzędzie Marszałkowskim, **Zespół ds. Wdrażania i Monitoringu „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”** (Zarządzenie nr 35/2008 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 21 kwietnia 2008 r.; pierwszy zespół został powołany w listopadzie 2006 roku). Dla ujednoczenia i uściślenia wymogów i zasad systemu wdrażania, monitoringu i ewaluacji Strategii opracowany został „**Podręcznik wdrażania monitoringu i ewaluacji „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”**”, określający tryb i sposób prowadzenia monitoringu, a także precyzujący i porządkujący system gromadzenia i analizowania danych. Podręcznik został uaktualniony w lutym 2008 roku.

Na podstawie podręcznika układ obecnego Raportu monitoringowego składa się z następujących elementów:

- diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej;
- analizy spójności opracowanych i przyjętych w 2007 roku dokumentów strategicznych z celami i kierunkami działań Strategii;
- analizy realizacji celów;
- raportu wskaźnikowego.

Przedłożony „**Raport monitoringowy Strategii Rozwoju Regionalnego Województwa Śląskiego na lata 2000-2020**” przygotowany został w Wydziale Planowania Strategicznego i Przestrzennego. Podstawą jego opracowania stały się złożone przez zaangażowane w proces monitoringu wydziały i jednostki **Ankiety dot. wdrażania „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”**, zawierające informacje o opracowywanych programach, strategiach wspierających realizację „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”, za rok 2007 r. oraz dane statystyczne za rok 2006 stanowiące podstawę raportu wskaźnikowego.

Raport monitoringowy za rok 2007 jest drugim raportem od momentu przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020.

I. DIAGNOZA SYTUACJI W OBSZARACH ROZWOJU

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Strukturę administracyjną województwa tworzy 167 gmin zgrupowanych w 36 powiatach: 17 ziemskich i 19 grodzkich (miasta na prawach powiatu). Spośród 167 gmin 49 to gminy miejskie, 22 miejsko-wiejskie i 96 wiejskie. Region zajmuje obszar 12.334 km² i pod względem powierzchni (3,9%) znajduje się na 14. miejscu w kraju, przed województwem świętokrzyskim i opolskim. System osadniczy województwa śląskiego składa się z 1.379 miejscowości, w tym z 71 miast, które tworzą sieć o gęstości 58 miast/10 tys. km². Gęstość ta jest ponad dwukrotnie wyższa od średniej krajowej, wynoszącej 28 miast/10 tys. km². Głównymi elementami systemu osadniczego województwa śląskiego są aglomeracje miejskie: górnośląska (o znaczeniu europejskim) oraz bielska, częstochowska i rybnicka (o znaczeniu krajowym).

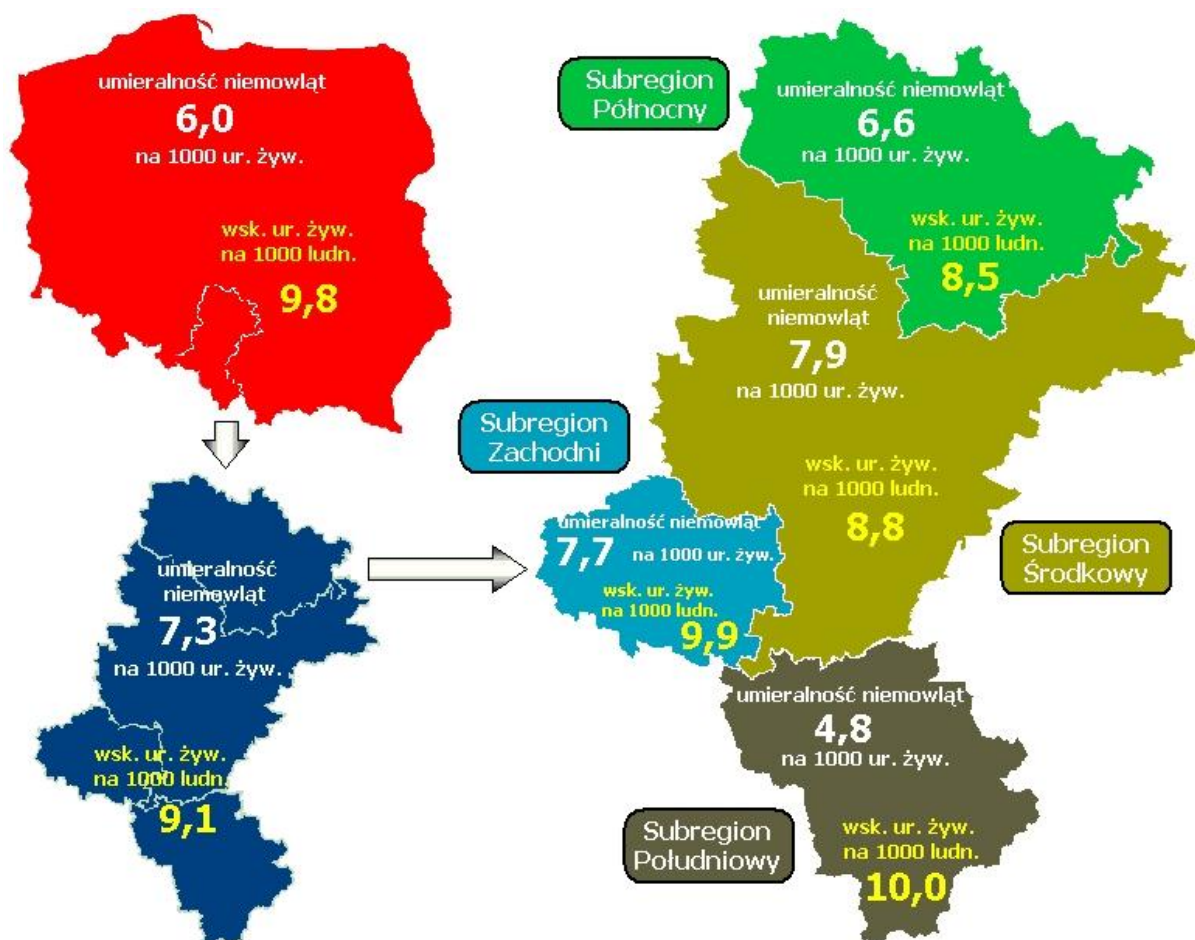
Województwo zamieszkuje 4,7 mln osób, co stanowi 12,3% ludności Polski. Pod względem liczby ludności znajduje się na 2. miejscu w kraju po województwie mazowieckim (13,6%). Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowanym regionem Polski (78,5% ludności miejskiej), posiadającym najwyższą w kraju gęstość zaludnienia (379 osoby/km²), kraj: 122 osoby/km².

Największy obszarowo jest subregion środkowy (5.577 km²), który zamieszkuje 2.847 tys. ludności (tj. 61% ludności regionu), ponad 4-krotnie więcej niż w pozostałych subregionach województwa. Drugi jest subregion południowy (649 tys. osób), następnie północny z liczbą 535 tys. osób, i zachodni, gdzie mieszka 639 tys. ludności województwa.

W kolejnych latach w strukturze wiekowej ludności województwa śląskiego będzie postępował coraz szybszy wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym i w efekcie starzenie się społeczeństwa w regionie.

Region cechuje najwyższy w kraju wskaźnik umieralności niemowląt (na 1.000 urodzeń żywych – 7,3 niemowląt, kraj 6,0 niemowląt). Szczególnie niekorzystnie przedstawia się sytuacja w subregionie centralnym (7,9 niemowląt) i zachodnim (7,7 niemowląt). Trochę lepiej kształtuje się w subregionie północnym (6,6 niemowląt), ale najkorzystniej w południowym (4,8 niemowląt na 1.000 urodzeń żywych). Wskaźnik urodzeń żywych na 1.000 ludności w województwie śląskim wynosi 9,1 niemowląt (kraj 9,8 niemowląt). Najlepiej sytuacja wygląda w subregionie południowym (10,0 osób) i zachodnim (9,9 osób). Gorzej w subregionie środkowym (8,8 osób), najgorzej jednak w północnym, gdzie na 1.000 ludności przypada 8,5 urodzeń żywych. Województwo śląskie posiada jeden z najniższych w kraju, ujemny przyrost naturalny, w 2006 r. wynosił (-0,8 ‰), kraj (0,1 ‰). Wewnątrz województwa najniższy wskaźnik przyrostu naturalnego posiada subregion północny (-2,5 ‰), najkorzystniejszy natomiast zachodni (1,7 ‰).

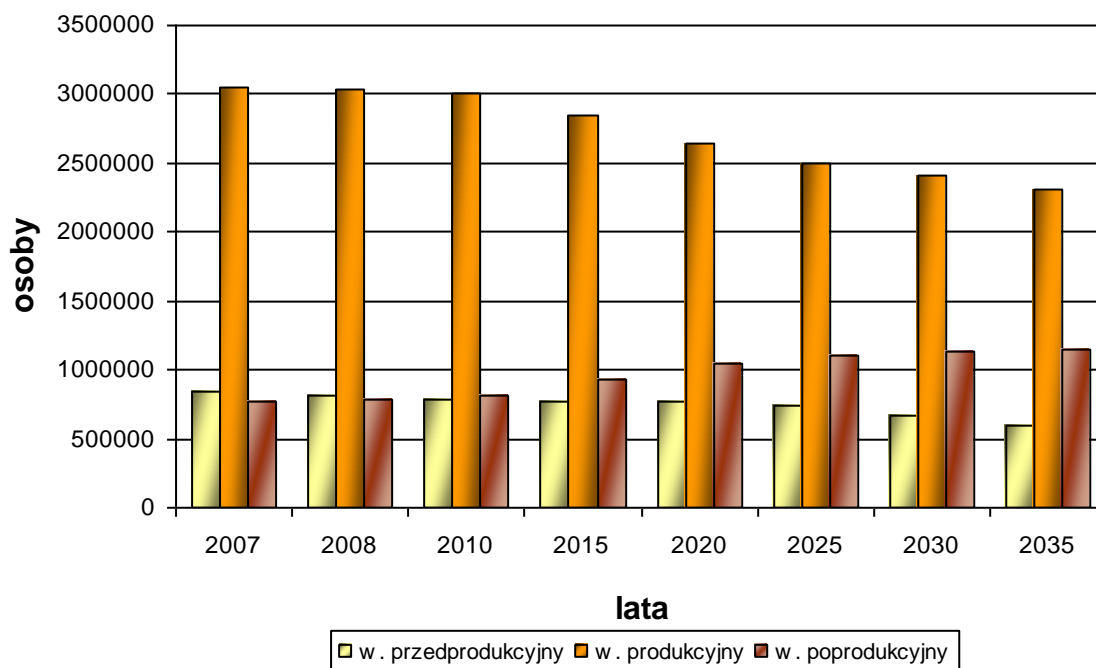
Rys. 1: Umieralność niemowląt oraz urodzenia żywe w podziale na subregiony (2006 rok)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportu Monitoringowego.

W kolejnych latach nastąpi spadek liczby ludności w województwie śląskim, zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn. Tendencja ta będzie najbardziej widoczna w miastach podregionu centralnego. Także w miastach prognozowany jest spadek liczby gospodarstw domowych począwszy od 2012 roku, podczas gdy na wsi liczba ludności w gospodarstwach domowych będzie stale rosła. Przeciętna liczba dzieci w gospodarstwach będzie spadać zarówno w miastach jak i na wsi. Według prognoz starzenie się społeczeństwa to problem, który w województwie śląskim dotyczy przede wszystkim miast.

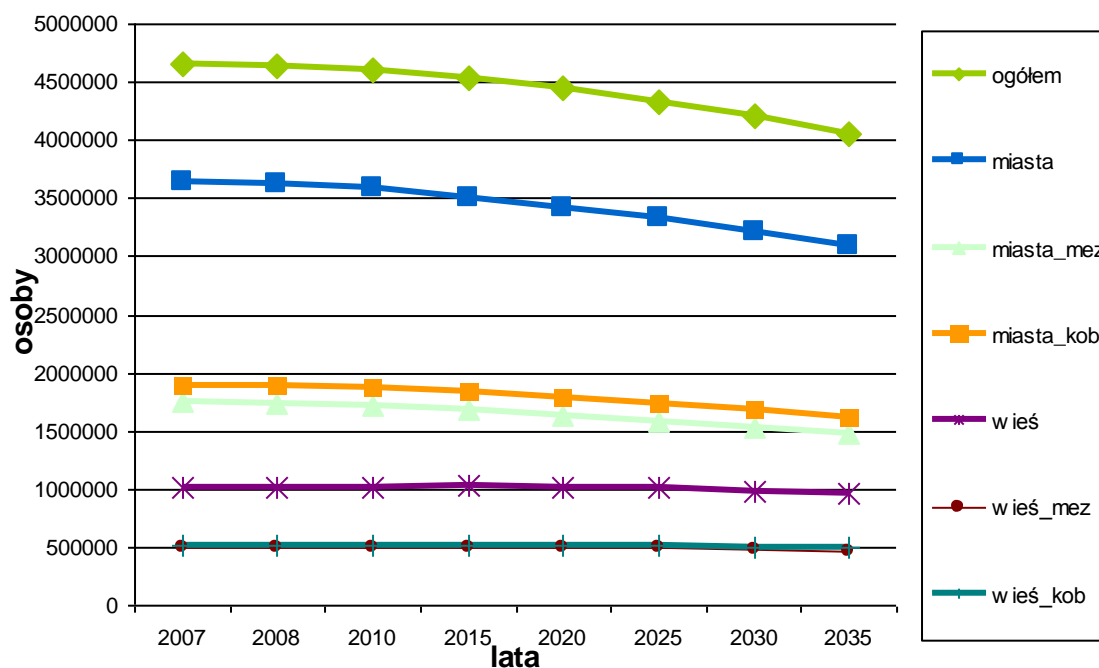
Wykres 1: Prognoza struktury wiekowej ludności województwa w latach 2008-2035.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Prognoza ludności na lata 2008-2035”, GUS Warszawa.

Prognozowane tendencje demograficzne przedstawiają się inaczej dla miast i dla wsi. O ile w pierwszej grupie przewiduje się wyraźny spadek liczby kobiet i mężczyzn, to na wsi w kolejnych latach liczba ludności nieznacznie spadnie.

Wykres 2: Prognoza ludności w województwie śląskim w latach 2008-2035.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Prognoza ludności na lata 2008-2035”, GUS Warszawa.

Tabela 1: Podstawowe dane demograficzne w roku 2006 w województwie śląskim na tle kraju.

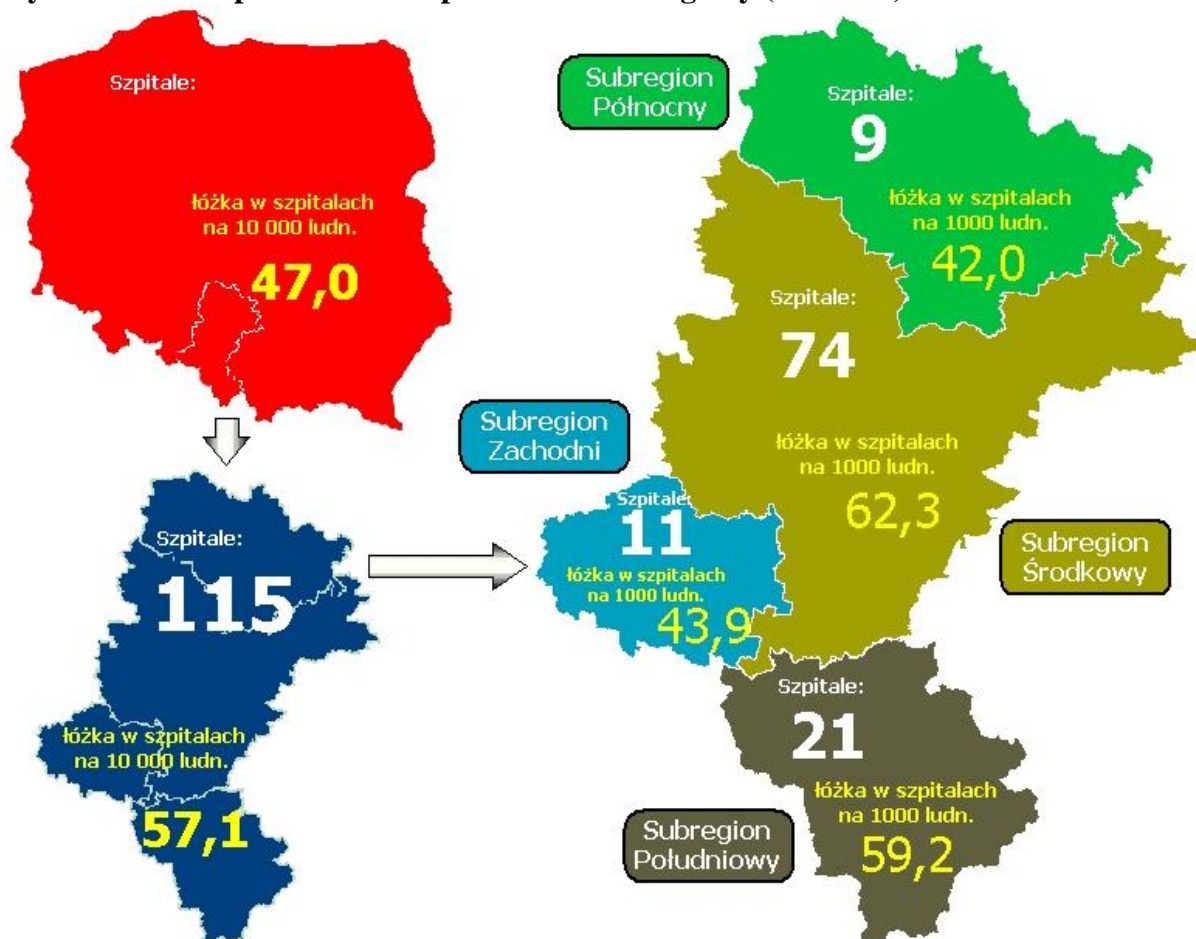
Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Powierzchnia (km ²)	12.334,0	312.683,0
Ludność ogółem stan na 31 XII 2006 r. (tys. osób)	4.669,1	38.125,5
Gęstość zaludnienia (osoba/km ²)	379	122
Stopień urbanizacji (%)	78,5	61,3
Ludność według płci (%)		
• kobiety	51,7	51,7
• mężczyźni	48,3	48,3
Liczba kobiet na 100 mężczyzn (osoba)	107	107
Struktura wiekowa ludności ogółem (%) w wieku		
• przedprodukcyjnym (poniżej 17 lat)	18,4	20,1
• produkcyjnym	65,5	64,2
• poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	16,1	15,7
Urodzenia żywe na 1.000 ludności (osoba)	9,1	9,8
Zgony niemowląt na 1.000 urodzeń żywych (osoba)	7,3	6,0
Przyrost naturalny na 1.000 ludności (‰)	-0,8	0,1
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1.000 ludności (osoba)	-2,6	-0,9

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007

OCHRONA ZDROWIA

Województwo posiada dobrze rozwiniętą sieć placówek lecznictwa zamkniętego. Liczba szpitali w roku 2006 wyniosła 115, w tym publiczne – 94 i niepubliczne – 21. W porównaniu z rokiem 2000 nastąpił wzrost liczby niepublicznych placówek z 3 do 16 w roku 2005 i 21 w roku 2006. Szpitale dysponują 26,6 tys. łóżek szpitalnych. Na terenie województwa znajduje się 27 zakładów opiekuńczo-leczniczych, 23 zakłady pielęgniarско-opiekuńcze, 4 hospicja, 3 szpitale uzdrowiskowe, 10 sanatoriów uzdrowiskowych i 5 szpitali psychiatrycznych. Województwo posiada również dobrze rozwiniętą sieć placówek lecznictwa otwartego, na którą składają się przychodnie, ośrodki zdrowia i praktyki lekarskie. W województwie funkcjonuje 1927 zakładów opieki zdrowotnej (wzrost w stosunku do 2000 roku- 1692) oraz 871 praktyk lekarskich. Lepsza, niż w kraju jest dostępność do usług medycznych, na 10 tys. ludności przypada 57,1 łóżek w szpitalach (w kraju 47,0), liczba porad na 1 mieszkańca wynosi 7,6 (w kraju 6,8).

Rys. 2: Liczba szpitali i łóżek w podziale na subregiony (2006 rok)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDR

Jeśli chodzi o zróżnicowanie subregionalne, to dominuje subregion centralny, w którym znajdują się 74 szpitale oraz 62,3 łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności, 1198 zakładów opieki zdrowotnej i 419 praktyk lekarskich. Jest to uzasadnione największym zagęszczeniem ludności na tym terenie.

Na drugim miejscu jest subregion bielsko-bialski z 21 szpitalami, 59,2 łózkami na 100 tys. ludności, 277 zakładami opieki zdrowotnej i 194 praktykami lekarskimi.

Analiza danych o zatrudnieniu w służbie zdrowia wskazuje na występowanie braków kadrowych, choć nie są one dotkliwe. Najwięcej lekarzy brakuje w specjalnościach: anesteziologia i intensywne terapie, chirurgia ogólna, choroby wewnętrzne, medycyna ratunkowa, pediatria.

Problemy zdrowotne

Najczęstszymi przyczynami zgonów na Śląsku, podobnie jak w Polsce są:

- choroby układu krążenia – 48% wszystkich zgonów,
- nowotwory - ponad 25%; udział zgonów z powodu nowotworów w ogólnej liczbie zgonów wzrasta i niestety wzrost ten jest silniej zaznaczony na Śląsku,
- zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonów – stanowią niecałe 7 % wszystkich zgonów.

Nasz region jest obszarem wysokiej chorobowości i zapadalności na gruźlicę i bardzo wysokiej umieralności z powodu gruźlicy. Pomimo systematycznego spadku rejestracji nowych przypadków gruźlicy na Śląsku i w Polsce współczynniki zapadalności są jednymi z najwyższych w Europie.

Na przestrzeni ostatnich 15 lat ponad 2-krotnie zwiększyła się liczba osób borykających się z problemami psychicznymi, które leczą się w poradniach zdrowia psychicznego.

Najczęściej rozpowszechnione problemy zdrowotne – diagnozowane w poradniach:

- zaburzenia nerwicowe związane ze stresem,
- organiczne zaburzenia psychiczne,
- schizofrenia.

Wśród dzieci i młodzieży do 18 roku życia w woj. śląskim będących pod opieką lekarzy opieki zdrowotnej najbardziej rozpowszechnione problemy zdrowotne to:

- zniekształcenie kręgosłupa,
- zaburzenia refrakcji i akomodacji oka,
- otyłość.

Wśród dorosłych mieszkańców naszego regionu (powyżej 19 roku życia) najczęstsze problemy zdrowotne diagnozowane przez lekarzy POZ to:

- choroby układu krążenia w tym niedokrwienne choroby serca,
- choroby układu mięśniowo-kostnego tkanki łącznej,
- cukrzyca,
- przewlekłe choroby układu trawiennego,
- choroby obwodowego układu trawiennego.

Wśród przyczyn hospitalizacji mieszkańców Śląska dominowały:

- niedokrwienne choroby serca,
- kamica żółciowa,
- dusznica bolesna,
- nadciśnienie pierwotne,
- zapalenie płuc,
- niewydolność serca oraz zawał serca.

Stan zdrowia społeczeństwa jest gorszy od przeciętnego w kraju. Trwające dziesiątki lat zakłócenia równowagi ekologicznej wpłynęły na zdrowie mieszkańców regionu, którzy płacą za to ceną skróconego okresu życia i zwiększoną w stosunku do innych regionów kraju zachorowalnością. Przeciętna długość życia mieszkańców tego regionu jest krótsza niż średnio w kraju i wynosi dla mężczyzn 70,5 lat (kraj 70,9 lata), a dla kobiet 78,8 lata (kraj

79,6 lat). Jeżeli chodzi o długość życia zarówno dla mężczyzn jak i kobiet, najkorzystniej sytuacja przedstawia się w województwie podkarpackim (72,5 lat dla mężczyzn, 80,8 lata dla kobiet). Zarówno dla mężczyzn jak i kobiet przeciętna długość trwania życia jest dłuższa w mieście niż na wsi. Długość trwania życia mężczyzn w mieście wyniosła w 2006 roku w województwie śląskim 71,9, natomiast kobiet 79,8. Na wsi wartości te wyniosły odpowiednio dla mężczyzn 70,1, a dla kobiet 78,5. Większy niż w innych regionach Polski jest stopień zachorowalności na choroby zawodowe, choroby układu krążenia, nowotwory, choroby dróg oddechowych, zwłaszcza u dzieci, wyższy jest udział rent i orzeczonego inwalidztwa. Około 12% orzeczonego inwalidztwa przypada na województwo śląskie, z tego ponad 60% stanowią osoby powyżej 65. roku życia.

KULTURA

Infrastruktura, oferta oraz uczestnictwo w kulturze

Województwo śląskie jest ważnym ośrodkiem kultury w Polsce. Wyrazem tego jest bogata i zróżnicowana baza instytucji i organizacji kulturalnych. Jednocześnie województwo charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem terytorialnym i demograficznym, a także nierównomiernym rozmieszczeniem profesjonalnych instytucji kultury – zakres oferty kulturalnej jest szczególnie bogaty w subregionie środkowym województwa oraz w dużych ośrodkach miejskich.

Funkcjonowanie kultury zależy jednak nie tylko od stanu liczebnego instytucji, organizacji i innych podmiotów świadczących usługi w zakresie kultury, ale również od ich aktywności, a zatem od ilości i jakości oferty kulturalnej.

Kolejnym kluczowym aspektem funkcjonowania kultury jest popyt ludności na uczestnictwo w imprezach kulturalnych. Kultura nie należy do tzw. potrzeb pierwszego rzędu, takich jak jedzenie, czy ochrona zdrowia, dlatego też tak ważne jest kształtowanie tej potrzeby od najmłodszego wieku. Uczestnictwo w kulturze uwarunkowane jest przede wszystkim od miejsca zamieszkania (możliwość dostępu do instytucji kultury), poziomu wykształcenia i wysokości dochodów mieszkańców. Poważny wpływ ma tu również atrakcyjność oferty.

Duża ilość i różnorodność imprez i wydarzeń w województwie (od instytucji i imprez najbardziej „masowych” do wydarzeń o charakterze ekskluzywnym i selektywnym), pozwala na uczestnictwo w kulturze szerokiej i zróżnicowanej publiczności.

Teatry i instytucje muzyczne

Województwo śląskie to znaczący ośrodek teatralny i muzyczny, w którym funkcjonuje 25 teatrów i instytucji muzycznych, posiadających łącznie 10 256 miejsc na widowni. To blisko 14,5% miejsc w skali całego kraju (więcej miejsc dla widzów teatralnych i muzycznych posiada jedynie województwo mazowieckie).

Dostępność do tych instytucji, mierzona liczbą miejsc na widowni na tysiąc mieszkańców, lokuje jednak województwo dopiero na 11 miejscu w kraju z wartością ponad 2,2 miejsca.

Powyższa zależność pojawiała się będzie jeszcze wielokrotnie. Podawane w liczbach bezwzględnych liczby ilustrujące zasób regionu – jego infrastrukturę, ofertę kulturalną - są wysokie i sytuują województwo na czołowych miejscach w kraju, jednakże po przeliczeniu na tysiąc mieszkańców wartość ta jest często poniżej średniej krajowej.

Kina

Województwo śląskie ma dobrze rozwiniętą sieć kin – liczba tego typu obiektów większa jest jedynie w województwie mazowieckim. W 57 kinach stałych znajdują się 133 sale kinowe, a w nich 34 828 miejsc (drugie miejsce w kraju). W województwie znajduje się aż 8 kompleksów kinowych typu „multiplex” oraz 2 kina przystosowane do oglądania filmów w technologii trójwymiarowej IMAX. Kina należą do różnych właścicieli – prywatnych lub publicznych (głównie samorządy, instytucje kultury), co przekłada się na profil ich działalności.

Liczba miejsc na widowni w przeliczeniu na 1 tysiąc mieszkańców wynosi 7,4. Relatywnie duża liczba miejsc na widowni jest więc niwelowana przez wysoką liczbę mieszkańców regionu.

Muzea

Pielęgnowanie, ochrona, archiwizacja oraz popularyzowanie dorobku i dziedzictwa kulturowego regionu to najważniejsze zadania muzeów. Prezentując różnorodne zbiory i wiele specjalistycznych kolekcji, muzea dają świadectwo zróżnicowaniu kulturalnemu regionu. W województwie śląskim działa 57 muzeów, w tym 8 oddziałów. Stanowi to 8% wszystkich muzeów wraz z oddziałami na terenie kraju; to wartość przewyższająca średnią (średnia liczba muzeów w województwach wynosi 44). Na terenie województwa zlokalizowane są trzy obiekty paramuzealne, a także dwa skanseny.

Galerie

Działalność wystawiennicza pokazująca sztukę współczesną prowadzona jest przede wszystkim poprzez 25 galerii i salonów sztuki. Stanowi to 8,5% wszystkich krajowych galerii i salonów sztuki (w Polsce jest ich 293 - na każde województwo przypada więc średnio 18,3 galerii).

Zdecydowanie największe zbiory zgromadziły galerie malarstwa. W dalszej kolejności liczne zbiory posiadają galerie grafiki i fotografii.

Tabela 2: Biblioteki w roku 2006 w województwie śląskim na tle kraju.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Biblioteki publiczne łącznie z filiami (placówka)	839	8.542
Księgozbiór w bibliotekach i placówkach bibliotecznych (wolumin) • na 1.000 ludności	3.647	3.554
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną (tys. osoba)	5.288	3.783,4
w tym: wieś	2.654	2.184
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1.000 ludności (osoba)	215	184
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (wolumin) • na 1 czytelnika• w tym: wieś• na 1.000 ludności	20,3 21,8 4.357	19,14 20,3 3.525

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego 2007. Bank danych regionalnych. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2007, GUS Warszawa 2007. Dane za rok 2006.

Podsumowując przegląd infrastruktury kulturalnej województwa śląskiego należy zauważyć dużą dysproporcję lokalizacji bazy w subregionach. Najuboższa infrastruktura służąca kulturze (ujmowana w danych statystycznych) znajduje się na terenie subregionu północnego, gdzie ulokowanych jest 108 bibliotek wraz z filiami, 6 kin, 5 muzeów z oddziałami, 6 ponadgimnazjalnych szkół artystycznych, teatr, filharmonia i 5 galerii.

Najbogatsza infrastruktura występuje w subregionie środkowym. Znajduje się tutaj 463 bibliotek, w których zgromadzono największy księgozbiór (10.596 831 woluminów, co stanowi 62,2% zbiorów wojewódzkich). Także w subregionie centralnym swoją lokalizację ma największa liczba muzeów (32; ponad 56% tego typu w województwie), kin (29) i galerii (17). Na taki stan składa się kilka przyczyn. Po pierwsze subregion środkowy jest najbardziej zurbanizowany (stanowi skupisko dużych ośrodków miejskich – Aglomeracja Górnośląska), a infrastruktura kulturalna zawsze najlepiej rozwija się w miastach. Ponadto w subregionie

środkowym zlokalizowane są Katowice- stolica województwa najlepiej wyposażona w instytucje kultury. Istotnym jest również fakt, iż subregion środkowy jest największy pod względem powierzchni spośród czterech omawianych subregionów i mieszka w nim najwięcej mieszkańców.

Uczestnictwo w kulturze mieszkańców województwa śląskiego w dużej mierze uzależnione jest od dostępu do infrastruktury. Brak bazy, jaką są instytucje służące kulturze, utrudnia uczestnictwo w danej dziedzinie życia kulturalnego. Z tego powodu wyraźne są dysproporcje w rozmieszczeniu osób uczestniczących w kulturze. Najwyższy poziom uczestnictwa to subregion środkowy (m.in. 65,3% widzów kin, 76,1% zwiedzających muzea i oddziały, 62,5% czytelników oraz 63,4% wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz), najniższy natomiast - subregion północny (m.in. 13,6% widzów kin, 6,5% zwiedzających muzea i oddziały, 9,3% czytelników oraz 8,2% wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz).

Tabela 3: Instytucje kultury w roku 2006 w województwie śląskim na tle kraju.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Teatry i instytucje muzyczne (placówka)	25	187
Liczba przedstawień i koncertów ogółem (impreza)	4.762	47.383
• na 1.000 ludności (impreza)	1,0	1,2
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (miejsce)	10.256	70.611
• na 1.000 ludności (miejsce)	2,2	1,9
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ogółem (osoba)		
na 1.000 ludności (osoba)	1.262,3	9.601,0
	269,9	252
Muzea (placówka)	57	703
Zwiedzający muzea i wystawy w ciągu roku (tys. osób)	843,1	18.191,0
• na 1.000 ludności (osoba)	180,3	477
Kina stałe ogółem (obiekt)	57	513
Miejsca na widowni w kinach stałych na 1.000 ludności (miejsce)	7,5	6,1
Widzowie w kinach na 1.000 ludności (osoba)	932,0	849

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Mały Rocznik Statystyczny Polski, GUS Warszawa 2007

EDUKACJA I SZKOLNICTWO WYŻSZE

Edukacja

Poziom wykształcenia mieszkańców województwa śląskiego przedstawia się niekorzystnie na tle innych zurbanizowanych województw. Odsetek osób z wykształceniem wyższym stanowił jedynie 9,2% (11. miejsce wśród województw) i był jednym z najniższych wskaźników w kraju. Szkołę średnią ogólnokształcącą i zawodową ukończyło 32,8%, wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 27,7%, zaś 30,3% ludności posiadało wykształcenie podstawowe bądź niepełne podstawowe.

Tabela 4: Struktura wykształcenia ludności ogółem (%).

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
• wyższe	9,2	9,9
• policealne	2,8	3,2
• średnie ogólnokształcące i zawodowe	28,9	28,3
• zasadnicze zawodowe	26,8	23,2
• podstawowe i gimnazjalne	30,3	31,8
• niepełne podstawowe	2,3	3,6

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2004

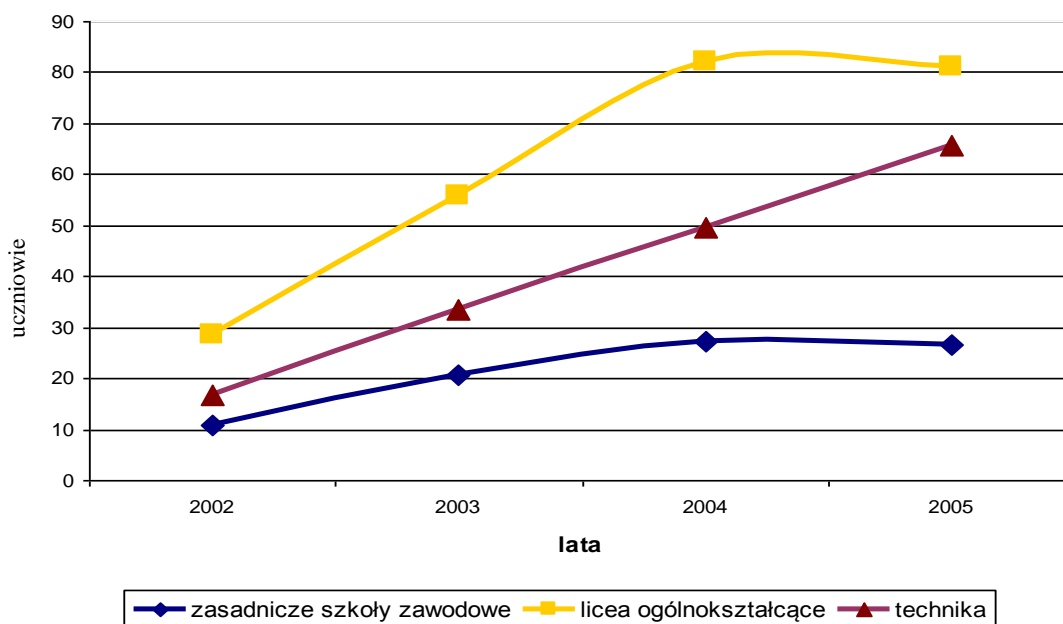
Biorąc pod uwagę szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły zasadnicze zawodowe, ogólnokształcące, licea profilowane, technika, szkoły policealne i szkoły wyższe w województwie śląskim znajduje się 3.219 placówek, co stanowi 10,04% liczby placówek krajowych (ogółem w Polsce 32.051 szkół).

We wszystkich typach szkół województwa nauką objętych było 878.546 tys. uczniów, co stanowiło 11,18 % uczniów w kraju. Największy odsetek w województwie śląskim stanowili uczniowie szkół podstawowych (30,72%), następnie szkół wyższych (23,13%), gimnazjów (18,93%), szkół ogólnokształcących (9,1%), techników (8,2%), szkół policealnych (5,14%), zasadniczych szkół zawodowych (2,6%) i liceów profilowanych (2,1%).

Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych 40,5% uczęszczało do liceów ogólnokształcących, 13% do zasadniczych szkół zawodowych, a 0,4% stanowili uczniowie specjalistycznych szkół przysposabiających do pracy, 1,8% uczniowie szkół artystycznych, 34,7% stanowili uczniowie techników, a 9,6% liceów profilowanych. Największą bazą szkolnictwa cechuje się subregion środkowy.

Tutaj znajduje się ponad połowa szkół wszystkich poziomów nauczania (podstawowych 48,9%, gimnazjów 52,6%, zasadniczych zawodowych 57,14%, ogólnokształcących 61,7%, liceów profilowanych 64,85%, techników 66,05%, szkół policealnych 59,3% i 63,64% szkół wyższych). Najmniejszą liczbę szkół podstawowych (14,5% tego typu szkół regionu), gimnazjalnych (13,64%) oraz szkół wyższych (2,27%) posiada subregion zachodni, najmniejszą liczbę szkół zasadniczych (9,74%), ogólnokształcących (10,64%), zawodowych (9,74%) oraz policealnych (9,81%) cechuje subregion północny.

Wykres 3: Liczba uczniów w szkołach województwa śląskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rocznik Statystyczny województwa śląskiego 2007.

W ostatnich kilku latach nastąpiła korzystna zmiana w systemie kształcenia uczniów. Nastąpił spadek liczby uczącej się młodzieży w zasadniczych szkołach zawodowych na korzyść szkolnictwa technicznego, jednocześnie można było zaobserwować spadek liczby uczniów w liceach ogólnokształcących.

Szkolnictwo wyższe

Województwo śląskie jest jednym z największych w kraju ośrodkiem naukowym i akademickim. Ośrodki akademickie i naukowe zatrudniały 9.431 nauczycieli akademickich (tj. 10,11% akademickiej kadry krajowej). Stawia to województwo na 3 miejscu w kraju, po województwie mazowieckim i małopolskim.

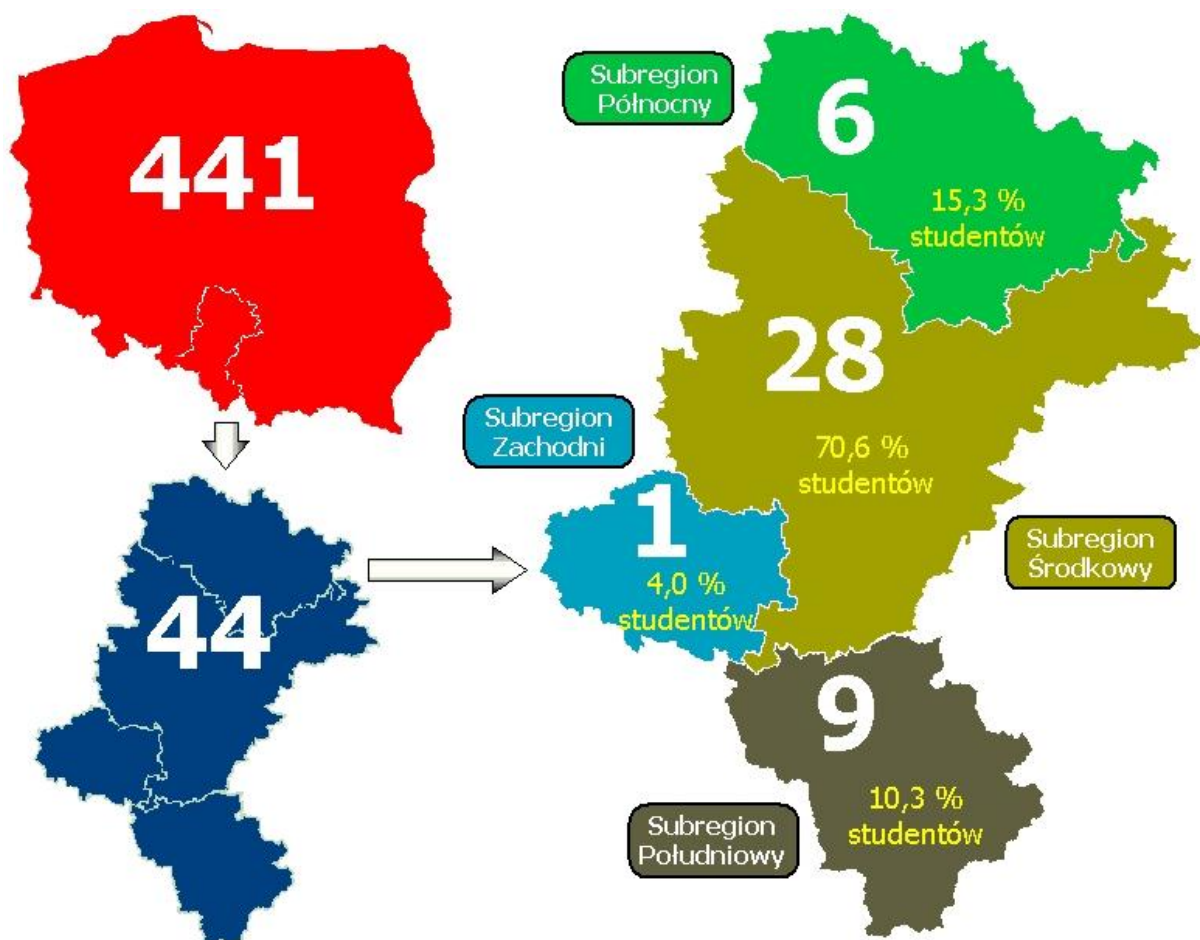
Największymi uczelniami państwowymi są: Uniwersytet Śląski w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach z filiami w Katowicach i Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamickiego w Katowicach, Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Politechnika Częstochowska, Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Akademia Jana Długosza w Częstochowie.

Poza tym w województwie śląskim istnieje 13 Uniwersytetów Trzeciego Wieku, największy to UTW Uniwersytetu Śląskiego, który został powołany w roku akademickim 1982/83 i Gliwicki UTW, który działa od listopada 2003 (pozostałe to: UTW Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, Bytomski UTW, Górnośląski UTW przy Centrum Kształcenia Ustawicznego Ekonomistów im. L. Krzywickiego w Chorzowie, UTW w Jastrzębiu Zdroju, UTW w Sosnowcu, Rudzki UTW, UTW w Rybniku, UTW przy Wyższej Szkole Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach, UTW w Zabrze Stowarzyszenie „Misericordia”, UTW w Częstochowie, Cieszyński UTW przy Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji UŚ w Katowicach).

Na 44 wyższych uczelniach województwa o kierunkach politechnicznych, uniwersyteckich i specjalistycznych, a także 27 filiach i wydziałach zamiejscowych stanowiących ok. 10% wyższych uczelni kraju kształciło się 193 tys. osób, tj. 10% studentów kraju, w tym systemem dziennym 43% ogółu studiujących województwa. W szkołach niepaństwowych stanowiących ok. 34,4% krajowych wyższych uczelni niepaństwowych naukę pobierało 34,4% studiującej młodzieży województwa (70 tys. osób).

Spośród wszystkich absolwentów szkół wyższych w Polsce, 11% absolwentów uzyskało dyplom w województwie śląskim. Najwięcej absolwentów opuszcza wyższe szkoły ekonomiczne (32,24 % absolwentów województwa). Na drugim miejscu znajdują się wyższe szkoły techniczne, które kończy 24,03% studentów województwa. Trzecią pozycję zajmuje Uniwersytet Śląski kształcący 20,05% absolwentów w województwie śląskim. Od roku akademickiego 2000/2001, w którym szkoły wyższe ukończyło 27 922 absolwentów, do roku akademickiego 2004/2005 zaobserwować można znaczący wzrost liczby absolwentów o 34,24 % tj. 14543 osób

Rys. 3: Liczba szkół wyższych w 2006 roku oraz procentowy udział studentów w subregionach do ogółu studentów w województwie śląskim

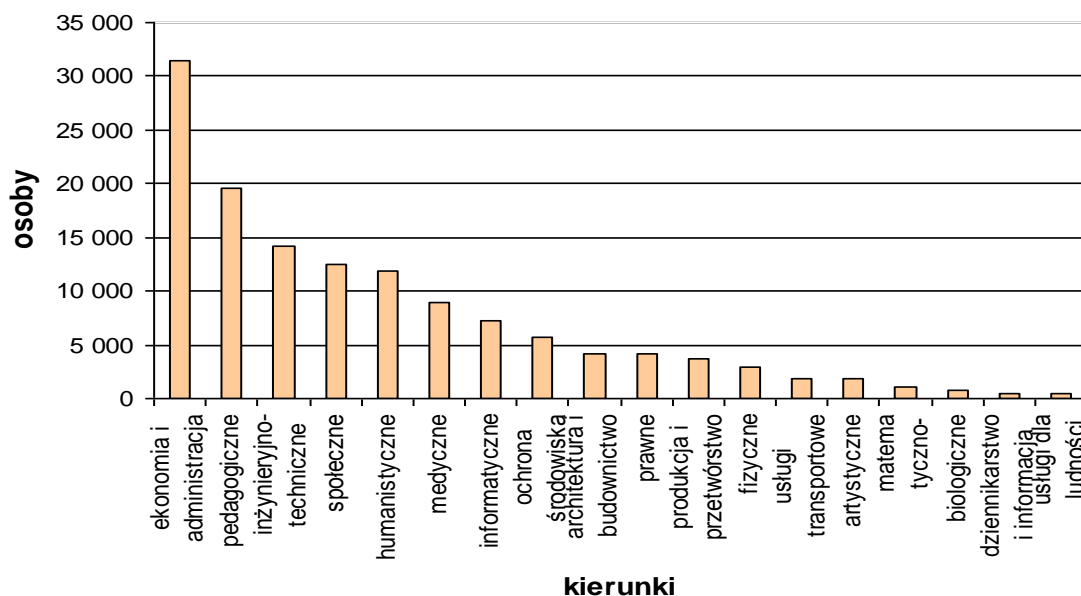

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDR

Wyższe szkoły techniczne w 2006 r. kształciły 28,83 % studentów uczących się w województwie śląskim, co stanowiło 17,43% studentów wyższych szkół technicznych w skali kraju.

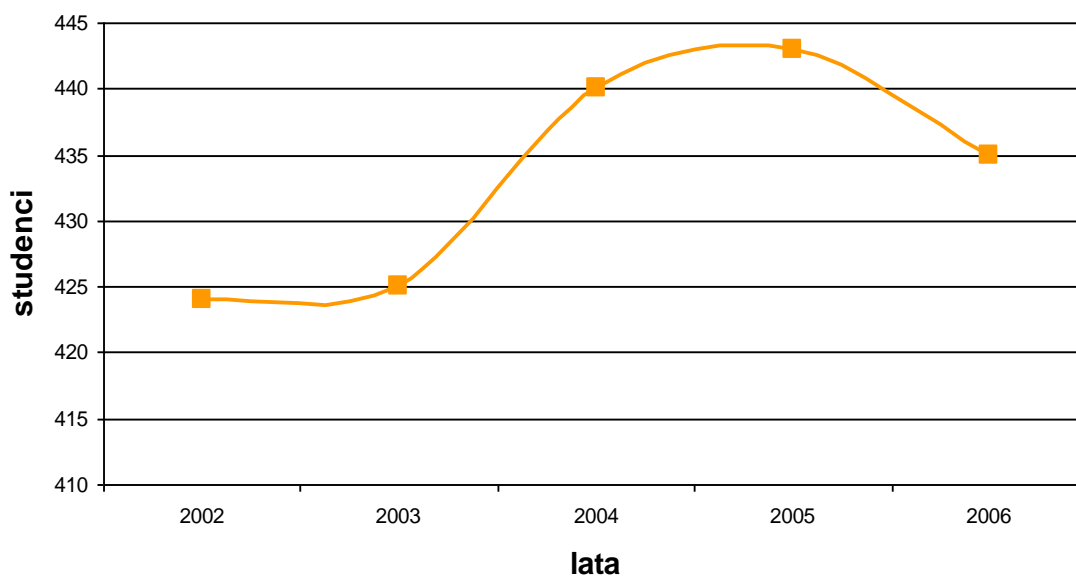
W porównaniu do lat poprzednich w roku 2006 zauważalny jest spadek liczby studentów wyższych szkół technicznych w województwie śląskim, jak i w całej Polsce.

Wykres 4: Studenci szkół publicznych wg. kierunków studiów w województwie śląskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

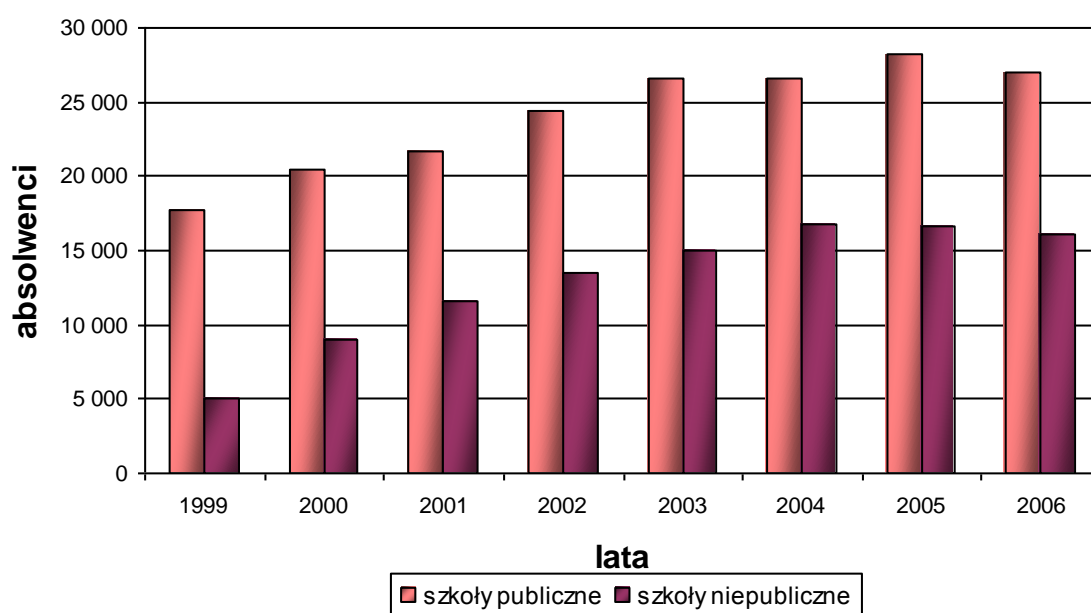
Wykres 5: Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

Pomimo znacznego zwiększenia się w województwie w ostatnim okresie liczby studentów wskaźnik liczby studentów na 10 tys. mieszkańców wynosi 435 osób, jest jednak niższy od średniej krajowej (506 osoby). Rocznie na rynek pracy województwa wchodzi ponad 40 tys. absolwentów szkół wyższych (43,12 tys. osób w 2006 r., w tym – szkoły niepubliczne 16,1 tys. osób). Spośród wszystkich krajowych absolwentów szkół wyższych ponad 11% absolwentów uzyskało wykształcenie w województwie śląskim. Baza szkolnictwa wyższego najsilniej rozwinięta jest w subregionie środkowym (28 szkół wyższych), tutaj również kształcą się najwięcej studentów (70,6% studentów województwa). W 9 szkołach wyższych subregionu południowego kształcą się 10,3% studiujących regionu, z kolei w 6 szkołach wyższych działających w subregionie północnym prawie 15,3% studiującej młodzieży województwa. Szkolnictwo wyższe najsłabiej rozwinięte jest w subregionie zachodnim, gdzie studiuje tylko 4% studentów regionu.

Wykres 6: Absolwenci szkół publicznych i niepublicznych w woj. śląskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

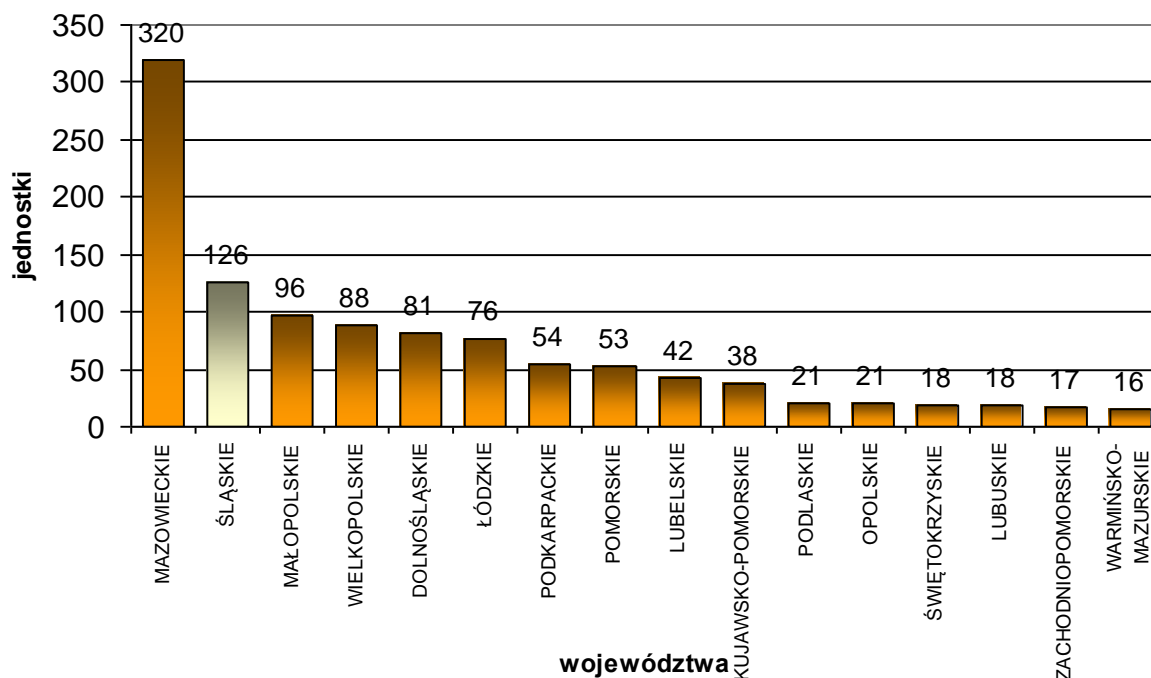
Spośród wyższych uczelni regionu 26 zaliczanych jest do uczelni niepaństwowych (tj. 9,5% uczelni krajowych), z których największymi są: Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. W. Korfańskiego w Katowicach, Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. J. Ziętka w Katowicach, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych „Gallus”, Międzynarodowa Szkoła Bankowości i Finansów w Katowicach (mająca status niepublicznej placówki kształcenia ustawicznego), Wyższa Szkoła Bankowości i Finansów w Bielsku-Białej, Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji w Bytomiu, Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu w Sosnowcu, Wyższa Szkoła Zarządzania i Nauk Społecznych im. ks. E. Szramka w Tychach, Bielska Wyższa Szkoła Biznesu i Informatyki im. J. Tyszkiewicza, Akademia Polonijna w Częstochowie, Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej. W województwie działa 16 uczelni zawodowych, kształcących ogółem 70 tys. młodzieży.

DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA, W TYM INNOWACJE

Na terenie województwa śląskiego znajduje się 11,6% potencjału badawczo-rozwojowego istniejącego w Polsce. Jest to drugi co do wielkości po województwie mazowieckim ośrodek badawczy kraju, składający się z 126 jednostek, w tym: 36 jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych (w tym m.in. 6 placówek naukowych PAN oraz 26 jednostek badawczo-rozwojowych), 19 szkół wyższych prowadzących badania w tym zakresie.

W 2006 roku w województwie zgłoszono 374 wynalazki (17,3% wynalazków zgłoszonych w kraju), udzielono 179 patentów (16% udzielonych patentów w kraju). W tym samym roku zgłoszono 121 wzorów użytkowych (19,36%), a dla 161 wzorów użytkowych udzielono praw ochronnych (18,5%). Pod względem udzielonych patentów województwo śląskie zajmuje drugą pozycję w kraju, po województwie mazowieckim.

Wykres 7: Jednostki naukowe i badawczo rozwojowe w 2006 r.

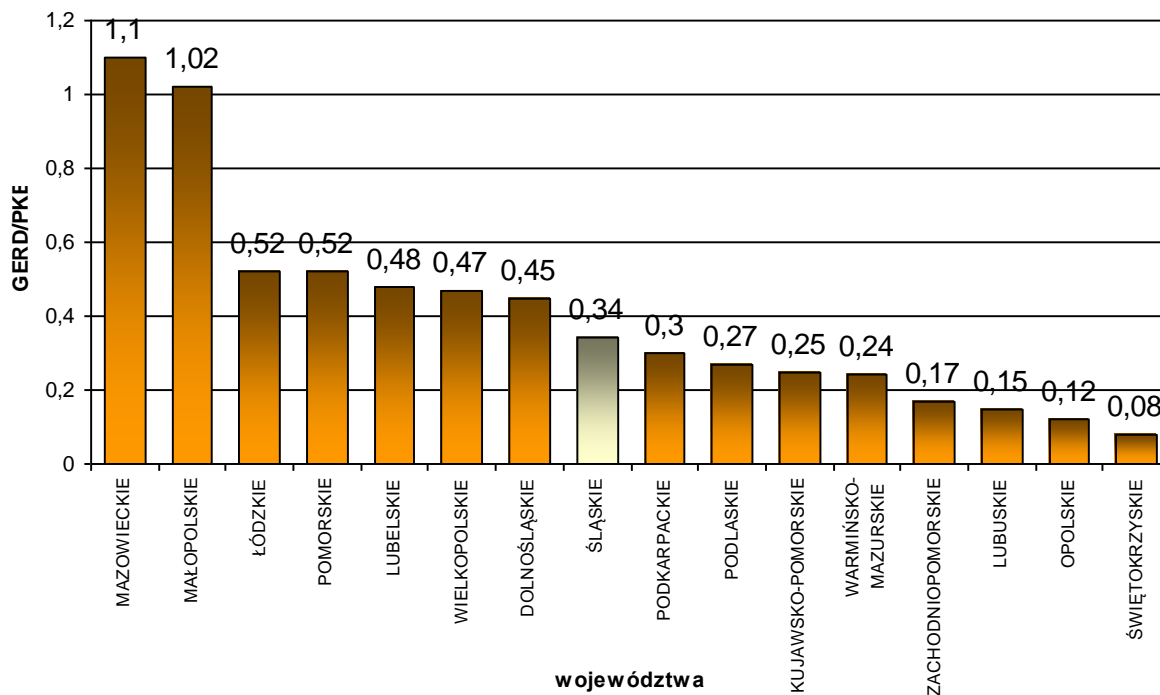

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych.GUS

W województwie utrzymuje się charakterystyczny dla krajów słabiej rozwiniętych, relatywnie wysoki (82,4%) udział pracowników naukowo-badawczych wśród ogółu zatrudnionych w B+R. Liczba ta stanowi 9,5% zatrudnionych pracowników naukowo-badawczych w kraju (4. miejsce w kraju po województwie mazowieckim, małopolskim i wielkopolskim). Relacja nakładów na działalność badawczą i rozwojową do produktu krajowego brutto (GERD¹/PKB) jest jednym z najważniejszych wskaźników w statystyce nauki. W województwie śląskim w 2005 r. wskaźnik ten wyniósł 0,34% i zwiększył się w stosunku do wartości wskaźnika 0,31% w poprzednim roku (w kraju wyniósł w 2005 roku 0,57%). Pod względem wyżej wymienionego wskaźnika województwo znajduje się na pozycji 8.

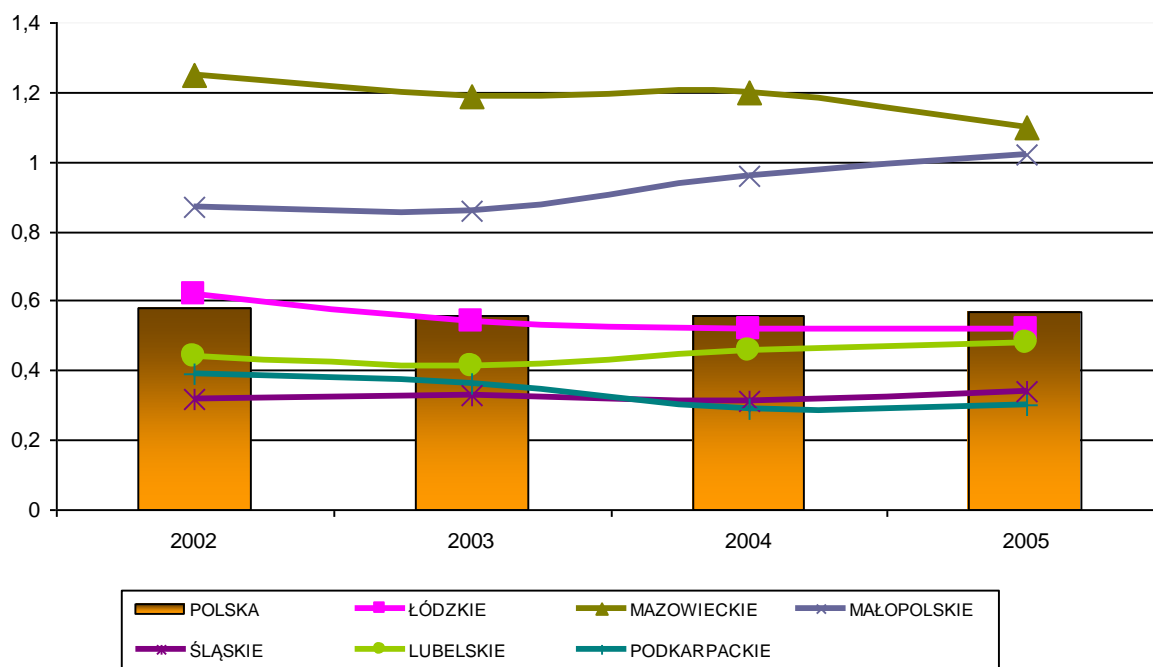
¹GERD : Gross Domestic Expenditure on R&D – suma nakładów wewnętrznych poniesionych w danym roku na działalność B+R przez wszystkie jednostki prowadzące tę działalność w danym kraju.

Wykres 8: Relacja nakładów na działalność B+R do produktu krajowego brutto (GERD/PKB) w 2005 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych.GUS.

Wykres 9: Relacja nakładów na działalność B+R do produktu krajowego brutto (GERD/PKB) w latach 2002-2005

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Nauka i technika w 2006 roku, GUS 2008

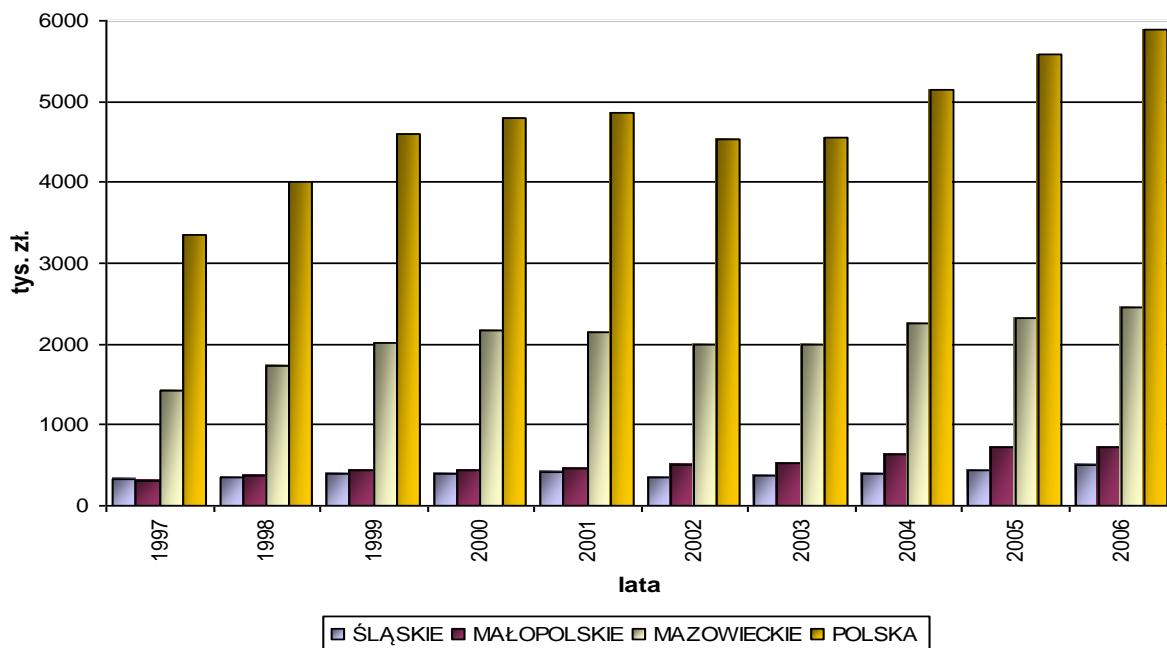
Tabela 5: Podstawowe dane dotyczące działalności B+R w województwie śląskim na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Jednostki w działalności badawczej i rozwojowej ogółem (jednostka)	126	1085
Struktura zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej (B+R) w (%)	6,78	7,9
• z tytułem naukowym profesora	8,5	9,4
• ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	39,7	34,6
• ze stopniem naukowym doktora	30,8	33,5
• pozostałe osoby z wykształceniem wyższym		
Zatrudnieni w B+R na 1000 aktywnych zawodowo ogółem (osoba) w tym:	4,3	3,5
• pracownicy naukowo-badawczy	3,5	2,9
Nakłady na działalność badawczo-rozwojową B+R (GERD) ceny bieżące		
• na 1 mieszkańca w zł,	106,14	154,56
• relacja GERD/PKB*(w %)	0,34	0,57
Struktura nakładów wewnętrznych na działalność B+R według kategorii nakładów (%):		
bieżące	80,2	81,3
inwestycyjne	19,8	18,7

*/ Dane za rok 2005, Rocznik Statystyczny Województw GUS 2007., Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego US 2007, Nauka i Technika w 2006 r. , GUS 2005

W województwie śląskim nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R), stanowiące jeden z najważniejszych składników nakładów na działalność innowacyjną, wynosiły 495,6 mln zł (tj. 8,4% nakładów krajowych ogółem) i zwiększyły się o 13,02% w porównaniu z rokiem 2005 (438,5 mln zł). Pomimo tego, że region zajmował pod tym względem trzecią pozycję w kraju, były one znacznie (pięciokrotnie) niższe od wielkości nakładów poniesionych w województwie mazowieckim (41,8% nakładów krajowych) i małopolskim (12,33% nakładów kraju). W przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiło to 106,14 zł (średnia krajowa 154,56 zł), dając 11. pozycję w rankingu województw.

Wykres 10: Nakłady wewnętrzne na działalność B+R wg. województw w latach 1997-2007 w tys. zł

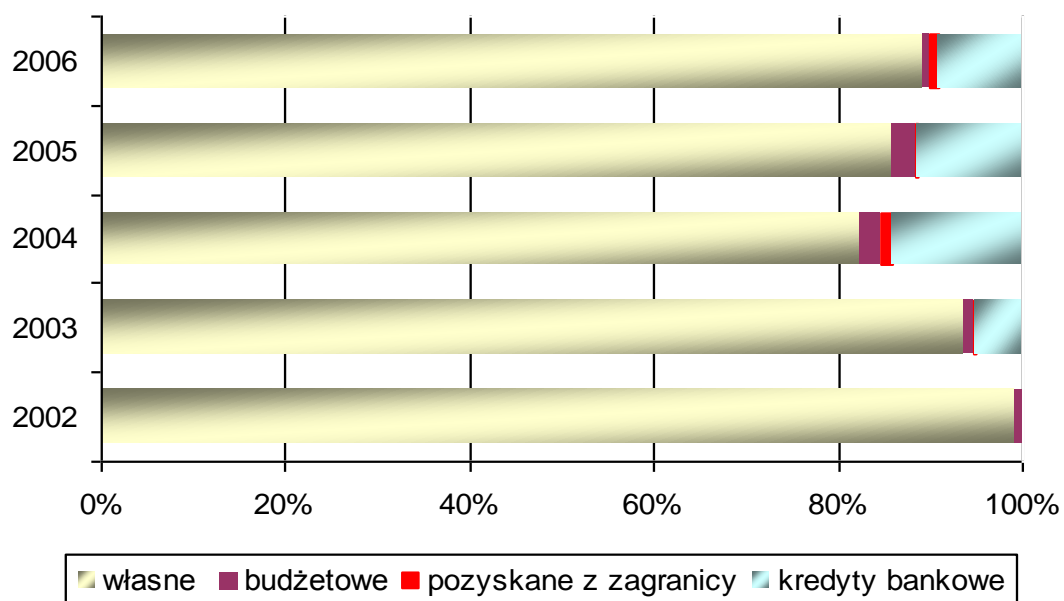
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Nauka i technika w 2006 r., GUS 2008

W latach 2004-2006 innowacje wprowadziło 47,3 % przedsiębiorstw przemysłowych w województwie śląskim, wyższy odsetek był tylko w województwie mazowieckim (50,4%) i w województwie podkarpackim (47,7%) Z kolei przedsiębiorstwa innowacyjne w sektorze usług stanowiły w tym samym okresie 40,2%, wyższy odsetek odnotowano w województwach świętokrzyskim (46,4%), podlaskim (46,3%) i w mazowieckim (45,2%).

Nakłady przypadające na 1 przedsiębiorstwo w przemyśle prowadzące działalność innowacyjną wyniosły w 2006 roku w Polsce 4888,7 tys. zł. Województwo śląskie pod względem powyższego wskaźnika zajęło 2. pozycję z wartością 6943,9 tys. zł po województwie mazowieckim (7552,8 tys. zł).

Z kolei nakłady przypadające na 1 przedsiębiorstwo z sektora usług prowadzące działalność innowacyjną wyniosły średnio w Polsce 6202,0 tys. zł. Województwo śląskie z wartością 2165,7 tys. zł znajdowało się na 6. pozycji. Wyższe nakłady w przedsiębiorstwach z sektora usług na działalność innowacyjną poniesiono w województwie mazowieckim (14708,4 tys. zł), łódzkim (4048,9 tys. zł), pomorskim (3391,5 tys. zł), małopolskim (2304,8 tys. zł) i lubelskim (2303,4 tys. zł).

Wykres 11: Nakłady na działalność innowacyjną wg. źródeł finansowania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Nauka i technika w 2006 r., GUS 2008.

STRUKTURA PRZEMYSŁOWA REGIONU

Zachodzące od kilkunastu lat procesy restrukturyzacyjne powodują zmiany w strukturze gospodarczej regionu. W produkcji przemysłowej zmniejsza się udział górnictwa, hutnictwa i koksownictwa, branż do niedawna dominujących w gospodarce województwa. Struktura przemysłu wykazuje wyraźne zróżnicowanie terytorialne. Największe skupisko zakładów przemysłowych, w tym należących do sektorów tradycyjnych występuje w subregionie centralnym śląskim. Subregion ten posiada również najwyższy udział w produkcji sprzedanej przemysłu województwa, który kształtuje się na poziomie 62,0%, a najniższy udział ma podregion rybnicko – jastrzębski – 8,0%.

Na koniec grudnia 2006r. wartość produkcji sprzedanej przemysłu w regionie wyniosła 133,2 mld zł. (około 18,3% wielkości krajowej). W porównaniu do 2000r. wielkość ta wzrosła o 55,5 mld zł.

Tabela 6: Produkcja sprzedana przemysłu w województwie śląskim wg rodzaju (w %) 2006 r.

Rodzaj produkcji	Udział
produkcja pojazdów samochodowych	23,6%
produkcja metali	17,3%
górnictwo	13,6%
artykuły spożywcze i napoje	7,8%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	7,2%
produkcja wyrobów z metali	6,2%

Zródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych. GUS.

W okresie 2000 – 2006 wydobywanie węgla kamiennego spadło w regionie z 95,1 mln ton do 85,7 mln ton. W tym samym czasie liczba pracujących w tej branży zmniejszyła się ze 155,5 tys. osób do 121,3 tys. osób.

Pomimo malejącej roli sektorów tradycyjnych województwo śląskie w dalszym ciągu (w 2006r.) miało bardzo wysoki udział w produkcji krajowej takich produktów jak:

- węgiel kamienny – około 90%,
- wyroby walcowane na gorąco – niecałe 60%,
- stal surowa – ponad 60%,
- koks i półkoks – około 40%.

Zmianom zachodzącym w wyżej wymienionych sektorach towarzyszył rozwój takich branż jak:

- przemysł samochodowy (samochody osobowe - około 80% produkcji krajowej),
- artykułów spożywczych (np. makarony – około 23% produkcji krajowej, soki z owoców i warzyw – około 22%),
- napojów (np. piwo - niecałe 30%).

Wyrazem zachodzących w regionie przeobrażeń jest także wzrost liczby pracujących w sektorze usług. W 2000 roku pracowało w nim ponad 50% wszystkich pracujących w regionie, a w 2006r. około 54%. Najbardziej rozwinięty sektor usług znajduje się w subregionie centralnym, o czym świadczy prawie 56% udział pracujących w tym sektorze w ogólnej liczbie pracujących w podregionie oraz bielsko – biański z ponad 54% udziałem. Najslabiej rozwinięta jest sfera usług w subregionie zachodnim, w którym ww. wskaźnik osiąga wartość 50%.

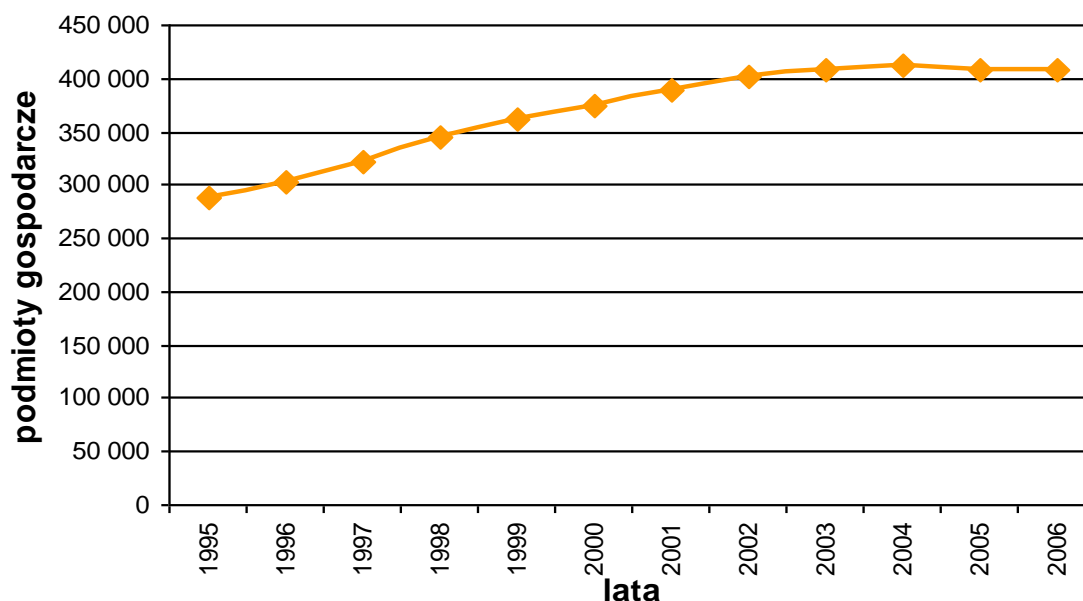
Pomimo zmian zachodzących w strukturze zatrudnienia, województwo nadal charakteryzuje się najwyższym w kraju odsetkiem osób zatrudnionych w przemyśle, który na koniec 2006r wynosił 17,1% ogólnej liczby pracujących w tej sferze.

SEKTOR PRYWATNY

W ostatnich latach widoczne są wyraźne zmiany zachodzące zarówno w strukturze jak i roli poszczególnych sektorów w gospodarce regionu. Polegają one przede wszystkim na stałym wzroście znaczenia sektora prywatnego.

Spośród 425 499 zarejestrowanych w 2006r. w województwie śląskim podmiotów gospodarki narodowej 95,6% stanowiły firmy reprezentujące sektor prywatny. W porównaniu do 2000r. ich liczba wzrosła o blisko 33 tysiące.

Wykres 12: Podmioty gospodarcze w województwie śląskim. Sektor prywatny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

Należy podkreślić, że najwięcej podmiotów gospodarki narodowej funkcjonuje w subregionie centralnym śląskim (najlepiej rozwiniętym gospodarczo) – 62,7% wszystkich podmiotów działających w regionie, a najmniej w subregionie północnym – 10,8%.

W latach 2000 – 2006 nastąpił wyraźny wzrost udziału sektora prywatnego w produkcji sprzedanej przemysłu – o 22,1%.

Systematycznie zwiększa się również udział pracujących w tym sektorze w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej – z 64,9% w 2000r. do 67,8% w 2006r. Należy podkreślić, że wskaźnik ten wykazuje wyraźne zróżnicowania w poszczególnych subregionach. Najwyższy udział pracujących w sektorze prywatnym w ogólnej liczbie pracujących notowany jest w subregionie północnym (65,5%) i południowym (65,4%), a najmniejszy w zachodnim (48,0%).

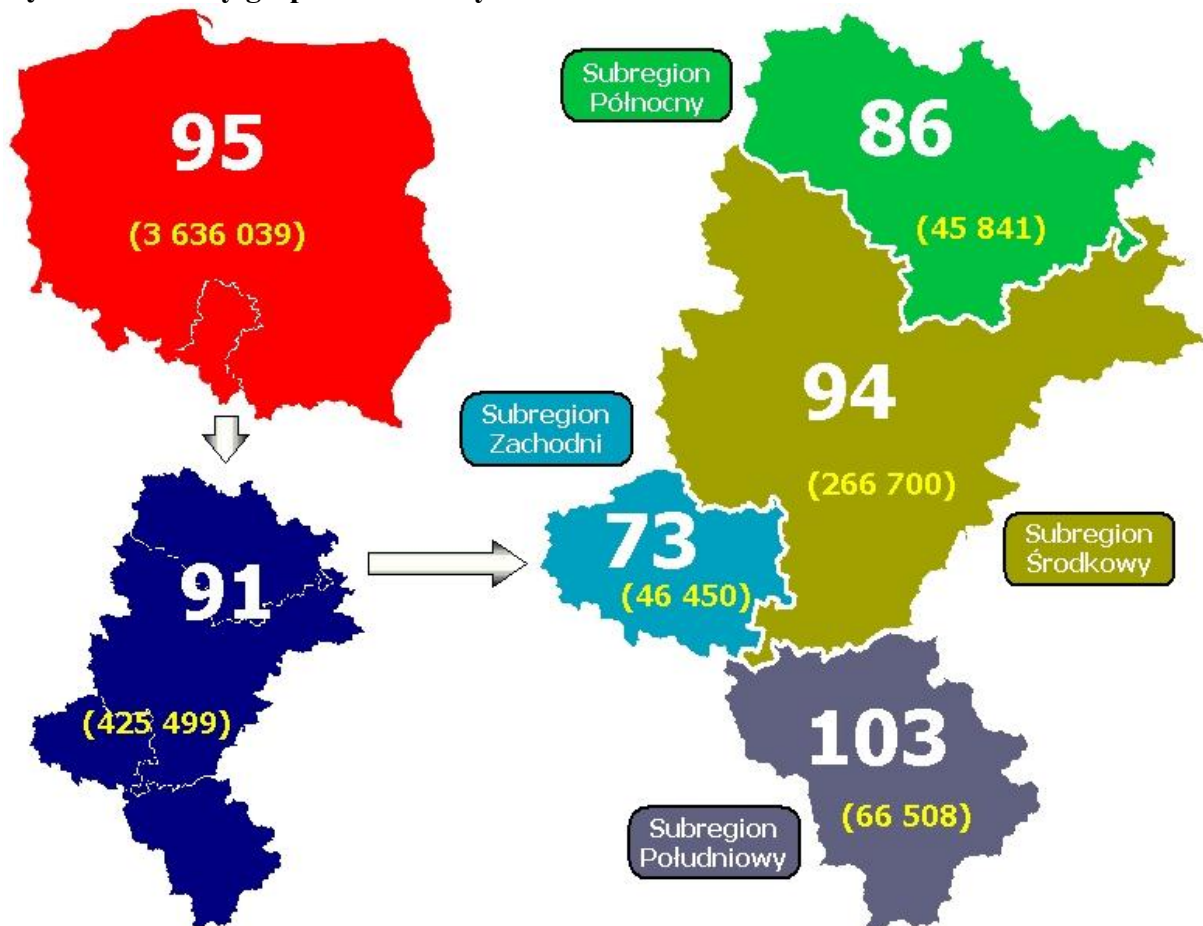
Wzrasta aktywność i nowoczesność sektora prywatnego o czym świadczy między innymi wartość produktów, których produkcję uruchomiły firmy tego sektora w latach 2004-2006. Wyniosła ona 15,8 mld zł, co stanowi 97,6% całkowitej wartości tego typu produktów w regionie. Znaczące są również nakłady zrealizowane przez wyżej wymieniony sektor na działalność innowacyjną w przemyśle. W 2006r. kształtowały się one na poziomie 85,5% całkowitych nakładów tego typu.

Tabela 7: Podmioty gospodarki narodowej w 2006 roku w województwie śląskim na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Podmioty gospodarki narodowej na 1.000 mieszkańców (podmiot)		
• ogółem	91,1	95,4
• osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej	21,9	22,8
• osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	69,3	72,5
Firmy z udziałem kapitału zagranicznego na 10.000 mieszkańców (podmiot)	10,1	15,12

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych, Dane za 2006 rok

Rys. 4: Podmioty gospodarcze na tys. ludności w 2006 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR

W ramach omawianego sektora przeważającą większość stanowią małe i średnie przedsiębiorstwa, dla których częstym hamulcem rozwoju jest brak dostępu do kapitału, a także utrzymująca się, niekorzystna tendencja do finansowania rozwoju przede wszystkim w oparciu o środki własne, co deklaruje około 90% tego typu firm.

Biorąc pod uwagę rolę i znaczenie małej i średniej przedsiębiorczości dla rozwoju całego regionu konieczne jest podejmowanie różnorodnych działań wspierających rozwój tego sektora.

Przykładami tego typu działań i instrumentów są między innymi:

- „Linia pożyczek dla mśp” realizowana w ramach „Programu łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego”,
- Regionalny Fundusz Pożyczkowy dla Małych i Średnich Przedsiębiorców, Absolwentów i Bezrobotnych.

W województwie śląskim funkcjonuje blisko 200 instytucji otoczenia biznesu, takich jak agencje rozwoju regionalnego i lokalnego, izby: gospodarcze, przemysłowe, handlowe, cechy rzemieślnicze oraz ośrodki wspierania przedsiębiorczości, ośrodki doradcze i informacji gospodarczej, a także stowarzyszenia gospodarcze.

Region jest krajowym liderem pod względem liczby funkcjonujących i nowopowstających parków przemysłowych i technologicznych. W chwili obecnej na różnym etapie organizacyjnym funkcjonuje kilkanaście instytucji tego typu.

Do najważniejszych instytucji o zasięgu regionalnym należą: Regionalna Izba Gospodarcza, Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach, Śląska Izba Rolnicza, Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa, Górnicza Izba Przemysłowo – Handlowa, Górnos Śląska Agencja Rozwoju Regionalnego, Górnos Śląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw oraz Fundusz Górnos Śląski.

INWESTYCJE Z UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO

Województwo śląskie jest od 2005 roku liderem, jeśli chodzi o atrakcyjność inwestycyjną (wg raportu pt.: „Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski” przygotowanego przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową - <http://www.ibngr.edu.pl/>). Dotyczy to działalności przemysłowej, usługowej oraz zaawansowanej technologicznie. Składają się na to stan rozwoju infrastruktury gospodarczej i społecznej, dostępność pracowników oraz aktywność w pozyskiwaniu inwestorów.

Tabela 8: Ocena atrakcyjności inwestycyjnej województw 2007.

		Dostęp. transport.		Zasoby i koszty pracy		Rynek zbytu		Infrastr. gospod.		Infrastr. społ.		Poziom bezp. powszech.		Aktyw. woj. wobec inwest.		Atrakc. inwest. województw	
		Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga
Wagi		20		25		15		10		5		5		20			
1	Śląskie	0,39	6	1,42	1	1,57	2	0,91	2	2,12	1	-1,06	15	0,24	5	0,86	1
2	Dolnośląskie	0,61	1	0,00	5	0,47	5	1,00	1	0,88	3	-0,60	12	2,09	1	0,73	2
3	Mazowieckie	0,46	5	-0,17	10	1,82	1	0,62	3	0,40	4	-1,05	14	1,30	2	0,61	3
4	Małopolskie	0,29	8	0,50	2	0,69	3	0,44	4	1,94	2	-0,44	10	-0,45	11	0,31	4
5	Wielkopolskie	0,57	2	0,13	4	-0,04	8	0,03	7	-0,46	9	0,28	7	0,84	3	0,30	5
6	Łódzkie	0,17	9	0,25	3	0,04	6	-0,26	11	-0,18	7	-0,57	11	0,26	4	0,09	6
7	Pomorskie	-0,04	11	-0,18	11	0,56	4	0,06	6	0,25	5	-1,22	16	0,21	7	0,03	7
8	Zachodniopomorskie	0,54	3	-0,12	8	-0,15	9	-0,39	13	0,06	6	-0,69	13	0,23	6	0,03	8
9	Opolskie	0,29	7	-0,31	13	0,03	7	-0,03	8	-0,63	12	0,51	5	0,12	8	0,00	9
10	Lubuskie	0,53	4	-0,18	12	-0,18	10	-0,24	10	-0,74	15	0,04	8	-0,15	9	-0,06	10
11	Kujawsko-Pomorskie	-0,01	10	0,00	6	-0,80	14	-0,34	12	-0,29	8	-0,11	9	-0,65	13	-0,31	11
12	Podkarpackie	-0,79	14	-0,14	9	-0,67	12	0,09	5	-0,68	13	1,75	1	-0,57	12	-0,35	12
13	Warmińsko-Mazurskie	-0,58	13	-0,32	15	-0,68	13	-0,21	9	-0,50	10	0,43	6	-0,26	10	-0,38	13
14	Świętokrzyskie	-0,34	12	-0,11	7	-1,30	16	-0,52	15	-0,51	11	0,72	4	-1,08	15	-0,55	14
15	Lubelskie	-0,86	15	-0,32	14	-0,92	15	-0,73	16	-0,93	16	0,91	3	-0,90	14	-0,64	15
16	Podlaskie	-1,23	16	-0,44	16	-0,43	11	-0,41	14	-0,73	14	1,10	2	-1,23	16	-0,69	16

Źródło: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, „Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2007”

Poniższa tabela prezentuje zestawienie wyników badań dokonanych w latach 2005-2007. Województwo Śląskie pozostaje liderem pod względem atrakcyjności inwestycyjnej województw.

Tabela 9: Atrakcyjność województw – zestawienie wyników z lat 2005–2007.

	Wartość wskaźnika synt. 2005	Pozycja w rankingu 2005	Wartość wskaźnika synt. 2006	Pozycja w rankingu 2006	Zmiana pozycji 2006-2005	Wartość wskaźnika synt. 2007	Pozycja w rankingu 2007	Zmiana pozycji 2007-2006
Śląskie	0,93	1	0,92	1	0	0,86	1	0
Dolnośląskie	0,47	4	0,73	3	+1	0,73	2	+1
Mazowieckie	0,62	2	0,75	2	0	0,61	3	-1
Małopolskie	0,49	3	0,35	4	-1	0,31	4	0
Wielkopolskie	0,31	5	0,32	5	0	0,30	5	0
Łódzkie	0,04	6	0,01	7	-1	0,09	6	+1
Pomorskie	-0,08	7	0,09	6	+1	0,03	7	-1
Zachodniopomorskie	-0,09	8	0,01	8	0	0,03	8	0
Opolskie	-0,11	9	-0,09	9	0	0,00	9	0
Lubuskie	-0,13	10	-0,14	10	0	-0,06	10	0
Kujawsko-Pomorskie	-0,31	12	-0,30	11	+1	-0,31	11	0
Podkarpackie	-0,29	11	-0,45	13	-2	-0,35	12	+1
Warmińsko-Mazurskie	-0,39	13	-0,34	12	+1	-0,38	13	-1
Świętokrzyskie	-0,40	14	-0,54	14	0	-0,55	14	0
Lubelskie	-0,49	15	-0,61	15	0	-0,64	15	0
Podlaskie	-0,58	16	-0,68	16	0	-0,69	16	0

Źródło: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, „Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2007”

Województwo śląskie jest atrakcyjne dla inwestorów, co powoduje napływ inwestycji zagranicznych. W Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej do końca 2007 roku działalność podjęło 232 firmy, których łączne nakłady inwestycyjne wyniosły 11,878 mld zł. Efektem działania strefy jest utworzenie w niej 31 112 nowych miejsc pracy.

Województwo śląskie plasuje się w czołówce regionów najbardziej atrakcyjnych dla inwestorów zagranicznych. Pod względem poziomu inwestycji zagranicznych region znajduje się na drugim miejscu w kraju po województwie mazowieckim. W województwie znajdują się firmy z różnych branż. Duże firmy inwestując przyciągają kolejne firmy, które z kolei stają się ich kooperantami. Taki stan powoduje, że małe i średnie firmy odgrywają ogromną rolę. W województwie istnieją sektory tzw. wysokiej szansy dla lokowania w nich inwestycji zagranicznych. Jest to sektor motoryzacyjny, sektor nowoczesnych usług (BPO), sektor turystyki, sektor high- tech (województwo to największe w kraju skupisko podmiotów działających w branżach zaliczanych do wysokich technologii z dominacją przemysłu elektronicznego oraz maszyn biurowych i komputerów), wreszcie sektor przetwórstwa spożywczego. Udział usług rynkowych i nierynkowych stanowi prawie 60%, a przemysłu 33%, co daje pierwszą pozycję w skali kraju.

W kolejnych latach spodziewany jest dalszy wzrost liczby inwestorów. Jednocześnie czynnikiem ograniczającym obecnie to zjawisko jest niewystarczająca ilość powierzchni biurowych klasy A.

INWESTYCJE REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA

W roku 2007 Wydział Inwestycji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego koordynował realizację szeregu inwestycji finansowanych z budżetu państwa w ramach Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Śląskiego oraz inwestycji finansowanych środkami z budżetu Samorządu Województwa Śląskiego.

Inwestycje finansowane środkami z budżetu państwa:

W roku 2007 realizowano zarówno inwestycje kontynuowane w ramach środków niewygasających z końcem roku budżetowego 2006 (na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r.), których realizację rozpoczęto w roku 2006 w ramach Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Śląskiego na lata 2005 – 2006. Do końca czerwca 2007 r. zakończono wydatkowanie środków z budżetu państwa w łącznej kwocie 19.597.968 zł dla następujących inwestycji:

- Drogowa Trasa Średnicowa „Katowice – Dąbrowa Górnicza” etap Modernizacja węzła drogowego Al. Roździeńskiego – ul. Murckowska – ul. Bagienna w Katowicach, II etap – dotacja w kwocie 2.000.000 zł,
- Modernizacja Stadionu Śląskiego w Chorzowie – środki w kwocie 5.100.000 zł,
- Modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu – Zdroju - wykonano prace za łączną kwotę 5.827.179 zł,
- Szpital Miejski w Raciborzu – środki z budżetu państwa w kwocie 2.814.228 zł,
- Szpital Śląski w Cieszynie – rozbudowa i modernizacja, dział diagnostyczno – zabiegowy – 3.856.561 zł.

Wymienione wyżej zadania w I półroczu 2007 r. współfinansowane były środkami strony samorządowej w kwocie 20.135.804 zł.

Poza środkami niewygasającymi z roku 2006 w roku 2007 wydatkowano kwotę 19.396.947 zł z budżetu państwa na pokrycie wydatków związanych z pracami zrealizowanymi na zadaniach inwestycyjnych, ujętych w Kontrakcie Wojewódzkim dla Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2008.

Były to następujące inwestycje:

- Kompleksowa przebudowa tramwajowej infrastruktury technicznej w Aglomeracji Górnośląskiej (inwestycja wieloletnia Samorządu Województwa Śląskiego) – wydatkowana kwota dotacji 10.940.890 zł,
- Rozbudowa Regionalnego Portu Lotniczego: GTL S.A. MPL Katowice – Pyrzowice (inwestycja Samorządu Województwa Śląskiego) – do końca 2007 r. wydatkowano kwotę 2.217.721 zł
- Szpital Miejski w Raciborzu (inwestycja wieloletnia realizowana przez Powiat Raciborski) – zrealizowano prace za kwotę 2.500.000 zł,
- Modernizacja drogi krajowej nr 78 w Rybniku (inwestycja realizowana przez Miasto Rybnik) – wydatkowano 3.459.243zł.
- Zmiana przebiegu drogi krajowej DK 79 od węzła ul. Chorzowska w Katowicach do ul. Jana Pawła II w Bytomiu (zadanie realizowane przez Miasto Chorzów) – wydatkowano 279.093 zł.

Poza środkami z budżetu państwa na współfinansowanie w/w zadań kontraktowych wydatkowano w roku 2007 niewielką kwotę 141.187 zł z budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Pozostała część zadeklarowanych środków samorządowych w kwocie 13.825.310 zł zostanie wydatkowana w roku 2008.

Inwestycje finansowane środkami z budżetu Samorządu Województwa Śląskiego:

W roku 2007 z budżetu Samorządu Województwa Śląskiego na zadania nadzorowane przez Wydział Inwestycji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wydatkowano środki w kwocie 57.950.263 zł, którymi dofinansowano szereg zadań własnych oraz zadań innych jednostek samorządu terytorialnego.

Ważniejszymi inwestycjami realizowanymi w roku 2007 ze środków samorządowych były:

- Modernizacja Stadionu Śląskiego w Chorzowie – kwotę 10.480.560 zł wydatkowano m.in. na przebudowę głównej areny boiska (rozbiórka istniejącej nawierzchni wraz z podbudową i instalacjami podziemnymi, wykonanie nowego podłoża wzmocnionego włóknami polimerowymi typu Fiberturf oraz instalacji do ogrzewania płyty boiska),
- Modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu – Zdroju – 3.706.898 zł wydatkowano na zakupy wyposażenia medycznego oraz sprzętu niezbędnego dla uruchomienia modernizowanych sal operacyjnych,
- Teatr Rozrywki w Chorzowie - wydatkowano kwotę 8.750.261 zł przeznaczając ją głównie na prace związane z Przebudową i modernizacją siedziby Teatru Rozrywki w Chorzowie – 8.161.727,62 zł (prace rozbiórkowe i wyburzeniowe foyer, roboty ziemne i fundamentowe, prace konstrukcyjne m.in. nowy dach nad sceną w Galerii, roboty instalacyjne)
- Opera Śląska w Bytomiu – kwotę 282.745 zł wydatkowano na wykonanie instalacji zasilania i oddymiania klatek schodowych zaplecza oraz wentylację i klimatyzację Sali widowiskowej. Ponadto dokonano szeregu prac remontowych na łączną kwotę 442.621,63 zł wykonując m.in. oświetlenie ewakuacyjne w pomieszczeniach gospodarczych, instalację wodociągowo – hydrantową w budynku teatru oraz drugostronne zasilanie budynku.
- Teatr Śląski w Katowicach – w 2007 r. wydatkowano ze środków samorządowych kwotę 202.500 zł m.in. na modernizację systemu antywłamaniowego i monitoringu oraz 850.284 zł na remont dachu budynku Teatru i malowanie pomieszczeń.
- Renowacja kompleksu zabytkowego w Pszczynie – wydatkowano 1.576.303 zł na dokończenie inwestycji współfinansowanej w ramach ZPORR (zakończono roboty związane z kanalizacją sanitarną, deszczową, odwodnieniem terenu).
- Dla Muzeum Zamkowego w Pszczynie przeznaczono ponadto 290.435 zł, które wykorzystano na remont attyki zegarowej z elementami zdobniczymi
- Muzeum w Bielsku – Białej – 3.824.237 zł, w tym 2.840.478 zł na renowację elewacji Zamku Sułkowskich,
- Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej- rewitalizacja kompleksu pałacowo-parkowego w Koszęcinie – zrealizowano prace za kwotę 6.355.671 zł wykonując m.in. roboty w części lewego skrzydła pałacu, aranżację piwnic Domu pracy twórczej na pomieszczenia rekreacyjne, przebudowę poddaszy pałacowych z przeznaczeniem na bazę noclegową (inwestycja współfinansowana środkami europejskimi w ramach ZPORR),
- Muzeum Śląskie w Katowicach – wydatkowano środki w kwocie 881.989zł przeznaczając je w głównej części (kwota 767.122 zł) na wykonanie zabezpieczenia części północnej terenu Muzeum Śląskiego po kopalni Katowice (Łaźnia Główna, Łaźnia Gwarek, budynek nadszybia i wieży wyciągowej Bartosz).

Województwo Śląskie udzieliło w roku 2007 pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego w łącznej kwocie 4.919.947 zł.

Środki te zostały przeznaczone na dofinansowanie następujących obiektów sportowych:

1. Dokończenie budowy basenu krytego w Łazach – 3.000.000 zł.
2. Renowacja boiska sportowego i przystosowanie terenu dla potrzeb rekreacyjno-kulturalnych w gminie Kłomnice - 320.000 zł.
3. Budowa boiska z trawy syntetycznej w Ożarówicach przy ul. Szkolnej 10 – wydatkowano 320.000 zł.
4. Budowa boiska sportowego w Międzybrodziu Żywieckim dla Gminy Czernichów- wykonano prace za kwotę 320.000 zł.
5. Budowa boiska piłkarskiego przy Gimnazjum nr 2 w Lublińcu, ul. Bronowickiej - wykonano prace za kwotę 320.000 zł.
7. Budowa przyszkolnego boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią przy Zespole Szkół w Kaczycach - Gmina Zebrzydowice - 320.000 zł.
8. Budowa boiska szkolnego z nawierzchnią trawiastą i ogrodzeniem w Kamienicy Polskiej – Powiat Częstochowski - wykonano prace za kwotę 319.947 zł.

W 2007 roku zaistniało szereg zdarzeń, które miały istotny wpływ na realizację inwestycji w województwie śląskim, w tym m.in.:

- 18 kwietnia 2007 r. Komitet Wykonawczy UEFA na posiedzeniu w Cardiff powierzył Polsce i Ukrainie organizację finału Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w roku 2012. Fakt ten spowodował, że w województwie rozpoczęto przygotowania do tej imprezy. Przede wszystkim podjęto działania mające na celu dostosowanie obiektu Stadionu Śląskiego w Chorzowie do wymogów FIFA i UEFA. Zintensyfikowano prace mające na celu dokonanie zadaszania obiektu – uruchomiono procedurę wyboru inżyniera kontraktu dla inwestycji pn. Zadaszenie widowni Stadionu Śląskiego w Chorzowie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (umowę podpisano w lutym 2008 r.). W roku 2007 wykonano także modernizację głównej płyty boiska Stadionu Śląskiego – nowy drenaż z automatycznym nawodnieniem i podgrzewaniem. Ustalono także zakres niezbędnych prac dla przygotowania infrastruktury wokół Stadionu.
- Podpisany został Kontrakt Wojewódzki dla Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2008, w którym ujęto środki dla zakończenia projektów realizowanych w ramach ZPORR oraz środki na zakończenie inwestycji wieloletnich z zakresu służby zdrowia oraz komunikacji miejskiej. Podpisany w 2007 roku Kontrakt Wojewódzki dla Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2008 jest ostatnim kontraktem działającym w oparciu o Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju, w ramach którego finansowane były zadania współfinansowane ze środków ZPORR. Kontrakt ten kończy także etap finansowania inwestycji wieloletnich, przekazanych do realizacji samorządom na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r.. Inwestycje te były w poszczególnych kontraktach dofinansowane środkami z budżetu państwa.
- Trwały prace w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach, który rozwija się bardzo dynamicznie. W ramach Kontraktu Wojewódzkiego realizowano w roku 2007 projekt pn. Rozbudowa Regionalnego Portu Lotniczego: GTL S.A. MPL Katowice – Pyrzowice. Obejmuje on zakup szeregu urządzeń z zakresu bezpieczeństwa lotniska (przeładarki bagażu, przyczepa do neutralizacji materiałów wybuchowych, zakup ambulansu wraz z wyposażeniem, system monitoringu lotniska) wchodzących w zakres kompetencji państwa i sfinansowanych środkami z budżetu państwa w kwocie 8.736.000 zł . Środkami własnymi GTL S.A. finansowana jest

natomiast budowa nowej płyty postojowej oraz zakup urządzeń utrzymania zimowego lotniska.

Ponadto w ramach ważniejszych przedsięwzięć inwestycyjnych:

- Prowadzono prace mające na celu poprawę warunków województwa w zakresie komunikacji. Dokończono zadanie współfinansowane środkami budżetu państwa, budżetu Samorządu Województwa Śląskiego oraz środkami Miasta Katowice pn. Drogowa Trasa Średnicowa Katowice Dąbrowa – Górnicza etap Modernizacja węzła drogowego Al. Roździeńskiego – ul. Murckowska - ul. Bagienna w Katowicach II etap, które przyniosło wymierne efekty w postaci wzrostu przepustowości ważnego odcinka drogi, którego nośność wzrosła ze 100 do 115 KN/oś.
- Podjęto także działania mające na celu poprawę komunikacji miejskiej. Ze środków 2007 r. dokonano kompleksowej modernizacji 5 szt. wozów tramwajowych oraz zamontowano w wozach tramwajowych 100 szt. przetwornic statycznych. Dokonano także wymiany sieci trakcyjnej w Bytomiu oraz Katowicach.
- Samorząd Województwa Śląskiego podjął również w 2007 r. decyzję o dokapitalizowaniu PKP Przewozy Regionalne, co przyniosło rezultaty w poprawie częstotliwości kursowania pociągów na szczególnie uczęszczanych trasach.
- Podjęto działania mające na celu budowę w gminach województwa powszechnie dostępnych, wyposażonych w niezbędne zaplecze, oświetlonych boisk sportowych o nawierzchni syntetycznej (boisko do piłki nożnej oraz wielofunkcyjne boisko do siatkówki),

OBSZARY WIEJSKIE

Wbrew utartym opiniom rolnictwo i tereny wiejskie województwa śląskiego stanowią istotny element gospodarki regionu. Na terenach wiejskich województwa żyje 1001,4 tys. osób, co stanowi 21,4% ogółu mieszkańców regionu i 6,8% ludności wiejskiej kraju.

W strukturze agrarnej, podobnie jak w całym pasie Polski południowej, przeważają drobne gospodarstwa. Choć województwo śląskie kojarzone jest często wyłącznie z przemysłem ciężkim, udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogółem w gospodarstwach rolnych stanowi 37,4% powierzchni województwa (w kraju 51,03%). Obszar ich wynosi 461,2 tys. ha, tj. 2,9% użytków rolnych kraju, z czego 90,3% znajduje się w gospodarstwach indywidualnych. Mały obszar i duże zaludnienie powodują, że powierzchnia użytków rolnych na 1 mieszkańca wynosi 0,1 ha, przy średniej krajowej 0,42 ha. Większość użytków rolnych zajmują grunty orne (77,5%). Do jednego z najwyższych w skali kraju należy udział łąk i pastwisk (22,13% użytków rolnych województwa), zlokalizowanych przede wszystkim w regionach górskich i podgórskich.

Największy udział powierzchni użytków rolnych przypadła w 2007 roku na gospodarstwa duże o powierzchni 50 ha i więcej, grupa ta stanowi 18,1% ogólnej powierzchni użytków rolnych regionu. Drugą pod względem powierzchni grupą były użytki rolne o wielkości 5-10 ha (17,5%).

W 2006 roku największy udział powierzchni użytków rolnych posiadał subregion środkowy 44%, subregion północny 30%, następnie subregion południowy 15,5% i zachodni 10,5%.

Tabela 10: Tereny rolnicze w 2006 roku w województwie śląskim na tle kraju.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Powierzchnia ogółem (km ²)	12.334	312.683
Powierzchnia użytków rolnych (tys. ha)	461,2	15.957,3
w tym: grunty orne	357,2	12.449,3
Odsetek powierzchni użytków rolnych (%)	37,4	51,0
w tym:		
• grunty orne	77,5	78,0
• sady	0,5	1,8
• łąki i pastwiska	22,1	20,2

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2004, Rolnictwo w 2006, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych, dane za 2006

Główną pozycję w strukturze zasiewów zajmują uprawy zbożowe, ziemniaki i rośliny pastewne. Mimo utrudnionych warunków produkcyjnych spowodowanych skutkami przemysłu, stałym zmniejszaniem się powierzchni użytków rolnych oraz dużym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych, w rolnictwie województwa występuje wzrost we wszystkich podstawowych kierunkach produkcji. Powierzchnia zasiewów roślin stanowiła w 2006 roku 2,5% powierzchni zasiewów kraju. W powierzchni tej znaczący udział mają zboża podstawowe (57% w tym: pszenica-20,2%, żyto-8,4%), ziemniaki (6,2%) oraz buraki cukrowe (0,7%). Rośliny przemysłowe stanowią zaledwie 6,2% powierzchni zasiewów. Powierzchnia uprawy ziemniaków w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. Województwo śląskie jest znaczącym producentem warzyw (udział w produkcji krajowej 1,6%).

Grunty orne stanowią średnio w województwie 77,5% użytków rolnych. Udział gruntów ornych w ich powierzchni ogółem w województwie wyniósł w subregionie środkowym 34,1%, północnym 24,8%, zachodnim 8,5% i południowym 10,1%. Największy udział gruntów ornych w użytkach rolnych odnotowano w subregionie północnym 83% i zachodnim 81%. Subregion południowy charakteryzuje się najwyższym w skali województwa udziałem trwałych użytków zielonych (38% użytków rolnych). W województwie występuje największy udział ugorów w gruntach ornych ogółem (21,45%; średnia dla kraju 8,3%).

Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich upatruje się w agroturystyce i dynamicznym rozwoju usług produkcyjnych i bytowych oraz wysokospecjalistycznych (doradztwo prawne, produkcyjne, podatkowe), co wiązać się musi z podniesieniem poziomu infrastruktury technicznej i społecznej wsi. W województwie śląskim coraz więcej gospodarstw rolnych (w 2006 r. około 396 gospodarstw wg. ODR) świadczy usługi agroturystyczne. Najszybciej ten kierunek działalności rozwija się w subregionie południowym (najlepiej wyposażone w bazę noclegową są powiaty cieszyński i bielski, z gmin miejskich największą pojemnością bazy noclegowej charakteryzują się Ustroń i Szczyrk, pośród gmin wiejskich natomiast Czernichów i Jaworze) oraz północnym.

Województwo charakteryzuje się trudnymi warunkami gospodarowania z wyjątkiem subregionu zachodniego. Mimo bardzo dużego udziału gospodarstw małoobszarowych z dominującą produkcją na własne potrzeby, jedna piąta gospodarstw produkuje na rynek, stosując najnowsze technologie. W strukturze upraw dominuje nadal zboże, które pod wpływem nowej polityki UE będzie stopniowo ustępować na rzecz roślin przemysłowych wykorzystywanych głównie w celach energetycznych. W produkcji zwierzęcej rozwijają się gospodarstwa o dużej skali produkcji, w tym fermowe. Następuje zmiana źródeł dochodów w domowych gospodarstwach wiejskich. Zmniejsza się udział dochodów z rolnictwa na rzecz źródeł pozarolniczych, w tym z agroturystyki. Przebudowa rolnictwa regionu to również modernizacja infrastruktury technicznej.

Ocenia się, iż blisko 78 % (tj. 150265) gospodarstw prowadzi produkcję rolniczą i wśród osób kierujących gospodarstwem rolnym około 6,9% legitymuje się wykształceniem wyższym, z których 12 % posiada wykształcenie rolnicze. Wykształcenie średnie zawodowe oraz ogólnokształcące posiada 47.263 (7163 osób (15%) to osoby z wykształceniem rolniczym). Wykształcenie zasadnicze zawodowe jest udziałem 61.098 kierowników gospodarstw rolnych, w tym 33.075 osób ma przygotowanie rolnicze.

Reasumując , w województwie śląskim wzrósł odsetek właścicieli gospodarstw z cenzusem wyższej uczelni , jednocześnie przeszło 72 % kierowników – to jest z reguły właścicieli gospodarstw nie posiada jakiegokolwiek przygotowania rolniczego, a blisko 3% pozostaje bez wykształcenia szkolnego .

TURYSTYKA

Województwo śląskie obejmuje swym zasięgiem jeden z najbardziej atrakcyjnych przyrodniczo obszarów południowej Polski: Wyżynę Krakowsko-Częstochowską, Pogórze Śląskie oraz Beskid Zachodni.

Województwo śląskie oferuje ponad 35,2 tys. miejsc noclegowych. Bazę turystyczną stanowi 426 skategoryzowanych obiektów noclegowych (6,4% krajowej bazy noclegowej). Najliczniejszą bazą turystyczną dysponuje subregion południowy (228 obiektów z 294,5 miejsc noclegowych na 10 tys. ludności), tj. 54% regionalnej bazy noclegowej i 54,3% miejsc noclegowych dostępnych w regionie, następnie subregion środkowy (137 obiektów o 37,8 miejscach noclegowych na 10 tys. ludności), tj. 32,1% bazy noclegowej i 30,7% miejsc noclegowych. Tylko 7,7% turystycznej bazy noclegowej i 10,2% miejsc przypada na subregion północny (33 obiekty na 66,6 miejsc noclegowych na 10 tys. ludności), a 6,6% bazy i 5% miejsc noclegowych przypada na subregion zachodni (28 obiektów z 27,0 miejscami noclegowymi na 10 tys. ludności). Średnio w województwie śląskim w 2006 roku stopień wykorzystania turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania wyniósł 35,99%. Liczba miejsc noclegowych od roku 2000 zmniejszyła się o 16,6%, natomiast wzrosła liczba udzielonych noclegów o 8,3%, wzrost odnotowano także w stosunku do korzystających z noclegów (22,3%).

Tabela 11: Baza noclegowa w województwie śląskim w roku 2006 na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Baza noclegowa turystyki (obiekt)	426	6.694
• w tym: hotele	112	1.295
Miejsca noclegowe ogółem (miejsce)	35.2	574.6
• w tym: hotele	12.278	133.753
Miejsca noclegowe na 1.000.tys. ludności (miejsce)	7,53	15,07
• w tym: hotele, motele, pensjonaty	2,71	3,91
Korzystający z noclegów (tys. osób)	1.579,0	17.512,1
• turyści zagraniczni	273,7	4.313,6
w tym: hotele	815,9	9.406,0
• turyści zagraniczni	224,5	3.460,2
Korzystający z noclegów na 1.000 ludności (osoba)	337,6	459
• turyści zagraniczni	31,9 ^a	81,2 ^a
w tym: hotele	103,0 ^a	179,7 ^a
• turyści zagraniczni	24,1 ^a	68,4 ^a
Udzielone noclegi ogółem (tys. os.)	4247,9	51.235
• turyści zagraniczni	693,4	10.555,1
w tym: hotele	1.558,4	17.639,9
• turyści zagraniczni	491,8	7.209,5

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych, dane za 2006 rok, Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej, GUS Warszawa 2007

^a wskaźnik wyliczony w oparciu o istniejące dane statystyczne

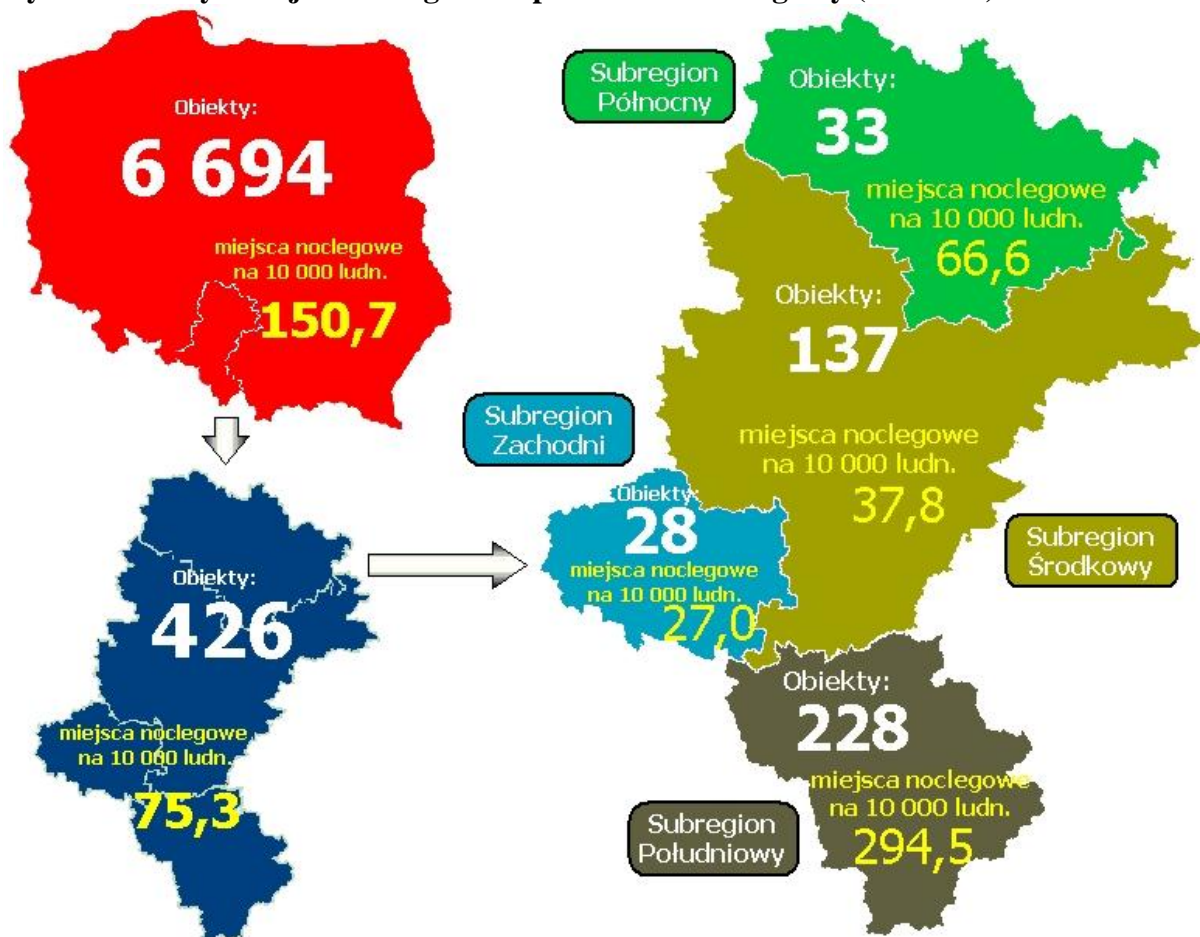
Zgodnie z Opracowaniem Sygnalnym GUS; „Turystyka w województwie śląskim w 2007 r.” pod koniec lipca 2007 roku nastąpił kolejny spadek liczby obiektów turystycznych zbiorowego zakwaterowania o 7,5%. Jednocześnie obniżyła się liczba miejsc noclegowych w tych obiektach. W końcu lipca 2007 r. turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania dysponowały 33,3 tys. miejsc noclegowych (mniej o 5,4% niż przed rokiem).

W ujęciu rocznym największy przyrost miejsc noclegowych miał miejsce w innych obiektach hotelowych (o ponad 28%), natomiast najwięcej miejsc ubyło w zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (o 25,0%).

Z drugiej strony w 2007 roku zaobserwowano 0,6% wzrost liczby turystów korzystających z miejsc noclegowych. W porównaniu z 2006 r. największy wzrost liczby przyjętych turystów odnotowano w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego (o 39,6%). Mniej korzystających odnotowano w pensjonatach (o 23,4%), zakładach uzdrowiskowych (o 17,1%) oraz ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (o 15,6%). W roku 2007 odnotowano wzrost o 0,5 pkt procentowych stopnia wykorzystania miejsc noclegowych.

Z ogółu turystów odwiedzających województwo śląskie w 2007 roku 17,2% stanowili turyści zagraniczni. Ich liczba w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 1,0 tys. i wyniosła 272,7 tys. osób.²

Rys. 5: Obiekty i miejsca noclegowe w podziale na subregiony (2006 rok)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Raportu Monitoringowego

² Turystyka w województwie śląskim w 2007 r. Opracowanie Sygnalne GUS, Katowice, maj 2008 r.

RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Sytuacja na rynku pracy w województwie śląskim.

W 2007 roku po raz kolejny zanotowano znaczącą poprawę sytuacji na śląskim rynku pracy. Obserwowano dużą redukcję liczby zarejestrowanych bezrobotnych (XII.2006 r. – 229,8 tys., XII.2007r. – 166,0 tys; redukcja o 63,9 tys.). Malą także stopa bezrobocia (z 12,7% do 9,3%).

Rosła liczba pracujących oraz aktywność zawodowa mieszkańców. Głównym powodem wzrostu zatrudnienia pozostawały: rozwój gospodarczy w kraju i regionie, poprawiająca się kondycja śląskich firm, realizacja prozatrudnieniowych i łagodzących skutki bezrobocia programów wojewódzkich i lokalnych (w dużej mierze z wykorzystaniem środków EFS).

Nie zmieniły się niekorzystne tendencje w strukturze bezrobotnych. Nadal na największe problemy na rynku pracy napotykały osoby długookresowo bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych i wykształceniu. Pogorszeniu uległa sytuacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Podobnie jak w latach ubiegłych młodzież była głównym odbiorcą korzystnych przemian na rynku pracy.

W 2007 roku pracodawcy zgłosili bardzo wysoką liczbę ofert pracy. Udział w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu był zadawalający.

Tabela 12: Aktywność zawodowa ludności na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Współczynnik aktywności zawodowej ogółem (%) *	51,1	54,0
w tym :		
• pracujący	43,9	46,6
• bezrobotni	7,2	7,5
Odsetek osób biernych zawodowo (%) *	49	46
Wskaźnik zatrudnienia (%)	43,9	46,5

* Według BAEL Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych GUS, Dane za 2006 r.

Według stanu na 31 grudnia 2006 roku na Śląsku pracowało 1543,3 tys. osób, tj. o ponad 38 tys. więcej niż na koniec 2005 roku. Śląsk skupia prawie 12% zatrudnionych w kraju.

W roku 2006 dynamika przyrostu liczby pracujących - w porównaniu do roku poprzedniego - była po raz pierwszy od wielu lat wyższa niż obserwowana w całym kraju i wyniosła prawie 102,6%.

Przyrost liczby pracujących obserwowano w większości sekcji gospodarki. Największy wzrost nastąpił w sekcji *budownictwo* (o 7,9 tys. osób, tj. o 8,8%). W trzech sekcjach wystąpił spadek liczby pracujących, z czego stosunkowo największy w sekcji *górnictwo i kopalnictwo* (o 3,7 tys. osób, tj. o 3,1%). Nieznaczna redukcja liczby pracujących wystąpiła w sekcji *edukacja* (spadek o 1,1 tys. pracujących tj. o 0,9%).

Dla większości pracujących w województwie śląskim (67,8%) pracodawcą była firma należąca do sektora prywatnego (dla porównania średnia krajowa wyniosła 72,2%). Kobiety wśród pracujących stanowiły mniejszość – ich udział wśród ogółu wyniósł 44,5%.

Tabela 13: Struktura zatrudnienia w województwie śląskim na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Struktura wiekowa ludności ogółem (%)		
• przedprodukcyjny		
• produkcyjny	18,4	20,1
• poprodukcyjny	65,5	64,2
	16,1	15,7
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (osoba)	52,7	55,7
Pracujący ogółem (tys. osób)	1.543,3	12.905,4
Struktura zatrudnienia ludności ogółem (%)		
• rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybołówstwo	4,6	16,6
• przemysł i budownictwo	38,0	28,5
• usługi rynkowe	39,9	37,0
• usługi nierynkowe	17,5	17,9
Struktura zatrudnienia ludności (%)		
• mężczyźni		
• kobiety	52,6	54,1
• miasto	36,0	39,6
• wieś	44,2	45,8
	42,4	47,8
Zatrudnienie w sektorze prywatnym (%)	55,7	72,2

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego, US Katowice 2007, Bank Danych Regionalnych GUS, Dane za 2006.

Wg BAEL w III kwartale 2007 r. wśród pracujących najliczniejszą grupę tworzyły osoby w wieku 25 – 34 lata stanowiące ponad 31% ogółu. W dalszej kolejności byli pracujący w wieku 45 – 54 lata (z udziałem 25,4%) oraz w wieku 35 – 44 lata (26,1%). Najmniej liczną zbiorowość tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej (7,2%).

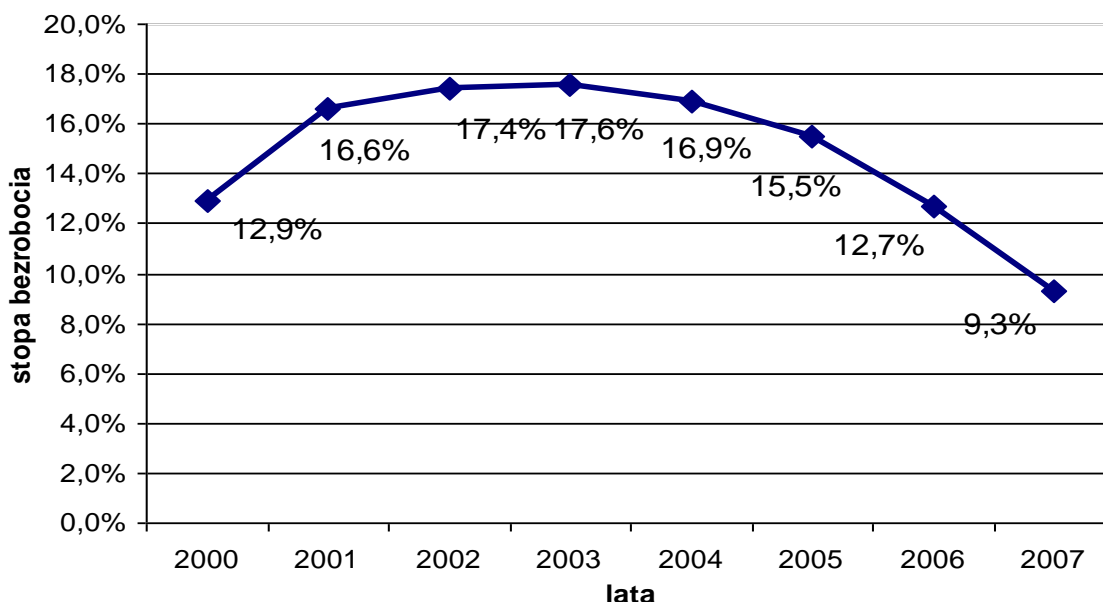
W III kwartale 2007 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie dla ludności w wieku 15 – 64 lat wynosił 56,0%, rok wcześniej był o 4,1 punktu proc. niższy (51,9%). Dla ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej wysokość wskaźnika zatrudnienia w III kwartale 2007 r. wynosiła 48,1% (III kwartał 2006r. – analogicznie 44,1%). W III kwartale ub. roku najwyższy wskaźnik zatrudnienia notowano dla osób w wieku 35 – 39 lat (81,6%) oraz 30 – 34 lata (78,9%). Najniższy natomiast zanotowano wśród osób w wieku 55 – 59 lat (27,7%) oraz 60 – 64 lata (12,0%). Dla kobiet w wieku 15 – 64 lata wskaźnik zatrudnienia przyjmował wartość 48,3%, dla mężczyzn w tym samym wieku – 63,9%³

W końcu grudnia 2007 r. na Śląsku zarejestrowanych było 165 960 osób bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych zaewidencjonowanych było w Częstochowie (10,9 tys. osób), Sosnowcu (9,9 tys.), Bytomiu (8,9 tys.) oraz powiecie zawierciańskim (8,5 tys.). Najmniej bezrobotnych było w powiecie bieruńsko-lędzińskim (1,3 tys. osób), rybnickim (1,5 tys.) oraz

³ (powyższe dane na podstawie: Rocznik Statystyczny 2007, Urząd Statystyczny, Katowice, 2007 r., Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2007 r., Urząd Statystyczny Katowice, 2007r. www.stat.gov.pl/katow)

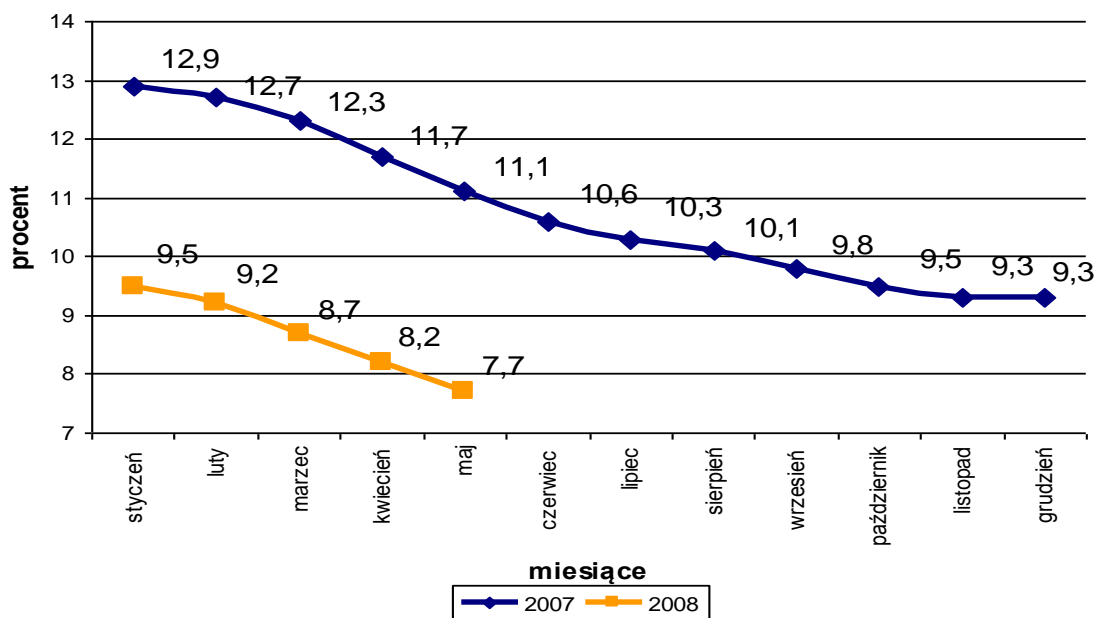
w mieście Świętochłowice (1,7 tys.). W ciągu roku stan bezrobocia obniżył się o 63,9 tys., tj. o 27,8%. Liczba bezrobotnych spadła we wszystkich powiatach województwa śląskiego. Dynamika spadku najwyższa był w Świętochłowicach (o 43,1%), powiecie rybnickim (o 40,3%), Tychach (o 37,8%) oraz Rudzie Śląskiej (o 37,5%).

Wykres 13: Stopa bezrobocia w województwie śląskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rocznika statystycznego województwa śląskiego. GUS 2007.

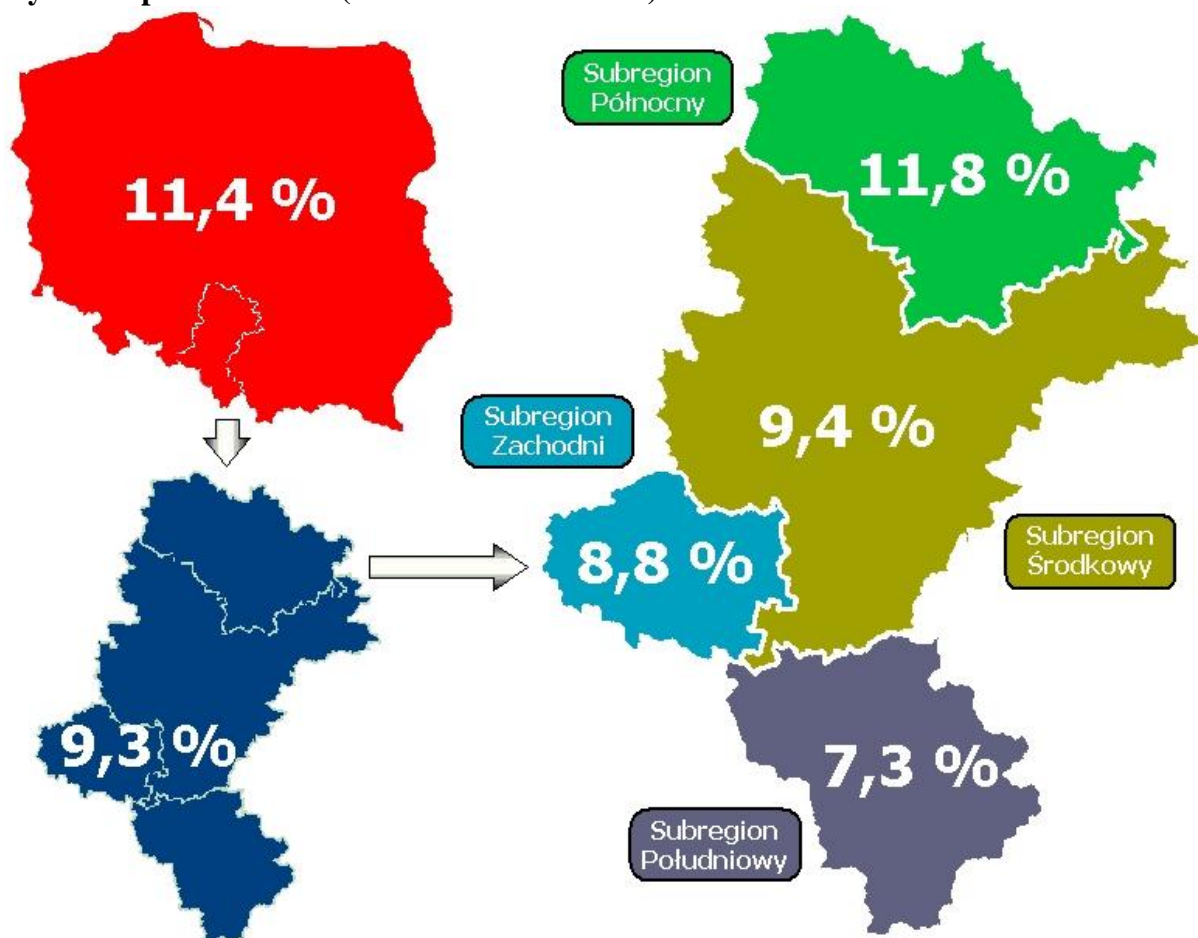
Wykres 14: Stopa bezrobocia na koniec miesiąca w woj. śląskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

http://www.wup-katowice.pl/badania_i_analazy/statystyka_wykresy/stopa_bezrobocia

Rys. 6 Stopa bezrobocia (stan na 31.XII.2007 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Bezrobocie rejestrowane. I-IV kwartał 2007”, GUS Warszawa

Liczba bezrobotnych do 25 roku życia obniżyła się w ciągu roku o 16,0 tys. (37,1%), a udział procentowy tej kategorii w całej zbiorowości bezrobotnych spadł o 2,5 punktu procentowego (18,8% - 31.12.2006 r. do 16,3% - 31.12.2007 r.).

Niekorzystne zmiany występowały w grupie osób powyżej 50 roku życia. W ciągu roku, pomimo spadku liczbowego (o 6,2 tys. osób) udział tej kategorii wśród wszystkich bezrobotnych wzrósł o 4,1 punktu procentowego. Obserwujemy szybki proces starzenia się zbiorowości śląskich bezrobotnych.

Wykształcenie bezrobotnych nadal jest niskie. W końcu 2007 r. bezrobotni z wyższym wykształceniem (12,3 tys. osób) stanowili 7,4% ogółu zarejestrowanych. Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 22,3% ogółu. Bez pracy pozostawało 13,3 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowili 29,4% ogółu zarejestrowanych (48,7 tys.). Blisko jedna trzecia zaewidencjonowanych to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (32,9%; 54,6 tys.). Wśród osób z najniższym poziomem wykształcenia aż trzy czwarte (74,5%) kwalifikuje się do długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat).

Według stanu na 31 grudnia 2007 r. 44,3% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby poszukujące zatrudnienia nieprzerwanie przez co najmniej 12 miesięcy. W ciągu roku odsetek długookresowo bezrobotnych obniżył się o 4,4 punktu procentowego (w grudniu 2006 pozostający bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad rok stanowili 48,7% ogółu).

W ubiegłym roku dalszej poprawie uległa sytuacja w obszarze podaży ofert pracy.

W całym 2007 roku do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim zgłoszonych zostało 168,7 tys. ofert zatrudnienia wobec 133,4 tys. zgłoszonych rok wcześniej.

Jeżeli chodzi o płynność bezrobocia, rosła liczba bezrobotnych podejmujących działalność z wykorzystaniem dotacji ze środków Funduszu Pracy. Na wysokim poziomie utrzymywała się liczba osób rozpoczynających staże i szkolenia.

Zmniejszyła się liczba bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia. W 2007r. z powodu podjęcia pracy status utraciło 126,9 tys. bezrobotnych (wobec 147,6 tys. w 2006 roku; spadek o 20,7 tys.).

W 2007 roku powiatowe urzędy pracy zlokalizowane w województwie śląskim wydatkowały ze środków Funduszu Pracy 443 mln złotych tj. o 18,1 tys. zł. mniej w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 14: Bezrobocie w województwie śląskim na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Liczba bezrobotnych (tys. osób)	166	1.747
• na 1000 pracujących (osoba)	1117	1021
Stopa bezrobocia rejestrowanego(%)	9,3	11,4
Bezrobotne zarejestrowane kobiety (%)	61,2	58,2
Bezrobotna zarejestrowana młodzież do 25. roku życia (%)	16,3	19,0
Zarejestrowani długotrwale bezrobotni powyżej 12 miesięcy (%)	44,3	45,1
Bezrobotni zarejestrowani zamieszkali na wsi (%)	19,4	45,0
Bezrobotni zarejestrowani zwolnieni z przyczyn zakładów pracy (%)	4,2	3,2
Bezrobotni bez prawa do zasiłku (%)	87,9	85,7
Struktura wiekowa bezrobotnych zarejestrowanych (%)		
• do 24 lat		
• 25-34 lata	16,3	19,0
• 35-44 lata	27,0	27,8
• 45-54 lata	19,5	19,3
• 55 lat i więcej	28,0	25,4
	9,5	8,4
Struktura wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych (%)		
• wyższe		
• średnie techniczne i zawodowe	7,4	6,9
• średnie ogólnokształcące	22,3	22,1
• zasadnicze zawodowe	8,0	9,1
• gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	29,4	29,6
	32,9	32,3

Źródło: Bezrobocie w województwie śląskim w 2007 roku, Urząd Statystyczny w Katowicach, Katowice marzec 2008 r., Kwartalna Informacja o rynku pracy, GUS, 2008.02.25, Bezrobocie rejestrowane I-IV kwartał 2007r., GUS, Warszawa 2008, Dane za 2007 rok.

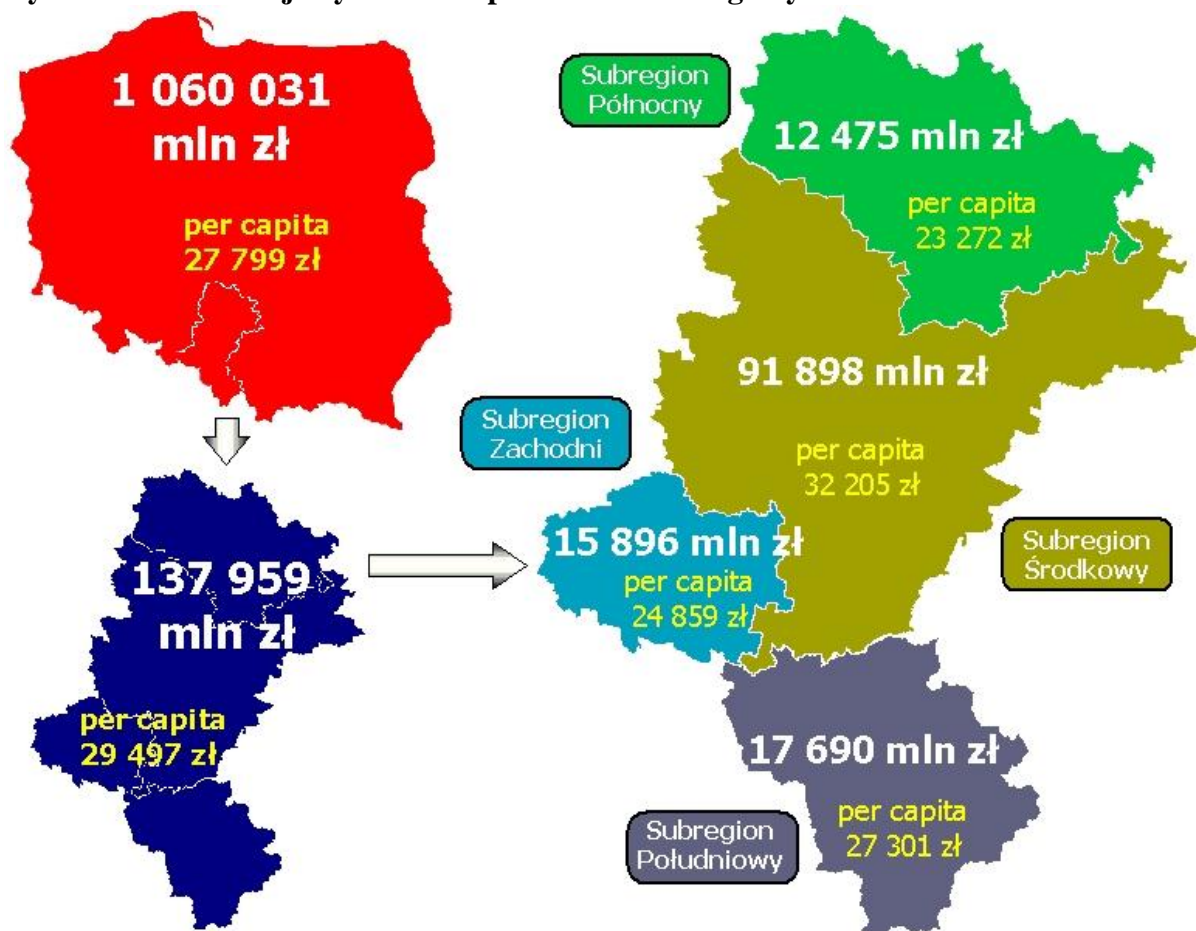
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W latach 2000 - 2006 zarówno wartość PKB wytworzonego w województwie śląskim, jak i wartość dodana brutto wykazywały tendencję rosnącą. Wartość PKB wynosząca 100,1 mld zł (w 2000r.) wzrosła w 2006r. do poziomu 137,96 mld zł, tj. o 37,8%, przy czym tempo wzrostu było w regionie niższe niż w kraju o 4,6 pkt. proc.

W 2006r. wartość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca regionu kształtowała się na poziomie 29 497,0 zł (trzecia po mazowieckim i dolnośląskim pozycja w kraju) i była wyższa od średniej krajowej o 1 698,0 zł (tj. o 6,1%). Pomimo wysokiej pod tym względem pozycji regionu w kraju należy zaznaczyć, że w porównaniu do wartości PKB liczonego na 1 mieszkańca w 27 krajach Unii Europejskiej osiągnęły w regionie poziom tego wskaźnika to jedynie około 55,3% poziomu unijnego (dane za rok 2005).

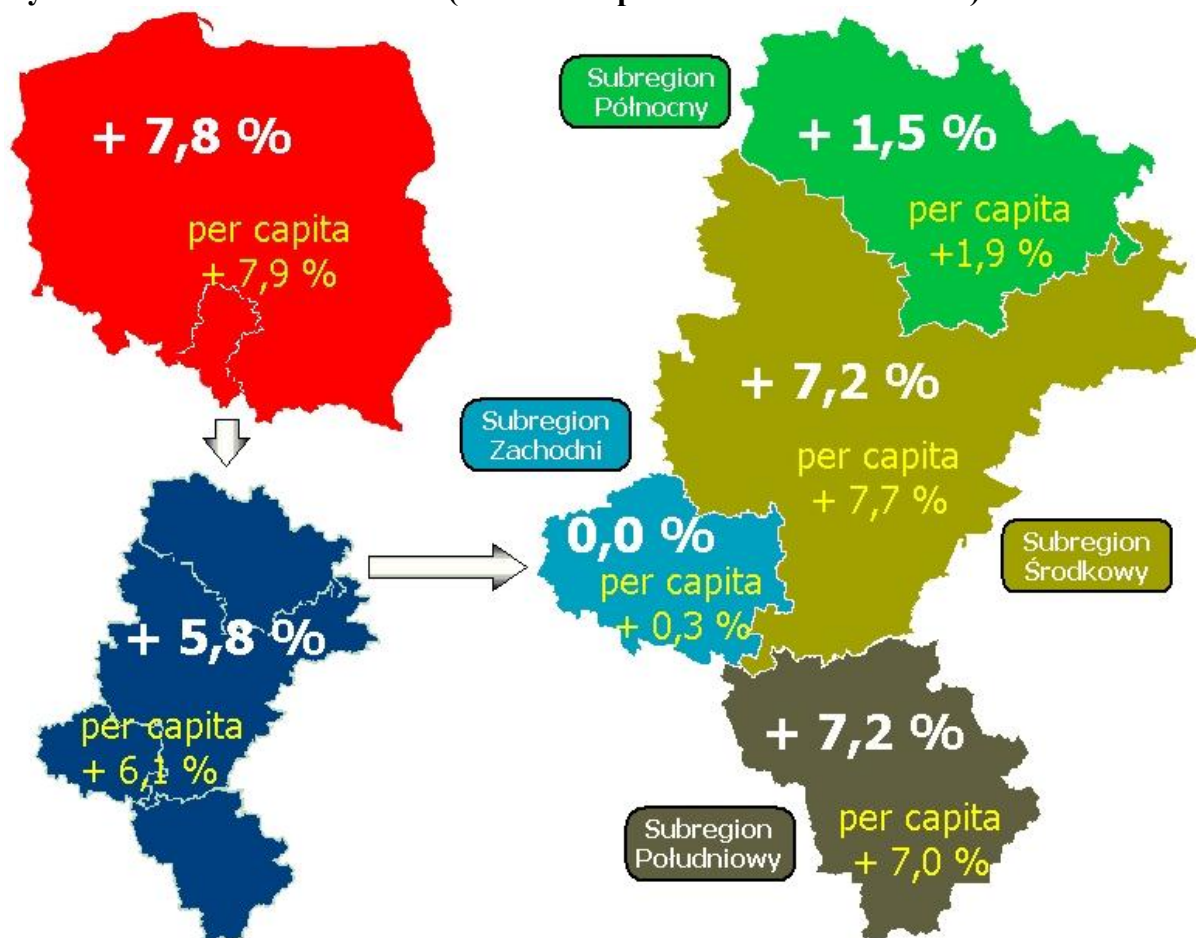
Należy również zaznaczyć, że wartość PKB liczona na 1 mieszkańca wykazuje duże zróżnicowania wewnątrzregionalne. Najwyższy poziom zanotowano w subregionie centralnym – 109,2% wartości wojewódzkiej, a najniższy w subregionie północnym – 78,9%.

Rys. 7: Produkt Krajowy Brutto w podziale na subregiony w 2006 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Produkt krajowy brutto. Rachunki regionalne w 2006r.”, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2008.

Rys. 8 Procentowa zmiana PKB (rok 2006 w porównaniu do 2005 roku)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Produkt krajowy brutto. Rachunki regionalne w 2006r.”, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2008.

W latach 2000 – 2006 w województwie wartość dodana brutto wzrosła z 89 070 mln zł do 121 189 mln zł (tj. o 36,1%) podczas gdy w kraju wzrosła ona o 40,6%.

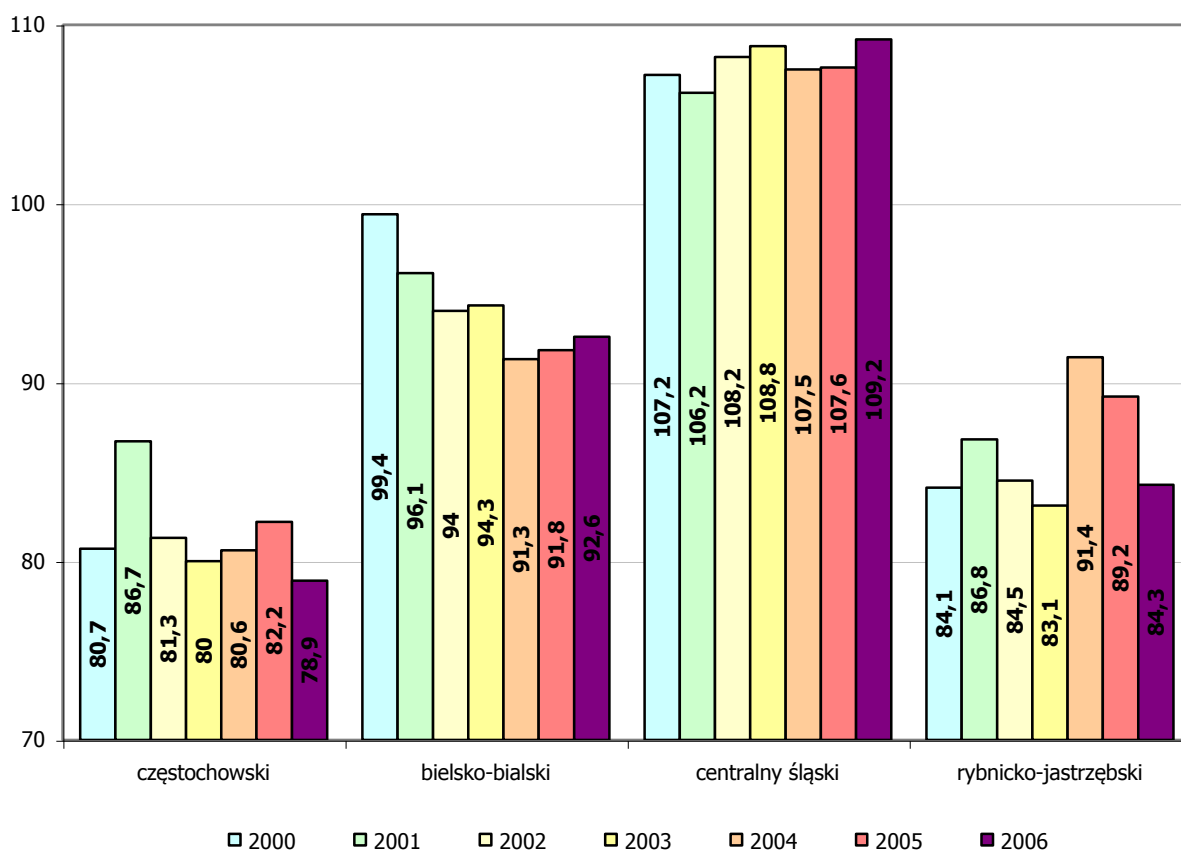
W strukturze wytworzonej w regionie wartości dodanej brutto największy udział miały usługi – 59,9% (w tym rynkowe – 47,6%) oraz przemysł – 32,8%. Subregion centralny wytwarza prawie 66,6% powstającej w województwie wartości dodanej brutto. Najmniejszy udział ma natomiast subregion północny – 9,0%.

Duże zróżnicowania wewnątrzregionalne występują również pod względem udziału sektorów w wytworzonej w poszczególnych subregionach wartości dodanej brutto. We wszystkich subregionach najwyższy udział wykazują usługi – od 61,1% w subregionie środkowym do 54,8% w subregionie zachodnim.

Województwo śląskie mieści się w grupie najsilniejszych gospodarczo regionów Polski. W regionie wytwarza się 13,0 % (2006 r.) Produktu Krajowego Brutto (PKB), drugie miejsce w kraju, i 18,3 % (wydaje mi się że 17,9%) krajowej produkcji sprzedanej przemysłu (z tego 76,8 % przypada na sektor prywatny) dane za 2006 r. Pod względem wielkości wytwarzanego PKB województwo śląskie zajmuje po województwie mazowieckim (21,6%) drugie miejsce w kraju. Produkt Krajowy Brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi 29,5 tys. zł i jest wyższy od średniej krajowej (27,8 tys. zł). Jest to efektem prężności skoncentrowanego tutaj przemysłu, jak również rozwoju sektora prywatnego i usług. W samym województwie sytuacja jest zróżnicowana. Największy udział wytwarzanego PKB w regionie przypada na

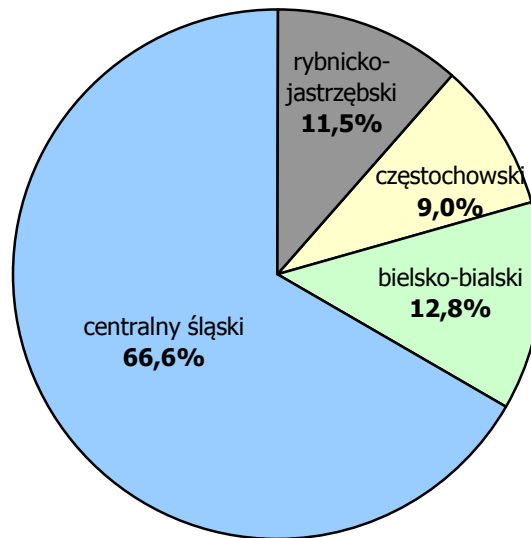
subregion środkowy (66,6%), następnie południowy (12,8%), zachodni (11,5%), i północny (9,0%). Wielkość wytwarzanego PKB na 1 mieszkańca najwyższa jest w subregionie środkowym 32,2 tys. zł, następnie południowym 27,3 tys. zł, najniższa przypada na subregion północny 23,3 tys. zł i zachodni 24,9 tys. zł.

Wykres 15: PKB per capita w latach 2000-2006 w podregionach woj. Śląskiego w ujęciu procentowym (województwo = 100)

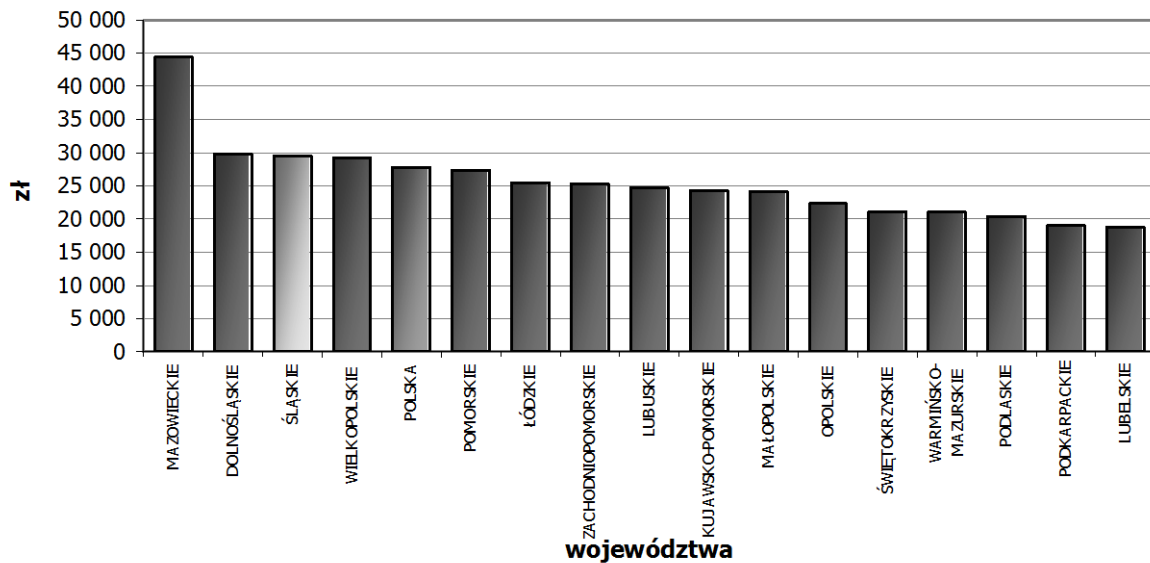
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Produkt krajowy brutto. Rachunki regionalne w 2005 r., Urząd Statystyczny, Katowice 2007 oraz Produkt krajowy brutto. Rachunki regionalne w 2006 r., Urząd Statystyczny, Katowice 2008

Wykres 16: Procentowy udział podregionów w PKB województwa śląskiego w roku 2006 (województwo=100%).

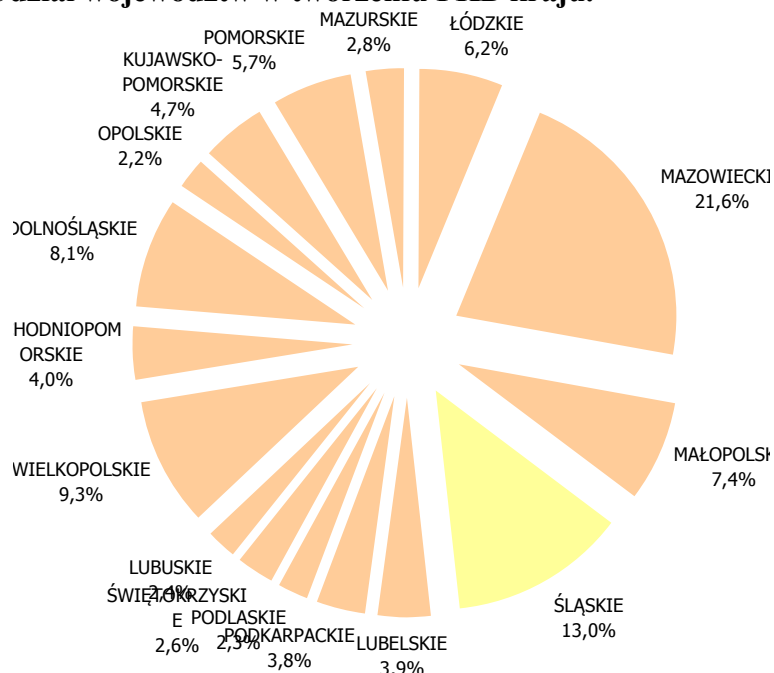
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Produkt krajowy brutto. Rachunki regionalne w 2006 r., Urząd Statystyczny, Katowice 2008

Wykres 17: Produkt Krajowy Brutto na 1 mieszkańca.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

Wykres 18: Udział województw w tworzeniu PKB kraju.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

Wartość dodana brutto (wartość nowo wytworzona) wg rodzajów działalności:

- w rolnictwie najwyższa była w subregionie środkowym (41,6% wartości dodanej województwa) i północnym (30,2%),
- w przemyśle najwyższą wartość dodaną cechował subregion środkowy (65,4%), najniższą natomiast północny (9,1%), w subregionie zachodnim wartość dodana brutto wyniosła w 2005 roku (13,0%), a w południowym (12,6%),
- w działalności usługowej najwyższa wartość dodana brutto przypadała na subregion środkowy (67,9%) i południowy (12,9%).

Pod względem wartości dodanej brutto na 1 pracującego w 2006 roku województwo śląskie (76,7 tys. zł) znajduje się na miejscu trzecim po województwie mazowieckim, w którym wskaźnik ten osiągnął wartość 94,2 tys. zł i województwie dolnośląskim (80,9 tys. zł).

W przeliczeniu na 1 pracującego najwyższą wartość dodaną brutto w 2005 roku osiągnął subregion środkowy (77 tys. zł), następnie zachodni (76,2 tys. zł) i południowy (65,2 tys. zł), najniższą z kolei subregion północny (61 tys. zł).

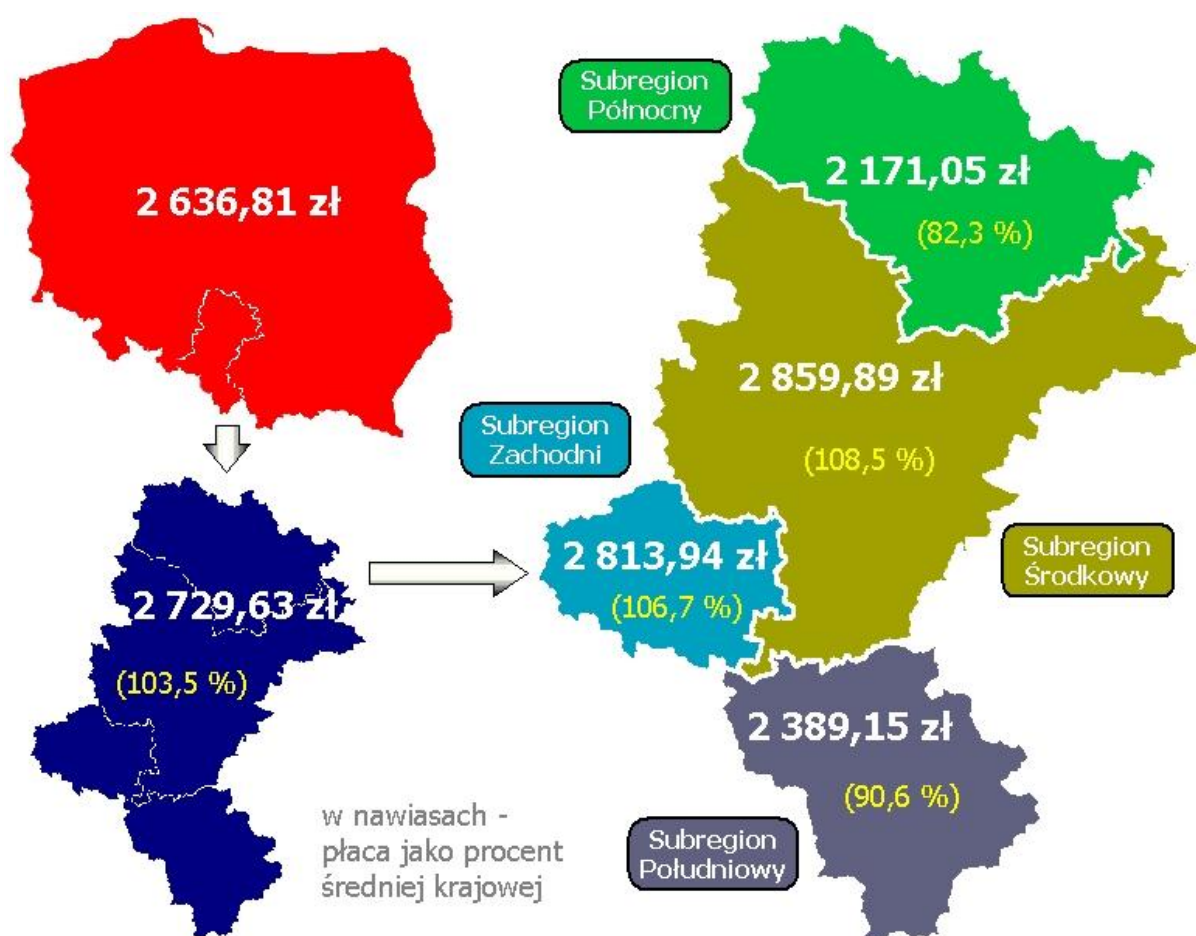
W 2006 roku największy udział wartości sprzedanej przemysłu przypada na subregion środkowy (62% produkcji sprzedanej przemysłu województwa), 21,3% na południowy, 8,7% północny i 8% na subregion zachodni. Wartość produkcji sprzedanej przemysłu na 1 mieszkańca najwyższa była w subregionie południowym (43,8 tys. zł), w subregionie środkowym 29 tys. zł, północnym 21,6 tys. zł, a zachodnim tylko 16,6 tys. zł.

W regionie produkuje się 90% polskiego węgla kamiennego, 63,0% wyrobów walcowanych, 39,7% koksu, 68,8% stali surowej, 20,4% energii elektrycznej i 82,7% samochodów ogólnego przeznaczenia. Dla gospodarki województwa w dalszym ciągu duże znaczenie ma górnictwo węgla kamiennego, hutnictwo żelaza, cynku i ołowiu, energetyka, przemysł elektromaszynowy, spożywczy i chemiczny, a w ostatnim okresie również przemysł motoryzacyjny. Sektor prywatny systematycznie wzmacnia swoją pozycję, choć jego rozwój jest wolniejszy niż w pozostałych regionach kraju.

STRUKTURA WYDATKÓW MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie śląskim wyniósł w 2000 roku 657,41 złotych, a w 2006 roku – 847,92 złotych. W analogicznym okresie wydatki w regionie na 1 osobę wynosiły odpowiednio: 620,80 złotych i 758,43 złotych. Porównując tempo wzrostu dochodów i wydatków można stwierdzić, że w omawianym okresie dochody rosły szybciej niż wydatki (o około 7 punktów procentowych).

Rys. 9: Przeciętne wynagrodzenie brutto w 2006 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR

Biorąc pod uwagę strukturę wydatków w gospodarstwach domowych w województwie śląskim w latach 2000 – 2006 widzimy, że nie uległa ona zasadniczej zmianie, zmienił się jedynie udział procentowy niektórych towarów i usług. Nadal na pierwszym miejscu utrzymuje się żywność i napoje bezalkoholowe, przy czym udział w wydatkach na te dobra w roku 2006 (wynoszący 26,7%) - w porównaniu do roku 2000 – zmniejszył się o 3,8%. W 2006 roku o 2,2 % zwiększył się udział wydatków na użytkowanie mieszkania i nośniki energii, który w 2000 roku wynosił 19,7%. Przeciwna sytuacja wystąpiła w przypadku, znajdujących się na trzecim miejscu, wydatków na transport, których udział z 10,7% w 2000 roku zmalał do 8,0% w 2006 roku.

Na prawie niezmiennym poziomie kształtował się udział wydatków na zdrowie (4,3% w 2000 roku i 4,4% w 2006 roku), rekreacja i kultura (odpowiednio: 7,1% i 7,3%), edukacja (1,3% i 1,2%), restauracje i hotele (1,8% i 2,1%).

Wzrósł udział wydatków na łączność z 3,4% w 2000 roku do 5,1% w 2006 roku. Spadek – w porównaniu do 2000 roku - miał miejsce w przypadku takich towarów i usług jak: wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego z 6,8% do 4,9% (o 1,9%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe z 3,3% do 2,8% (o 0,5%) i odzież i obuwie z 5,2% do 4,8% (o 0,4%).

Struktura wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w 2006 roku w województwie śląskim była zbliżona do struktury wydatków w kraju, o czym świadczy poniższe zestawienie: (w %)

Tabela 15: Struktura wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w województwie śląskim na tle kraju ogółem.

Towary i usługi konsumpcyjne	Polska	woj. śląskie
żywność i napoje bezalkoholowe	28,4	26,7
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	2,8	2,8
odzież i obuwie	5,6	4,8
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	20,6	21,9
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gosp. domowego	5,3	4,9
zdrowie	5,1	4,4
transport	9,2	8,0
łączność	5,4	5,1
rekreacja i kultura	7,5	7,3
edukacja	1,5	1,2
restauracje i hotele	2,1	2,1
inne towary i usługi	6,5	10,8

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007.

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

Województwo śląskie to wielki węzeł komunikacji drogowej i kolejowej, obszar dużej wymiany towarowej, bardzo dużego ruchu tranzytowego o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Region położony jest na skrzyżowaniu transeuropejskich korytarzy transportowych (A1, A4, E30, E65) – newralgicznych szlaków transportowych i komunikacyjnych (drogowych i kolejowych) o znaczeniu krajowym i europejskim. Na terenie tym spotykają się dwie drogi międzynarodowe Lwów – Kraków – Katowice – Wrocław - Zgorzelec (A4) oraz Gdańsk – Bratysława (A1). Północną część województwa przecina również najkrótszy szlak, łączący Kijów przez Lublin – Kielce – Częstochowę – Opole z Dreznem i przez Kudowę z Pragą. Drogi dwujezdniowe łączą Katowice z Łodzią i Warszawą na północy oraz na południu z Bielskiem.

Autostrada A-4 administrowana przez GDDKiA o/Katowice przebiega przez Katowice, Chorzów, Zabrze, Gliwice do zachodniej granicy województwa z woj. opolskim. Stanowi główny korytarz transportowy na kierunku wchód-zachód. Długość autostrady A-4 w rozbiću na poszczególne lata 2000-2006 przedstawia poniższa Tabela nr 16.

Uwaga:

- Poza podanymi długościami autostrady A-4 w zarządzie Oddziału GDDKiA w Katowicach w administracji firmy Stalexport Autostrada Małopolska S.A. jest 25,137 km autostrady A-4.
- Poza podanymi długościami drogi ekspresowej S-1 w zarządzie Oddziału GDDKiA w Katowicach w administracji firmy Stalexport Autostrada Małopolska S.A. jest 0,625 km drogi ekspresowej S-1.

Droga ekspresowa S-1 na odcinku Bielsko – Biała – Cieszyn jest przedłużeniem drogi krajowej nr 1 w korytarzu północ – południe i w chwili obecnej jest najdogodniejszym dojazdem do południowej granicy państwa. Stanowi obwodnicę Grodzca Śląskiego, Skoczowa. Natomiast odcinek Pyrzowice – Podwarpie jest najszybszym, bezkolizyjnym połączeniem aglomeracji z lotniskiem.

Droga ekspresowa S-69 stanowić będzie szybkie połączenie z południową granicą państwa. Odcinki zrealizowane:

- Odcinek A1 – Węzeł Żywiec – Węzeł Browar
- Odcinek A2 – Węzeł Browar – Węzeł Przybędza
- Odcinek C1 – Milówka – Szare.
- Odcinek D2 – Zwardoń – Myto

Odcinki w realizacji:

- Odcinek nr 1 węzeł „Komorowice/Rosta” – węzeł „Krakowska”
- Odcinek nr 2 węzeł „Krakowska” – węzeł Żywiecka/Bystrzańska”
- Odcinek nr 3 – węzeł „Żywiecka/Bystrzańska” – węzeł „Żywiec”
- Odcinek B – Przybędza – Milówka (modernizacja istniejącej drogi krajowej nr 69)
- Odcinek C2 – Szare – Laliki
- Odcinek D1 – Laliki – Zwardoń

Odcinek przygotowywany do realizacji:

- Odcinek Przybędza – Milówka (obejście Węgierskiej Górki)

Drogowa Trasa Średnicowa (DTŚ) jest jednym z podstawowych elementów dla wdrożenia zintegrowanego systemu komunikacji zbiorowej aglomeracji, tworzy możliwość uruchomienia prawidłowej organizacji i sterowania ruchem w węzłowej strefie zespołu miast, zapewnia odciążenie ulic osiedlowych, dzielnicowych, centrów miast itp. od ruchu bezpośrednio z nimi niezwiązanego, szczególnie ruchu średniego i ciężkiego, staje się podstawową trasą zapewniającą powiązania międzymiejskie w komunikacji indywidualnej. Z powyższych względów bez przesady można DTŚ nazwać "kręgosłupem" układu drogowego wewnątrz aglomeracji.

DTŚ docelowo przebiegać będzie od Katowic (od rozplotu tras krajowych w kierunku Warszawy, Krakowa i Bielska) przez Chorzów, Świętochłowice, Rudę Śląską, Zabrze do Gliwic, stycznie do obszarów centralnych tych miast.

Realizację DTŚ podzielono na następujące etapy:

- Etap I stanowi odcinek od ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej poprzez Świętochłowice i Chorzów do ul. Brackiej w Katowicach. Składa się na niego 9 zadań o łącznej długość 9,05 km
- Etap II to odcinki śródmiejskie miast Katowic i Gliwic (10 km długości)
- Etap III obejmuje Gliwice, Zabrze i Rudę Śląską - długość 11,8 km.

Tabela 16: Długość głównych dróg w województwie śląskim w latach 2000-2006.

Numery Dróg	Długość dróg w latach [km]						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
A-4	0	8,175	8,175	8,175	8,175	58,340	58,340
A-1	0	0	0	0	0	0	0
S-1	37,439	37,439	37,439	37,439	37,439	45,685	69,750
S-69	0	0	0	0	0	0	1,250

Źródło: Opracowanie Wydział Komunikacji i Transportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Z analiz Instytutu Kształtowania Środowiska w Warszawie wynika, iż nie wybudowanie Trasy przy jednoczesnym prognozowanym wzroście tylko liczby samochodów osobowych, spowoduje trzykrotny wzrost emisji spalin na ulicach w sześciu miastach, w stosunku do prognozowanej emisji na Drogowej Trasie Średnicowej.

Pozostałe korzyści z budowy Trasy przedstawiają się następująco:

- Skrócenie drogi Katowice – Gliwice o 26 %
- Skrócenie czasu podróży o 76 %
- Zmniejszenie zużycia paliwa o 47 %
- Zmniejszenie prawdopodobnej liczby wypadków o 82 %
- Zmniejszenie zanieczyszczenie powietrza – CO 65 %, węglowodory 50%
- Zmniejszenie kosztów eksploatacji użytkowników o 39%

Przez województwo śląskie przebiegać będzie również autostrada A-1. Na terenie woj. śląskiego będzie miała długość 166,7 km i stanowić będzie podstawowe połączenie na kierunku północ - południe i przejmie funkcję drogi krajowej nr 1 stanowiącej obejście miasta Częstochowa oraz zachodniej części Aglomeracji Górnośląskiej.

Odcinek granica woj. łódzkiego – Pyrzowice budowany będzie w systemie koncesyjnym (planowany termin ukończenia 2011), a odcinek Pyrzowice – granica państwa Gorzyczki budowany jest w systemie tradycyjnym. W realizacji są odcinki Sośnica - Bełk i Świerklany – Gorzyczki. Cały ten fragment ma zostać ukończony na przełomie 2010-2011.

Największe natężenie ruchu przekraczające 30 tys. pojazdów na dobę występuje na drogach krajowych i wojewódzkich w wielu miastach aglomeracji górnośląskiej. Wypadki drogowe oraz rosnące zatłoczenie miast wymuszają poszukiwanie nowych systemów transportu alternatywnego do samochodowego (transport lotniczy, żegluga śródlądowa, transport szynowy).

Sieć połączeń komunikacyjnych w regionie należy do najlepiej zorganizowanych w kraju. Rozwinięta jest sieć linii autobusowych i tramwajowych. Komunikacją miejską objętych jest 48 miast województwa. W regionie działa ponad 1.303 krajowych linii regularnej komunikacji autobusowej, których łączna długość wynosi ok. 60 tys. km i 40 linii międzynarodowych o długości 61 tys. km. W 2006 roku województwo śląskie pod względem liczby przewiezionych pasażerów (643 mln osób) było na drugiej pozycji po województwie mazowieckim (894 mln osób). Liczba przewiezionych pasażerów stanowiła 16% ogółu osób przewiezionych w kraju. W województwie śląskim tabor komunikacji miejskiej liczy 1.845 autobusów (16,1% autobusów w kraju), 406 tramwajów (11,2%) i 21 trolejbusów (12,2%).

Tabela 17: Drogi publiczne w województwie śląskim na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (tys. km)	20,2	256,0
• miejskie	9,2	51,0
• zamiejskie	11,0	205,0
Drogi publiczne o twardej nawierzchni ulepszonej (tys. km)	18,5	229,3
• krajowe	1,1	18,4
• wojewódzkie	1,4	28,4
Drogi publiczne o twardej nawierzchni ulepszonej w drogach o twardej nawierzchni ulepszonej ogółem (%)		
• krajowe	6,0	8,0
• wojewódzkie	7,7	12,4
Drogi publiczne miejskie o twardej nawierzchni ulepszonej w drogach miejskich o nawierzchni ulepszonej ogółem (%)		
• krajowe	6,6	8,0
• wojewódzkie	6,1	12,4
• powiatowe	29,0	48,0
• gminne	58,3	32,0
Drogi publiczne zamiejskie o twardej nawierzchni ulepszonej w drogach zamiejskich o nawierzchni ulepszonej ogółem (%)		
• krajowe	5,5	7,8
• wojewódzkie	9,12	13,3
• powiatowe	36,0	53
• gminne	50,0	26
Gęstość dróg publicznych o twardej nawierzchni (km/100 km ²)	163,9	81,7

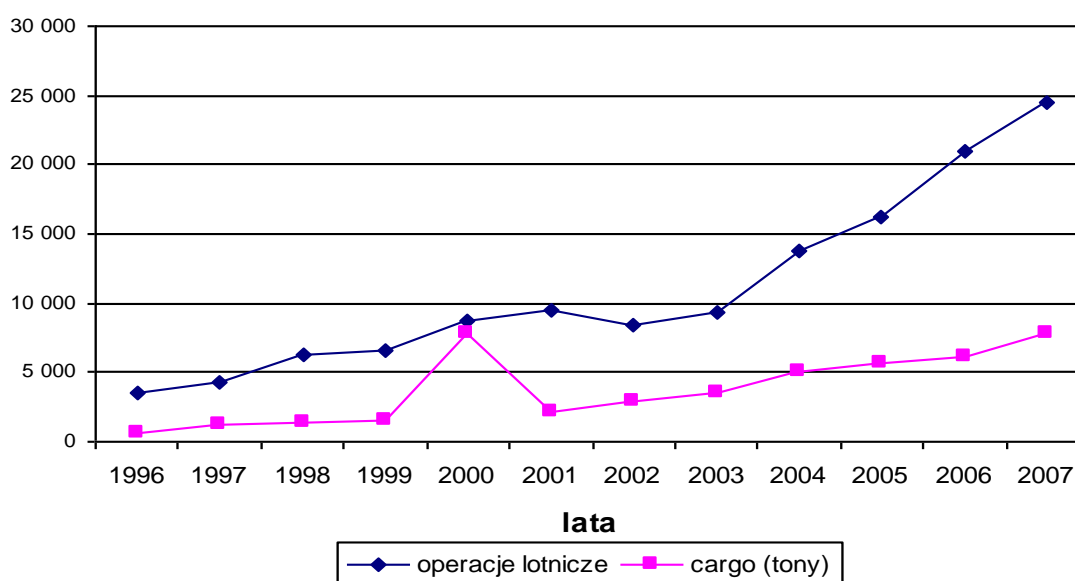
Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego, GUS Warszawa 2007

Województwo śląskie posiada międzynarodowe połączenia lotnicze, realizowane z położonego w odległości 34 km od Katowic Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach. Gwałtowny wzrost ruchu pasażerskiego, spowodowany wejściem Polski do Unii Europejskiej i pojawieniem się na polskim niebie niskokosztowych przewoźników lotniczych, wymusił zintensyfikowanie prac nad rozbudową infrastruktury MPL Katowice. Jednym z ważnych elementów było poprawienie dojazdu do portu z centrum konurbacji górnośląskiej. W związku z powyższym wybudowano drogę ekspresową S1. Największą ze wszystkich inwestycji, realizowanych przez ponad 16 lat funkcjonowania Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego S.A., jest oddany oficjalnie do użytku 30 lipca 2007 r. Terminal Pasażerski B. Dzięki niemu na lotnisku może zostać rocznie odprawionych w komfortowych warunkach do 3,6 mln pasażerów. Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice cały czas się rozwija. W niedalekiej przyszłości planowana jest kolejna rozbudowa płyt postojowych, budowa trzeciego terminalu pasażerskiego oraz nowej drogi startowej. Całkowity ruch pasażerski w 2007 roku wyniósł 1.995 914 osób, w tym samym roku przewieziono natomiast 7.795 ton ładunku. Porównując dane z 2006 roku liczba lotów na lotnisku w Pyrzowicach wyniosła 21 014 (7% lotów w całej Polsce), co uplasowało lotnisko na 4. pozycji po portach lotniczych w Warszawie, Krakowie i Gdańsku. Ogółem przewieziono 1.446 tys osób (3. miejsce w kraju), co stanowiło 9,5% ruchu pasażerskiego w kraju. 97% ogółu ruchu pasażerskiego stanowił ruch zagraniczny. Pod względem przeładunku towarów 6.113 ton (11% ton towarów w kraju) Pyrzowice zajmowały 2. pozycję po lotnisku w Warszawie.

W 2006 roku z Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice (MPL Katowice) operowało 5 linii regularnych – niskokosztowe: WizzAir i Centralwings oraz tradycyjne: Lufthansa, Air France i PLL LOT, a także 24 linie czarterowe. Udział linii niskokosztowych w całkowitym ruchu pasażerskim wyniósł 62,5%, 15% stanowiły linie tradycyjne oraz 20% linie czarterowe. Wzrasta również wskaźnik dot. liczby połączeń – regularnych z 15 połączeń w 2000 r. do 31 połączeń w 2006 r.

Obecnie Port Lotniczy w Pyrzowicach jest najprężniej rozwijającym się Portem Lotniczym w kraju i utrzymuje stałe połączenia z najważniejszymi portami krajowymi i zagranicznymi.

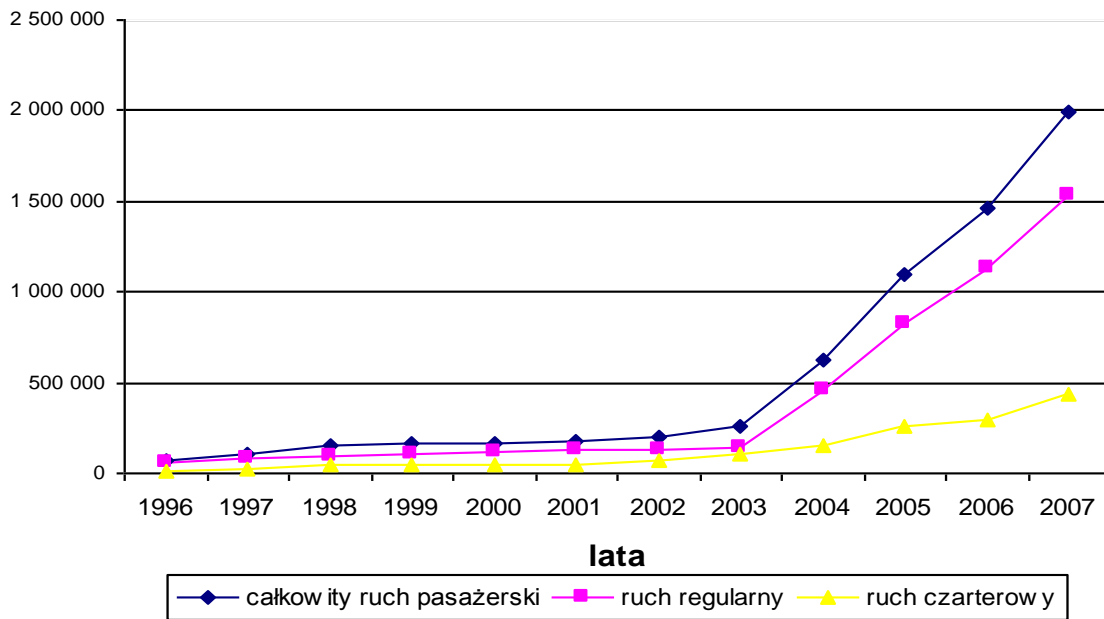
Wykres 15: Operacje lotnicze i cargo na lotnisku w Pyrzowicach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych

http://www.katowice-airport.com/index.html?page=statystyki_roczne

Wykres 16: Ruch pasażerski na lotnisku w Pyrzowicach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych

http://www.katowice-airport.com/index.html?page=statystyki_roczne

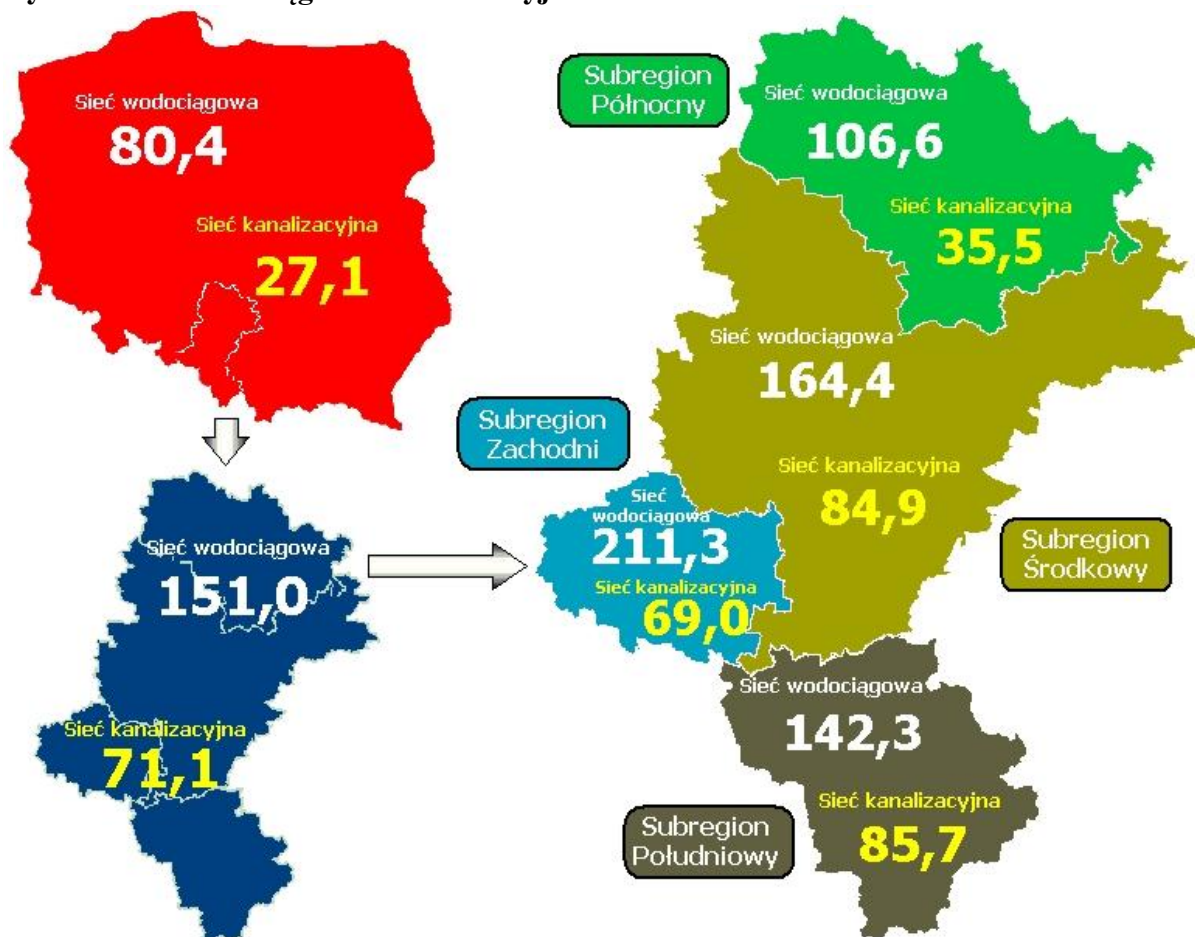
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA

Gospodarka komunalna

Województwo śląskie zajmuje pierwsze miejsce w Polsce pod względem gęstości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz drugie pod względem sieci gazowej.⁴ Wpłynęło na to głównie występowanie na terenie regionu wysoko zurbanizowanych obszarów, zlokalizowanych w środkowej części województwa.

Z sieci wodociągowej korzysta 93,1% ludności regionu. W miastach z sieci wodociągowej korzysta 97,0% ludności (kraj 86,3%), na wsi 78,7%, z sieci kanalizacyjnej 67,7% ludności ogółem, 80,3% ludności miast, 21,5% osób mieszkających na wsi (kraj 60%). W sieć wodociągową najlepiej wyposażony jest subregion zachodni, gdzie na 100 km² przypada 211,3 km sieci wodociągowej, oraz środkowy 164,4 km/100 km². Najniższą gęstość sieci posiada subregion północny 106,6 km/100 km², a następnie południowy 142,3 km/100 km².

Rys. 10: Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w km na km²

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Raportu Monitoringowego

⁴ Sieć rozdzielcza (wodociągowa , kanalizacyjna i gazowa) na 100 km² w 2006 roku.

Najlepiej w sieć kanalizacyjną wyposażony jest subregion południowy (85,7 km/100 km²), następnie środkowy (84,9 km/100 km²) i zachodni (69 km/100 km²), a najgorzej północny (35,5 km/100 km²).

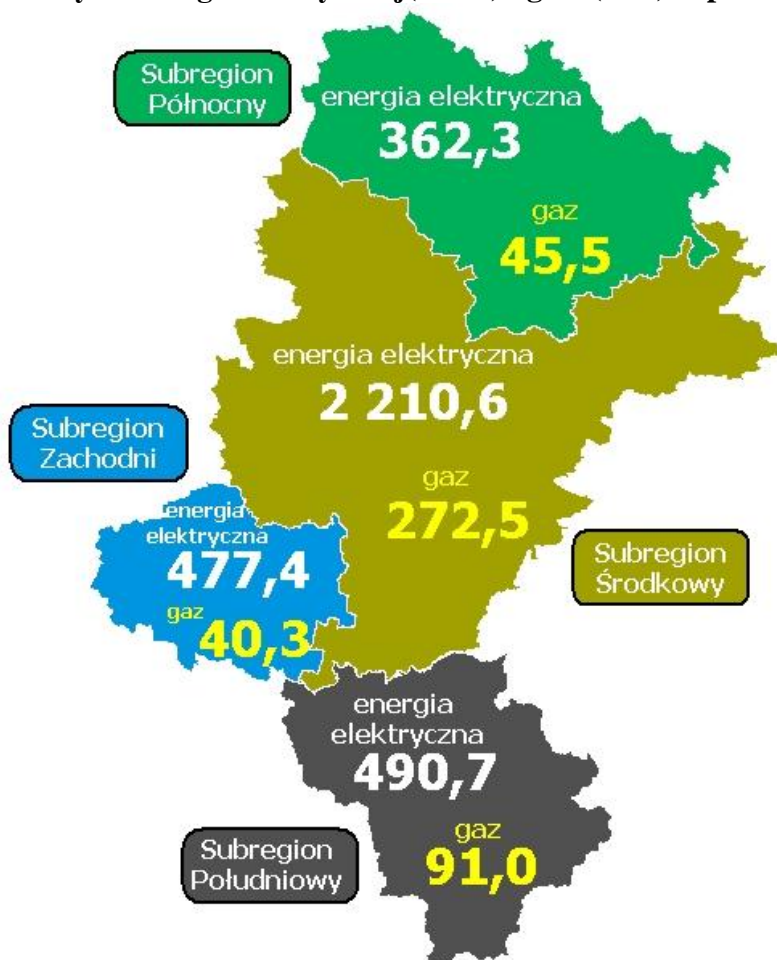
Tabela 18: Sieć rozdzielcza w województwie śląskim na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Gęstość sieci wodociągowej (km/100km ²)	151,0	80,4
Gęstość sieci kanalizacyjnej (km/100km ²)	71,1	27,1
Gęstość sieci gazowej (km/100km ²)	114,0	34,1

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, , Rocznik Statystyczny Województwa Śląskie, US Katowice, 2007, Rocznik Statystyczny RP, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych

Region posiada drugie miejsce w kraju w odbiorze energii elektrycznej (13,1 odbiorców w kraju) i drugie w jej zużyciu po województwie mazowieckim (13,0% zużycia w kraju). Ludność wszystkich gmin województwa w pełni zaopatrywana jest w energię elektryczną (wszystkie gospodarstwa domowe w województwie śląskim korzystają z energii). Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych subregionu środkowego wynosi 2.210,6 GWh i 6-krotnie przewyższa zużycie energii elektrycznej w subregionie północnym (362,3 GWh), 5-krotnie w subregionie południowym (490,7 GWh) i 5-krotnie w subregionie zachodnim (477,4 GWh).

Rys. 11: Zużycie energii elektrycznej(GWh) i gazu(hm³) w podziale na subregiony

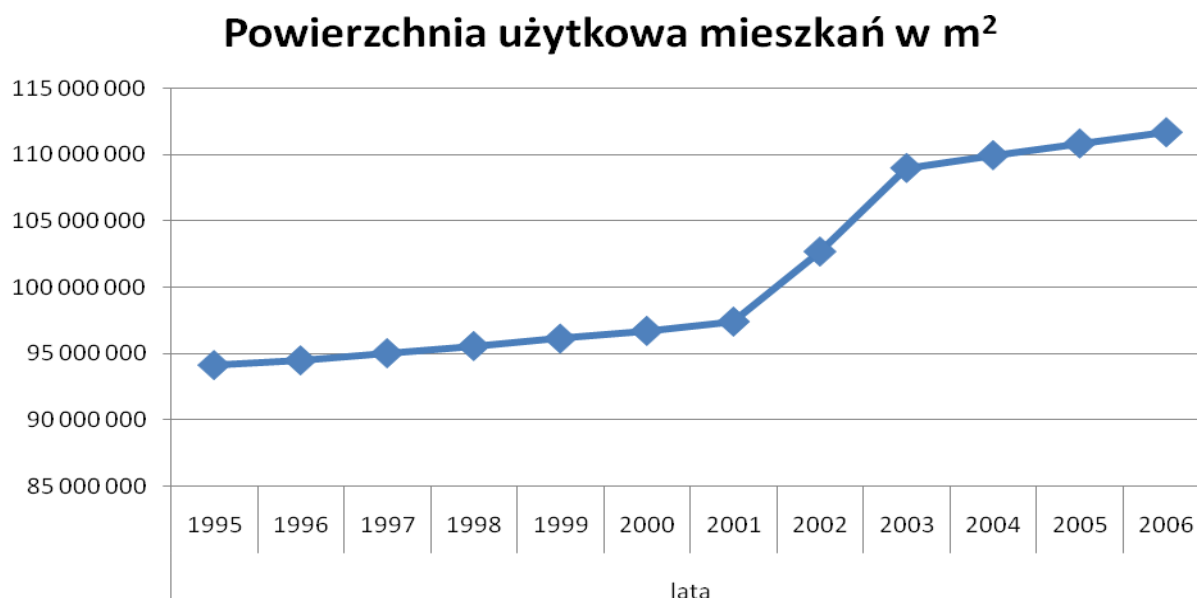
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Raportu Monitoringowego

Średnioroczne zużycie gazu sieciowego wynosi w województwie 449,4 hm³ (w miastach 391,5 hm³, na wsi 57,9 hm³). W zużyciu gazu pierwsze miejsce zajmuje subregion środkowy (272,5 hm³), następnie południowy (91,0 hm³), północny (45,5 hm³), a na ostatnim miejscu znajduje się subregion zachodni (40,3 hm³).

Zasoby mieszkaniowe

W 2006 roku zamieszkane zasoby mieszkaniowe województwa śląskiego wynosiły 1.679,9 tys. mieszkań, z tego w miastach znajdowało się 81,7% zasobów (1.373 tys. mieszkań), a na terenach wiejskich 18,3% (307 tys.). Wskaźnik zasobów mieszkaniowych na 1.000 ludności w województwie był wyższy niż w kraju i wynosił 359,8 mieszkania, w kraju odpowiednio (337,7 mieszkania). Najwyższy wskaźnik zasobów mieszkaniowych na 1.000 ludności był w subregionie środkowym (375,4 m-k) i północnym (352,7 m-k), najniższy w zachodnim (319,8 m-k) oraz południowym (336,4 m-k).

Wykres 17: Powierzchnia użytkowa mieszkań w 2006 roku (m²).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

Tabela 19: Zasoby mieszkaniowe w województwie śląskim w 2006 roku na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Zasoby mieszkaniowe zamieszkane ogółem (tys. mieszkań)	1.679,9	12.876,7
• miasto	1.372,9	8 656
• wieś	307	4.220,7
Zasoby mieszkaniowe na 1.000 ludności (mieszkanie)	359,8	337,7
Przeciętna liczba izb w mieszkaniu (izba)	3,61	3,69
• miasto	3,44	3,50
• wieś	4,39	4,09
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	66,5	69,5

• miasto	61,1	61,7
• wieś	90,5	85,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	23,9	23,5
• miasto	22,9	22,8
• wieś	27,7	24,5
Liczba osób na 1 mieszkanie (osoba)	2,78	2,96
• miasto	2,67	2,70
• wieś	3,27	3,50
Liczba osób na 1 izbę (osoba)	0,77	0,80
• miasto	0,78	0,77
• wieś	0,74	0,85
Mieszkania oddane do użytku w 2006 r. ogółem (mieszkanie) w tys.	8,3	115,4
• na 1.000 ludności (mieszkanie)	3,0	1,8

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego, US Katowice, 2007, Rocznik Statystyczny RP, GUS Warszawa 2007, Gospodarka mieszkaniowa w 2006 roku, GUS warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych

Miejskie zasoby mieszkaniowe województwa charakteryzują się niższym niż średnio w kraju odsetkiem wyposażenia w podstawowe (standardowe) instalacje użytkowe i sanitarne, za wyjątkiem sieci wodociągowej. Korzystniej od średniej krajowej przedstawiają się jednak warunki mieszkaniowe na wsi województwa śląskiego.

Tabela 20: Warunki mieszkaniowe w województwie śląskim w 2006 roku na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Mieszkania zamieszkałe wyposażone w instalacje (%)		
-wodociąg ogółem	99,1	98,5
• miasto	99,1	98,5
• wieś	94,5	88,3
-ustęp spłukiwany ogółem	93,1	94,4
• miasto	93,1	94,4
• wieś	85,0	73,7
-łazienkę ogółem	91,4	92,0
• miasto	91,4	93,0
• wieś	86,4	75,0
-gaz sieciowy ogółem	71,1	73,9
• miasto	71,1	73,9
• wieś	28,9	17,9
-centralne ogrzewanie ogółem	79,3	84,3
• miasto	79,3	84,3
• wieś	77,6	63,7

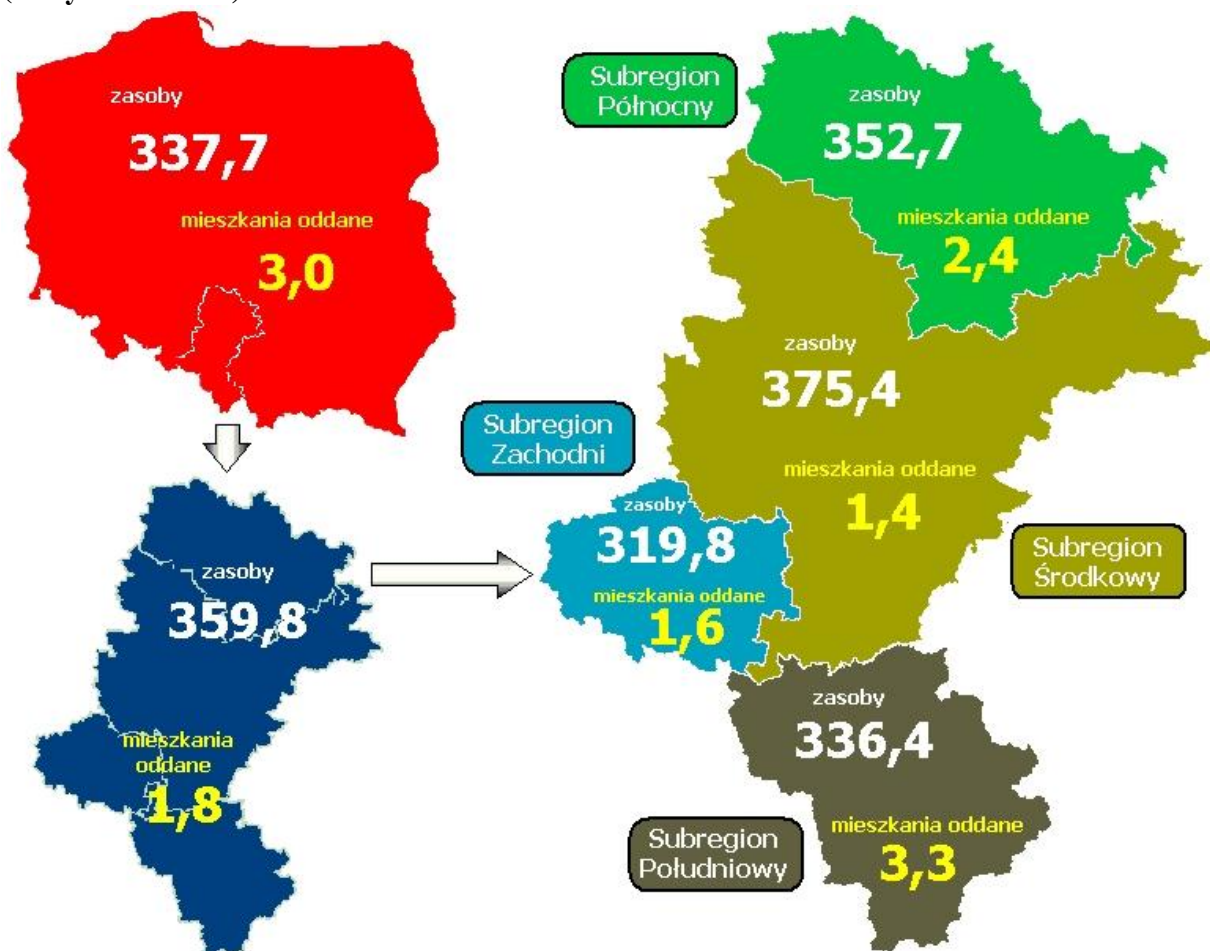
Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny Województwa Śląskie, US Katowice 2007, , Gospodarka mieszkaniowa w 2006 roku, GUS warszawa 2007

Ogólny stan techniczny budynków w województwie śląskim jest bardzo zróżnicowany i wynika z okresu ich budowy, przeprowadzonych konserwacji i remontów (konieczność

dociepleń i usunięcia elementów zawierających azbest, np. z dachów gospodarstw wiejskich czy elewacji budynków spółdzielczych), jak również negatywnego oddziaływania środowiska przemysłowego. Stan zasobów mieszkaniowych jest o wiele gorszy od średniej krajowej. Ważnym problemem województwa jest konieczność dokonywania wyburzeń substancji mieszkaniowej w związku ze złym stanem technicznym, eksploatacją górnictwem, a także koniecznością przebudowy układu komunikacyjnego.

W 2006 r. liczba oddanych mieszkań wynosiła 8,3 tys. (z tego 66% w miastach). Liczba mieszkań oddawanych w województwie na 1.000 ludności jest jednym z najniższych wskaźników (po województwie opolskim 1,3 m-k i świętokrzyskim 1,3 m-k) w kraju (3,0 m-k) i wynosi dla województwa 1,8 mieszkania, co daje 14 pozycję w kraju. Najwięcej mieszkań na 1.000 mieszkańców oddanych zostało w subregionie południowym (3,3 m-k) i północnym (2,4 m-k). Najmniej natomiast w środkowym (tylko 1,4 m-k) i zachodnim (1,6 m-k). W przeważającej części (85,5% powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytku w województwie) należało do budownictwa indywidualnego, tylko 1,23% przypadało na budownictwo spółdzielcze. Najwięcej mieszkań indywidualnych oddano do użytkowania w subregionie środkowym (40,3%), południowym (28%), północnym (16,3%) i zachodnim (15,12%). Największą powierzchnię użytkową mieszkań oddanych do użytku w zasobach indywidualnych województwa zanotowano w subregionie środkowym 41,4% i południowym 26,2%.

Rys. 12: Zasoby mieszkaniowe i mieszkania oddane do użytku w 2006 roku (na tys. ludności)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportu Monitoringowego

STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO

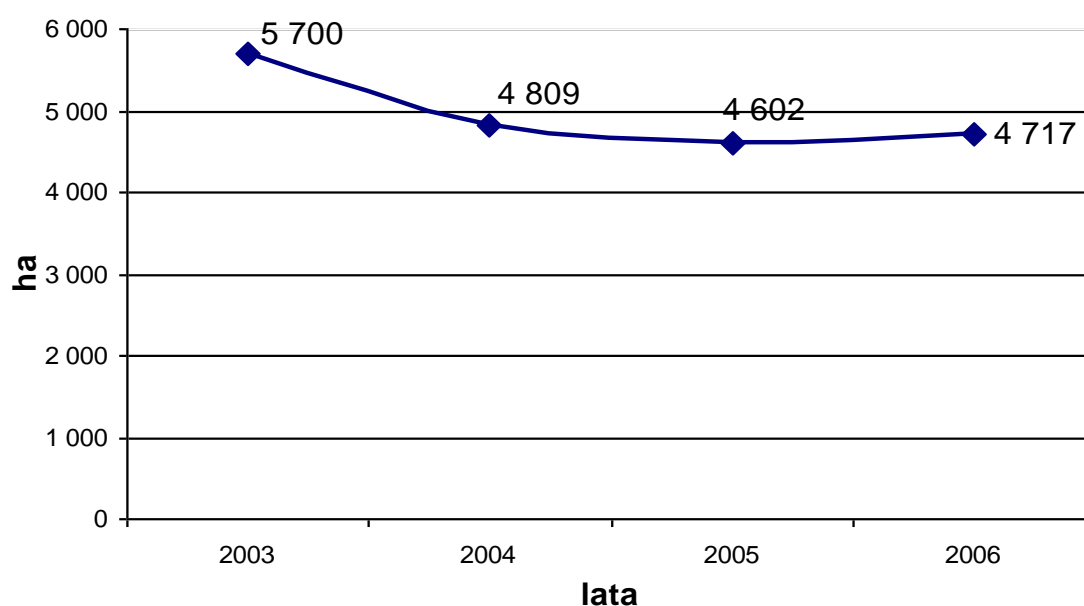
Stan środowiska naturalnego w województwie śląskim oceniany z perspektywy czasu ulega sukcesywnej poprawie. Działania proekologiczne o charakterze inwestycyjnym i pozainwestycyjnym podejmowane przez organy samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, organy administracji rządowej oraz podmioty gospodarcze zobowiązane do usuwania skutków negatywnego oddziaływania na środowisko doprowadziły w ostatnich latach do widocznej poprawy stanu środowiska naturalnego. Wysoki stopień koncentracji przemysłu i urbanizacji spowodował trwałe przeobrażenia tego obszaru. Wyrażają się one w znacznym zanieczyszczeniu wód i powietrza atmosferycznego, skażeniach gleb, deformacjach terenu, zaburzeniach stosunków hydrologicznych, prawie całkowitym wylesieniu środkowej części województwa i uszkodzeniach pozostałego drzewostanu. Ilość substancji pogarszających stan środowiska oraz wytwarzanych w regionie odpadów jest nieporównywalna z jakimkolwiek innym regionem w Polsce. W skali lokalnej problem jest jeszcze intensywniejszy, ponieważ źródła emisji oraz wytwarzania odpadów skoncentrowane są głównie na terenach miejskich aglomeracji górnośląskiej i rybnickiej.

Tabela 21: Emisja zanieczyszczeń w województwie śląskim na tle kraju.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Emisja pyłów (tys. ton/rok)	20,1	103
Emisja gazów, bez dwutlenku węgla (tys. ton/rok)	742,8	2.104
Emisja zanieczyszczeń na 1 km ² (tona)		
• pyłowych	1,6	0,3
• gazowych	60,2	6,7
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (ha)	4.717	65.143

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny „Ochrona Środowiska”, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych, Dane za 2006 rok

Wykres 18: Grunty zdegradowane i zdewastowane wymagające rekultywacji.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

Województwo śląskie jest odpowiedzialne za emisję ok. 20% krajowych emisji pyłowych oraz 35 % emisji zanieczyszczeń gazowych (bez uwzględnienia CO₂). W przypadku gazów cieplarnianych pochodzących ze źródeł przemysłowych emisja metanu wynosi 83% w skali kraju zaś CO₂ - 19%.

Prowadzony przez WIOŚ w Katowicach monitoring powietrza wykazał w 2006 roku niekorzystne warunki ze względu na pył zawieszony PM10 i SO₂ na obszarze 40% województwa, zamieszkanym przez 65% mieszkańców w obrębie Aglomeracji Górnośląskiej (Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Dąbrowa Górnicza, Bytom, Piekary Śląskie, Jaworzno, Tychy, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Ruda Śląska, Mysłowice), Rybnicko-Jastrzębskiej (Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój), Miasta Bielsko – Biała i Miasta Częstochowy oraz powiatów wodzisławskiego i żywieckiego.

Sytuacja ta potwierdza konieczność dalszego prowadzenia działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzących zarówno ze źródeł przemysłowych, jak i komunalnych.

W 2006 r. na terenie województwa śląskiego działało 361 zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (w 2000 r. było ich 341). Większość z tych zakładów, tj. 64%, posiadała urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych, natomiast zaledwie 13% z nich wyposażonych było w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych. Ponad 99% zanieczyszczeń pyłowych i 30 % gazowych zatrzymywanych jest w urządzeniach do redukcji (kraj odpowiednio 99% pyłowych i 50% gazowych). Głównymi źródłami emisji przemysłowych zanieczyszczeń pyłowych były jednostki wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę (61% emisji ogólnej) wprowadzające do atmosfery pyły ze spalania paliw. Pozostałe 35% stanowiły pyły z jednostek przetwórstwa przemysłowego oraz 4% z górnictwa. Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza koncentrowały się w 9 miastach województwa (Gliwice, Częstochowa, Katowice, Ruda Śląska, Bielsko-Biała, Bytom, Dąbrowa Górnicza, Rybnik, Sosnowiec) – razem 40% ogółu tych zakładów.⁵

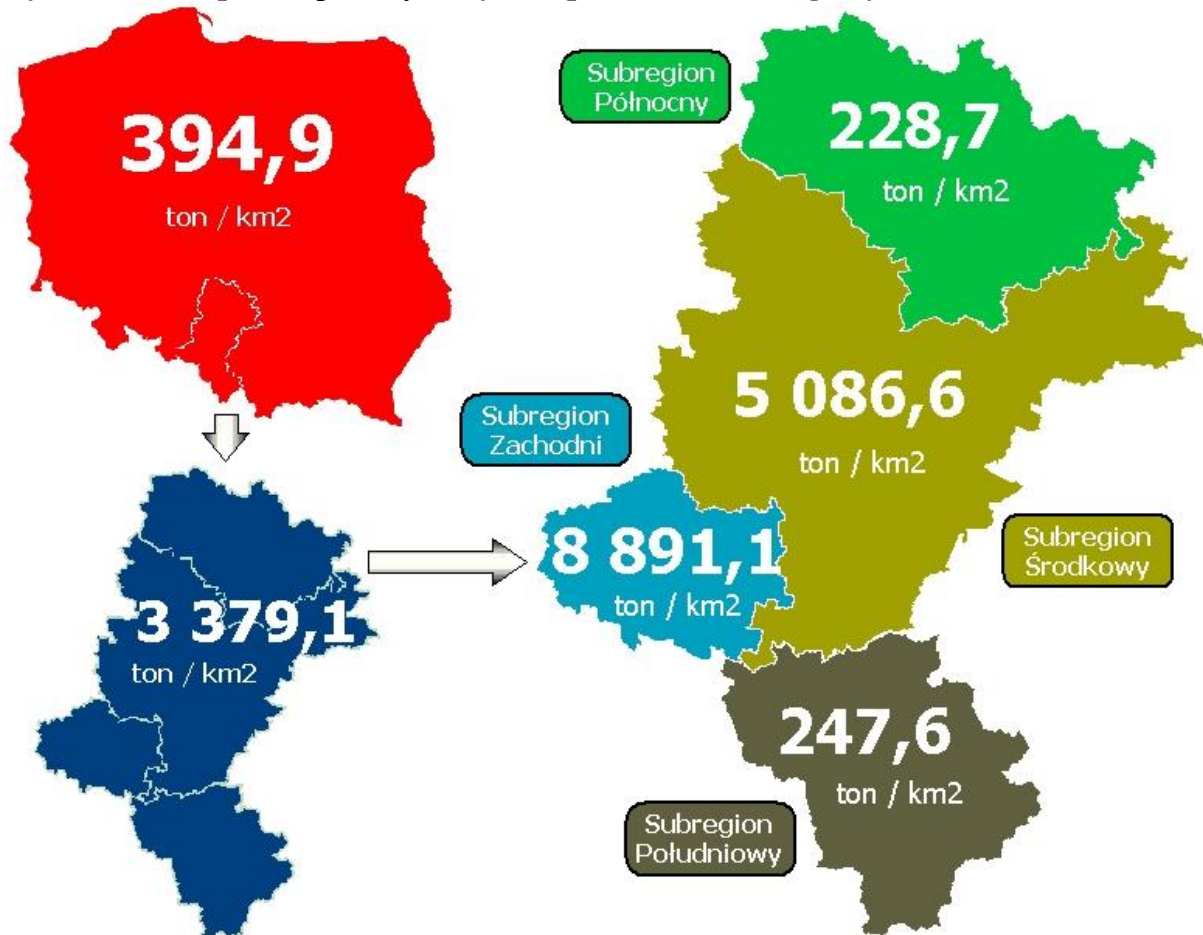
Stan środowiska naturalnego w dużym stopniu zróżnicowany jest w granicach samego województwa, obok terenów zdegradowanych i zdewastowanych występują tu również obszary rekreacyjne i miejsca bogactwa przyrodniczego. Do istotnych problemów ekologicznych należą: zanieczyszczenie wód powierzchniowych, ilość wytwarzanych ścieków komunalnych i odpadów przemysłowych oraz emisja pyłów i gazów. Na ekologicznym obrazie regionu ciąży zaszciość z minionych dziesięcioleci. Są one szczególnie drastyczne w gospodarce odpadami.

Według stanu na koniec 2006 r. w województwie śląskim na składowiskach zakładów pracy nagromadzono 667.393,6 tys. ton odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem komunalnych), co stanowiło ponad 38% odpadów krajowych. W latach 2000 – 2006 ilość odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) według stanu na koniec roku zmniejszyła się o ponad 16%.

Nadal powstaje tutaj jeszcze 33,8% (41,6 mln ton w 2006 r.) krajowych odpadów przemysłowych (drugie miejsce zajmuje województwo dolnośląskie 35,2 mln ton). Najwięcej odpadów przemysłowych na 1 km² wytwarza się w subregionie zachodnim (8.891,1 ton) , następnie środkowym (5.086,6 ton), prawie 36 razy mniej niż w subregionie środkowym w subregionie południowym (247,6 ton) i 40-krotnie mniej w północnym (228,7 ton).

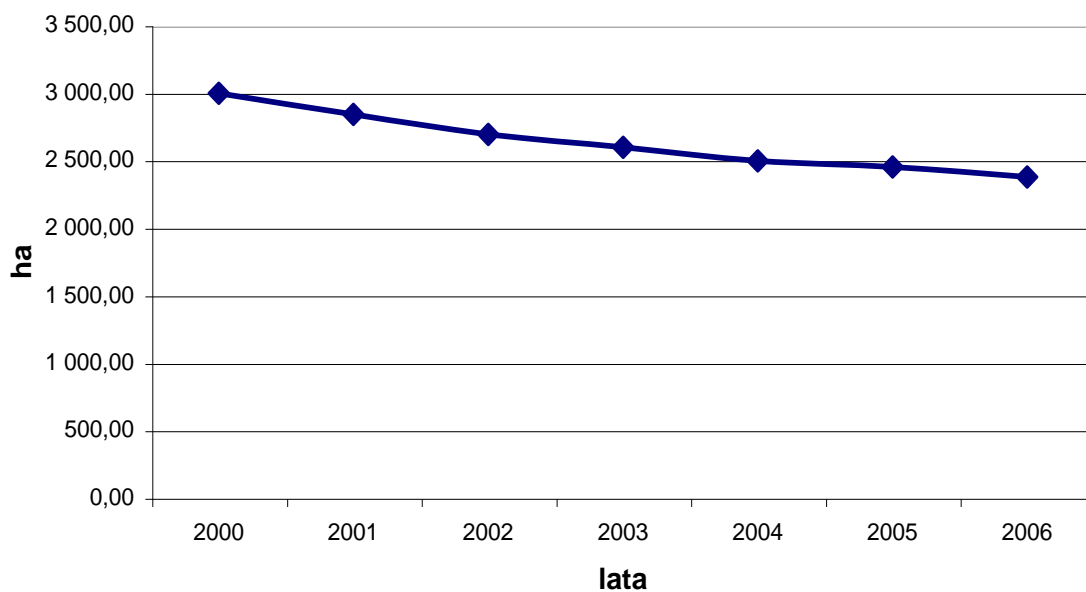
⁵ Ochrona środowiska 2007, GUS Warszawa 2007.

Rys. 13 Ilość odpadów przemysłowych w podziale na subregiony (2006 rok)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Raportu Monitoringowego

Wykres 19: Powierzchnia składowania odpadów (niezrekultywowanych) w województwie śląskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych, GUS.

Tabela:22 Gospodarka w województwie śląskim w 2006 roku na tle kraju ogółem.

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Zakłady przemysłowe wytwarzające odpady (zakład)	251	1.686
Odpady wytworzone w ciągu roku (z wyłączeniem odpadów komunalnych; tys. ton)	41.678,1	123 463,4
w tym:		
wykorzystane (poddane odzyskowi) (%)	89,03	77
unieszkodliwione (%)	6,0	19,3
w tym:		
• składowane	5,0	15,2
• magazynowane	5,0	3,9
Odpady wytworzone w ciągu roku (z wyłączeniem odpadów komunalnych; tys. ton)		
• na 1 km ²	3 379,1	394,9
Zorganizowane składowiska odpadów komunalnych		
• składowiska czynne	35	1.008
• powierzchnia składowisk czynnych (w ha)	147,1	3.309,5
Odpady komunalne zebrane przez zakłady oczyszczania w ciągu roku (tys. ton):		
w tym:	1.380,1	9.876,6
• unieszkodliwione w spalarniach i kompostowniach (tys. ton)	56,6	342,4
• wywiezione płynne (dam ³)	1169,0	18573,3
• na 1 mieszkańca w kg	295,1	259,0
Odpady – wskaźniki:		
• udział odpadów składowanych w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku (%)	5,0	15,2
• udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku	89,0	76,8

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny „Ochrona Środowiska”, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych, Dane za 2006 rok.

Odpady niebezpieczne wytworzone w 2006 roku stanowiły 0,5% wszystkich odpadów przemysłowych. Ponad 88% tych odpadów wytworzyło 9 zakładów: HMN „Szopienice” SA w Katowicach, Huta Cynku „Miasteczko Śląskie” SA w Miasteczku Śląskim, Koksownia „Przyjaźń” Sp. z o. o. w Dąbrowie Górniczej, Baterpol Sp. z o. o. w Katowicach, „Orzeł Biały” SA w Bytomiu, Zakład Galwaniczny „Łabędy” Sp. z o. o. w Gliwicach, FIAT – GM Powertrain Polska A Sp. z o. o. w Bielsku-Białej, Sarpi Dąbrowa Górnicza Sp. z o. o. w Dąbrowie Górniczej, WRJ Serwis Sp. z o. o. Ciągarnia Rur w Siemianowicach Śląskich.⁶

Silnie zurbanizowany, z nadmierną koncentracją przemysłu, obszar województwa śląskiego rodzi wiele problemów w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków. Niezbyt bogate zasoby wód powierzchniowych województwa (region leży na dziale wodnym między Wisłą i Odrą oraz w obszarze sztucznego deficytu wody wywołanego nadmierną i długotrwałą eksploatacją zasobów dla celów komunalnych i przemysłowych), pogarszane są przez wysokie zanieczyszczenia wód. Największe zagrożenia ekologiczne w województwie śląskim

⁶ Ochrona środowiska 2007, GUS Warszawa 2007.

dotyczą wód powierzchniowych.

Tabela 23: Gospodarka ściekami w województwie śląskim w 2006 roku na tle kraju ogółem

Wyszczególnienie	Województwo	Polska
Odprowadzane ścieki przemysłowe i komunalne do wód powierzchniowych lub ziemi (hm ³)	366,8	9.726
• odprowadzane bezpośrednio z zakładów	209,2	8.460,1
w tym: wody chłodnicze	4,7	7.597,5
• odprowadzane siecią kanalizacyjną	157,6	1.265,2
Ścieki wymagające oczyszczenia (hm ³)	362,1	2.127,7
Ścieki oczyszczone (hm ³)	311,5	1.960,4
Ścieki nieoczyszczone (hm ³)	50,6	167,4
Ścieki przemysłowe i komunalne nieczyszczone na 1 km ² (dam ³)	4,1	0,5
Odsetek ścieków wymagających oczyszczenia (%)	98,7	22
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczenia (%)	86,0	92,13
Oczyszczalnie ścieków (obiekt)		
• komunalne	225	2.999
• przemysłowe	188	1.255
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków (%)	68,3	61,4
• miasto	80,7	86,2

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS Warszawa 2007, Rocznik Statystyczny „Ochrona Środowiska”, GUS Warszawa 2007, Bank Danych Regionalnych, Dane za 2006 rok.

W roku 2006 zużycie wody wynosiło 442,1 hm³, co jest wartością o 3% większą w stosunku do roku poprzedniego, z czego ponad 48% przeznaczono na potrzeby komunalne, ponad 33% na potrzeby przemysłu (najwięcej energetyki, górnictwa i produkcji metali) a ponad 18% na potrzeby rolnictwa i leśnictwa.

Ze względu na przemysłowy charakter województwa oraz wysoką gęstość zaludnienia region zajmuje pierwsze miejsce w kraju pod względem ilości wytwarzanych ścieków przemysłowych i komunalnych. Głównymi przyczynami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są: nieoczyszczone i niedostatecznie oczyszczone ścieki komunalne, ścieki z zakładów przemysłowych, zasolone wody dołowe z odwadniania zakładów górniczych, spływy obszarowe. Do wód powierzchniowych i ziemi województwa śląskiego wprowadza się rocznie 366,8 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych, z tego 57% ścieków przemysłowych (w tym 1,3% to wody chłodnicze – umownie czyste) i 43% ścieków komunalnych. Mimo, iż wielkość odprowadzanych ścieków jest większa niż w roku 2005, z perspektywy roku 1999 ilość wytworzonych ścieków wymagających oczyszczenia zmniejszyła się aż o 28%.

Prowadzony monitoring wód powierzchniowych w województwie śląskim wykazał nieznaczną poprawę jakości wód, szczególnie w zlewni Wisły. Wody dobrej (II klasa) i zadowalającej (III klasa) jakości w zlewni Wisły stanowiły w 2006 roku 44%, zaś w zlewni Odry – 21 %. Z kolei wody niezadowalającej (IV klasa) oraz złej (V klasa) jakości stanowiły w zlewni Wisły odpowiednio: 23% i 33%, natomiast w zlewni Odry: 44% oraz 35%. Podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych nieznaczna poprawa nastąpiła w zakresie wód podziemnych. Generalnie w stosunku do roku poprzedniego zmniejszył się udział wód

jakości niezadowalającej jednakże przy nie zmienionym poziomie wód złej jakości.⁷

Odprowadzane ścieki z województwa stanowią 3,8% ogólnej ilości ścieków kraju (w tym 12,4% krajowych ścieków komunalnych i 2,5% krajowych ścieków przemysłowych). Niewielki w stosunku do produkcji udział ścieków przemysłowych jest wynikiem powszechnego stosowania w przemyśle obiegów zamkniętych. (zastanowić się czy zostawiamy)

Poprawę zaopatrzenia regionu w wodę upatruje się w zmniejszeniu poboru wody z ujęć wód podziemnych przez przemysł oraz w zwiększeniu pojemności zbiorników retencyjnych.

Woda w województwie śląskim charakteryzuje się niską jakością. Zanieczyszczenia powietrza, nieodpowiednie składowanie odpadów, wyłukiwane z pól nawozy i chemiczne środki ochrony oraz zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych do zbiorników i cieków wodnych prowadzą do sytuacji, w której jedynie niewielka część wód nadaje się do gospodarczego wykorzystania.

Na terenie województwa znajdują się uciążliwe źródła hałasu. Stałe zwiększanie się poziomu i zasięgu hałasu wynika z postępującej urbanizacji i rozwoju komunikacji. Głównymi sprawcami uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego jest przede wszystkim ruch drogowy, kolejowy lotniczy oraz działalność prowadzona na terenie obiektów przemysłowych.

Opublikowana 10 stycznia 2007 r. przez Komisję Europejską seria dokumentów, tzw. „Pakiet energetyczny”, zawiera nowe zadania dla Wspólnoty i państw członkowskich w dziedzinie zaopatrzenia w energię. Pakiet jest wynikiem prac Komisji sygnalizowanych wcześniej w Zielonej Księdze "Europejska strategia na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii". Pakiet ten jest podstawą nowej polityki energetycznej Unii Europejskiej, w ramach której podjęte będą stosowne działania legislacyjne i administracyjne.

Komisja proponuje również, aby ustanowić nowy cel obowiązujący dla Unii Europejskiej, a mianowicie osiągnięcie do 2020 r. 20 % udziału energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii oraz co najmniej 10 % udziału biopaliw w całkowitym ich zużyciu w transporcie. Ten cel obligatoryjny dla Unii Europejskiej może być w przypadku niektórych krajów członkowskich (Polski również) trudny, a nawet niemożliwy do spełnienia.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii znakomicie wpisuje się w zasadę zrównoważonego rozwoju, poprzez ograniczenie zużycia zasobów paliw konwencjonalnych oraz ograniczenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Możliwość wykorzystania tych źródeł jest jednak silnie ograniczona lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Zasoby (np. energii geotermalnej, wodnej, wiatrowej itp.) są rozlokowane bardzo nierównomiernie, zarówno w skali globalnej jak i krajowej a nawet regionalnej.

Aktualnie w Polsce największy udział w bilansie energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych ma duża energetyka wodna oraz energia pochodząca ze spalania biomasy, a w ostatnich kilku latach rośnie udział energii wiatrowej (na obszarach o najkorzystniejszych warunkach wiatrowych). Przewiduje się, że w niedalekiej przyszłości nastąpi rozwój technologii biogazowych (tzw. biogaz wysypiskowy i biogaz rolniczy). Szczególnie preferowanym kierunkiem, w opinii ekspertów, jest rozwój tzw. energetyki rozproszonej, nastawionej na skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w małych, lokalnych instalacjach, wykorzystujących lokalne, odnawialne źródła energii.

Województwo śląskie zaliczyć można do średnio, w skali kraju, wyposażonych w zasoby (tzw. potencjał) energii odnawialnej. Najważniejszym źródłem jest biomasa odpadowa i

⁷ Ochrona środowiska 2007, GUS Warszawa 2007.

pochodząca, jeszcze w niewielkim procencie, z upraw roślin przeznaczonych na surowce energetyczne. Dominującą technologią jest spalanie biomasy w dużych jednostkach energetyki zawodowej, natomiast pożądaną – wykorzystanie biomasy w lokalnych, rozproszonych źródłach energii. Za kierunek przyszłościowy uważane są technologie biogazowe.

Działania podejmowane przez Samorząd Województwa Śląskiego, których istotnym elementem jest uchwalony w 2007 roku *Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego*, ukierunkowane są na wspomaganie wykorzystania źródeł odnawialnych w systemach rozproszonych.

II. NOWE PROGRAMY BĄDŹ STRATEGIE SZCZEGÓŁOWE

1.

Wydział zgłaszający:

- Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego
- Wojewódzki Urząd Pracy

1.Nazwa dokumentu:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013

2.Data przyjęcia dokumentu:

28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję w sprawie przyjęcia w ramach pomocy wspólnotowej programu operacyjnego Europejskiego Funduszu Społecznego objętego celem „konwergencja” w regionach w Polsce w okresie programowania od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2013 roku.

3.Charakterystyka dokumentu:

Zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce na lata 2007-2013 została ujęta w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, którego głównym celem jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie struktur administracyjnych państwa. Program wpisuje się również w cele odnowionej Strategii Lizbońskiej, zgodnie z którą wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego i społecznego stanowi istotny czynnik przyczyniający się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wspierający wzrost konkurencyjności gospodarki. Działania wspierające rozwój zasobów ludzkich w kontekście podnoszenia konkurencyjności gospodarki powinny koncentrować się wokół następujących zagadnień:

- efektywniejszego wykorzystania zasobów pracy;
- zwiększania elastyczności rynku pracy i adaptacyjności pracowników;
- zwiększenia poziomu spójności społecznej;
- budowy społeczeństwa opartego na wiedzy poprzez rozwój wykształcenia i kwalifikacji;
- poprawy efektywności zarządzania w administracji publicznej oraz jakości świadczonych usług publicznych;
- rozwoju opieki zdrowotnej jako czynnika determinującego jakość zasobów pracy.

W ramach Programu ok. 60% alokowanych środków jest przeznaczona na wsparcie dla regionów, ok. 40 % na wsparcie struktur na poziomie centralnym.

POKL 2007-2013 składa się z dziewięciu priorytetów merytorycznych realizowanych centralnie i regionalnie oraz priorytetu X Pomoc techniczna, są to:

Priorytet I: Zatrudnienie i integracja społeczna

Priorytet II: Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących

Priorytet III: Wysoka jakość systemu oświaty

Priorytet IV: Szkolnictwo wyższe i nauka

Priorytet V: Dobre rządzenie

Priorytet VI: Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Priorytet VII: Promocja integracji społecznej

Priorytet VIII: Regionalne kadry gospodarki

Priorytet IX: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Priorytety I-V będą wdrażane centralnie, natomiast wdrażanie pozostałych będzie odbywało się w regionach. Instytucja odpowiedzialną za zarządzanie realizacją priorytetów VI-IX jest Województwo Śląskie, pełniące w ramach komponentu regionalnego PO KL funkcję Instytucji Pośredniczącej.

Zarząd Województwa Śląskiego ustanowił Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Instytucją Pośredniczącą w zarządzaniu komponentem regionalnym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Wydział EFS jest odpowiedzialny za wdrażanie następujących działań:

- 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji;
- 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej;
- 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji;
- 8.2 Transfer wiedzy;
- 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty;
- 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego;
- 9.4 Wysoko kwalifikowane kadry systemu oświaty;
- 9.5 Oddolne inicjatywy na obszarach wiejskich.

W ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Zarząd Województwa powołał jako Instytucję Pośredniczącą II stopnia (Instytucję Wdrażającą) Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, który odpowiedzialny będzie za wdrażanie następujących działań:

- 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie;
- 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia;
- 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich;
- 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie;
- 9.3 Upowszechnianie kształcenia ustawicznego w regionie

4. Charakterystyka spójności między celami POKL 2007-2013 a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020

		<i>CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020</i>			
		<i>CEL I.</i> Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	<i>CEL II.</i> Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	<i>CEL III.</i> Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	<i>CEL IV.</i> Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
CELE PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI	<i>Cel 1</i> Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.	X		X	
	<i>Cel 2</i> Upowszechnienie edukacji społeczeństwa zwiększenie jakości usług edukacyjnych i ich powiązanie z potrzebami gospodarki.	X		X	
	<i>Cel 3</i> Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce .			X	
	<i>Cel 4</i> Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.	X			

5. Charakterystyka spójności PO KL z działaniami Strategii:

Poniższe cele szczegółowe PO KL są spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego 2000-2020 w obszarze Celu I oraz Celu III.

Cel 1 PO KL - dotyczy poprawy jakości kapitału ludzkiego poprzez zwiększanie potencjału zatrudnieniowego oraz aktywności zawodowej osób bezrobotnych i biernych zawodowo a zarazem poprawę jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy odpowiada

Celowi I *Strategii* pod względem wzrostu poziomu wykształcenia i zdolności adaptacyjnych mieszkańców;

Cel 2 PO KL - dotyczy wzmocnienia dostępności usług edukacyjnych na każdym z poziomu kształcenia oraz poprawę jakości edukacji i szkoleń i jest zbieżny z Celem I *Strategii* w zakresie wzrostu wykształcenia mieszkańców;

Cel 3 PO KL - dotyczy wzmocnienia przedsiębiorstw i ich pracowników w zakresie zdolności adaptacyjnych do zmian społeczno-gospodarczych związanych z procesami globalizacyjnymi i restrukturyzacyjnymi, wzmocnienie konkurencyjności gospodarki, jest spójny z Celem III *Strategii* w zakresie wzmocnienia konkurencyjności gospodarki;

Cel 4 PO KL - dotyczy wzmocnienia spójności społecznej poprzez dostarczanie niezbędnych usług społecznych wspierających dostęp do zatrudnienia osób wykluczonych z rynku pracy bądź zagrożonych wykluczeniem – odpowiada Celowi I *Strategii* w odniesieniu do obszaru adaptacyjności mieszkańców względem zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.

6. Źródła finansowania programu/strategii

Program Operacyjny Kapitał Ludzki jest programem monofunduszowym – głównym źródłem finansowania PO KL jest Europejski Fundusz Społeczny. Poziom finansowania z Unii wynosi 85%, 15 % pochodzą będzie ze źródeł krajowych. Środki na realizację Programu przekazywane są w formie dotacji rozwojowej.

Wydział zgłaszający:
Wydział Rozwoju Regionalnego

1. Nazwa dokumentu:
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

2. Data przyjęcia dokumentu:
Dokument przyjęty dnia 4 września 2007 r. przez Komisję Europejską.

3. Charakterystyka dokumentu:
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO WSL) stanowi element systemu wdrażania Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, które stanowią plan wykorzystania w Polsce funduszy strukturalnych UE w latach 2007-2013. Alokacja na województwo śląskie w ramach RPO WSL to 1 712,98 mln euro wkładu UE a całkowite przewidywane środki (UE + publiczny i prywatny wkład krajowy) zaangażowane w realizację programu wynoszą 2 016,7 mln euro.

RPO WSL jest największym instrumentem prowadzenia polityki rozwoju w regionie i był konstruowany tak, aby przy ograniczeniach wynikających z regulacji unijnych oraz krajowych w jak największym stopniu służyć realizacji *Strategii Rozwoju Województwa*. Struktura RPO WSL składa się z dziewięciu priorytetów, z których każdy realizuje jeden cel tj.:

Priorytet I. Badania i rozwój technologiczny (B+R); innowacje i przedsiębiorczość.

Działanie 1.1. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Poddziałanie:

1.1.1. Infrastruktura rozwoju gospodarczego.

1.1.2. Promocja inwestycyjna.

Działanie 1.2 Mikroprzedsiębiorstwa i MŚP.

Poddziałanie:

1.2.1. Mikroprzedsiębiorstwa.

1.2.2. Małe i Średnie Przedsiębiorstwa.

1.2.3. Innowacje w mikroprzedsiębiorstwach i MŚP.

Działanie 1.3. Transfer technologii i innowacji.

Priorytet II. Społeczeństwo informacyjne.

Działanie 2.1. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.

Działanie 2.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych.

Priorytet III. Turystyka.

Działanie 3.1. Infrastruktura zaplecza turystycznego.

Poddziałanie:

3.1.1. – Infrastruktura zaplecza turystycznego/przedsiębiorstwa.

3.1.2. – Infrastruktura zaplecza turystycznego/ podmioty publiczne.

Działanie 3.2. Infrastruktura okołoturystyczna.

Poddziałanie:

3.2.1 – Infrastruktura okołoturystyczna/przedsiębiorstwa.

3.2.2 – Infrastruktura okołoturystyczna/podmioty publiczne.

Działania 3.3. Systemy informacji turystycznej.

Działanie 3.4. Promocja turystyki.

Priorytet IV. Kultura.

Działanie 4.1. Infrastruktura kultury.

Działania 4.2. Systemy informacji kulturalnej.

Działania 4.3. Promocja kultury.

Priorytet V. Środowisko.

Działania 5.1. Gospodarka wodno-ściekowa.

Działania 5.2. Gospodarka odpadami.

Działania 5.3. Czyste powietrze i odnawialne źródła energii.

Działania 5.4. Zarządzanie środowiskiem.

Działania 5.5. Dziedzictwo przyrodnicze.

Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast.

Działania 6.1. Wzmacnianie regionalnych ośrodków wzrostu.

Działania 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

Poddziałanie:

6.2.1 – Rewitalizacja – „duże miasta”

6.2.2 – Rewitalizacja – „małe miasta”

Priorytet VII Transport.

Działania 7.1. Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej.

Poddziałanie:

7.1.1. Modernizacja i rozbudowa kluczowych elementów sieci drogowych.

7.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury uzupełniającej kluczową sieć drogową.

Działania 7.2. Transport publiczny.

Priorytet VIII Infrastruktura edukacyjna.

Działania 8.1. Infrastruktura szkolnictwa wyższego.

Działania 8.2. Infrastruktura placówek oświaty.

Działania 8.3. Infrastruktura kształcenia ustawicznego.

Priorytet IX Zdrowie i rekreacja.

Działania 9.1. Infrastruktura lecznictwa zamkniętego.

Działania 9.2. Infrastruktura lecznictwa otwartego.

Działania 9.3. Lokalna infrastruktura sportowa.

Priorytet X. Pomoc techniczna.

Działania 10.1. Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania.

Działania 10.2. Działania informacyjne i promocyjne.

W uszczegółowieniu RPO WSL priorytety są podzielone na działania w ramach, których ogłaszane będą konkursy dla beneficjentów. Dodatkowo w ramach RPO WSL poza konkursami realizowane będą tzw. „projekty kluczowe”, uznane za niezbędne dla realizacji *Strategii Rozwoju Województwa* oraz programy subregionalne – instrumenty pozwalające przekazać część decyzji odnośnie wyboru istotnych z lokalnego punktu widzenia inwestycji na poziom subregionów.

4. Charakterystyka spójności między celami RPO WSL 2007-2013 a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020

		CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020			
		CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	CEL IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
CELE WSKAZANEGO PROGRAMU, STRATEGII	Cel 1 Wzrost konkurencyjności regionalnej gospodarki opartej na wiedzy			X	X
	Cel 2 Stworzenia warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie		X		
	Cel 3 Wzrost konkurencyjności turystycznej regionu			X	
	Cel 4 Wzrost znaczenia kultury jako czynnika rozwoju społeczno-gospodarczego	X			
	Cel 5 Ochrona oraz poprawa jakości środowiska		X		X
	Cel 6 Wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskiej województwa				X
	Cel 7 Ukształtowanie efektywnego i zintegrowanego systemu transportowego		X		

	Cel 8 Stworzenie warunków do rozwoju społeczeństwa o wysokich kwalifikacjach zawodowych, poszukiwanych na rynku pracy	X			
	Cel 9 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu	X			

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a przygotowywanym programem.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 projektowany był jako instrument wdrażania *Strategii Rozwoju Regionalnego Województwa Śląskiego*, dlatego spójności dokumentów jest znacząca. Z kierunków działań zidentyfikowanych w Strategii, RPO WSL nie służy finansowaniu jedynie tych, których wsparcia nie dopuszczają regulacje UE. Dotyczy to:

CEL III Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.

Kierunek działań:

- 4. Modernizacja sektora rolno – spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej.
- 6. Wspieranie procesów poprawy efektywności i adaptacji rynkowej tradycyjnych gałęzi przemysłu.

CEL IV Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Kierunek działań:

- 4. Kształtowanie ośrodków wiejskich.

6. Źródła finansowania programu/strategii (wskazać czy program/strategia posiada własny budżet czy wskazuje potencjalne źródła finansowania)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 finansowany jest przez:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (1 712,98 mln Euro),
- Budżet państwa (303,71 mln Euro).

Wydział zgłaszający:**Wydział Rozwoju Regionalnego****1. Nazwa dokumentu:**

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013

2. Data przyjęcia dokumentu:

20.12.2007 r.

3. Charakterystyka dokumentu:

Głównym celem Programu jest intensyfikacja opartej na partnerstwie współpracy polsko-słowackiej, która sprzyjać będzie trwałemu rozwojowi obszaru pogranicza. W ramach Programu wspierane są następujące osie priorytetowe:

- Oś priorytetowa I: Rozwój infrastruktury transgranicznej

Temat 1: Infrastruktura komunikacyjna i transportowa

Temat 2: Infrastruktura ochrony środowiska

- Oś priorytetowa II: Rozwój społeczno-gospodarczy

Temat 1: Rozwój współpracy transgranicznej w zakresie turystyki

Temat 2: Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

Temat 3: Projekty sieciowe

- Oś priorytetowa III: Wsparcie inicjatyw lokalnych (mikroprojekty)**- Oś priorytetowa IV: Pomoc techniczna**

Obszar wsparcia programu obejmuje następujące jednostki terytorialne NUTS III i NUTS IV:

- po polskiej stronie granicy – NUTS III (podregiony): bielsko-bialski, nowosądecki, krośnieńsko-przemyski oraz NUTS IV powiaty: oświęcimski, pszczyński, rzeszowski oraz powiat grodzki Rzeszów

- po słowackiej stronie granicy – NUTS III (regiony): Kraj Żyliński oraz Kraj Proszowski.

4. Charakterystyka spójności między celami rozwoju wynikającymi z danego dokumentu, a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

		CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020			
		CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	CEL IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
CELE Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013	Cel główny osi priorytetowej I Rozwój polsko-słowackiej współpracy partnerskiej w zakresie poprawy stanu infrastruktury transgranicznej ukierunkowanej na integrację przestrzenną, bezpieczeństwo, zwiększenie dostępności komunikacyjnej i atrakcyjności regionu dla mieszkańców, inwestorów i turystów	x	x		x
	Cel główny osi priorytetowej II Promowanie polsko-słowackiej współpracy partnerskiej dla zrównoważonego społeczno-gospodarczego, środowiskowego i kulturalnego rozwoju terenów przygranicznych Polski i Republiki Słowackiej	x	x	x	x
	Cel główny osi priorytetowej III Promowanie inicjatyw lokalnych i nawiązywanie kontaktów transgranicznych poprzez realizację mikroprojektów opartych na działaniach „ludzie dla ludzi”	x			x

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a programem:

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013 spójny jest ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020* w następujących celach:

CEL I *Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.*

Kierunek działań:

- 1: Poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy.
- 2: Rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego.
- 3: Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych.
- 4: Upowszechnienie wśród społeczeństwa aktywnego stylu życia.
- 8: Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie dezorganizacji i patologii społecznej.

CEL II *Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.*

Kierunek działań:

- 1: Optymalizacja i integracja systemu transportowego.
- 2: Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych.
- 3: Rozwój informatyki i telekomunikacji.
- 4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej.

CEL III *Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.*

Kierunek działań:

- 1: Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
- 2: Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii.
- 3: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.
- 4: Modernizacja sektora rolno-spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej.
- 5: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu.

CEL IV *Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.*

Kierunek działań:

- 4: Kształtowanie ośrodków wiejskich.
- 5: Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami.
- 6: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych.
- 7: Polepszenie jakości powietrza.
- 9: Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych.

6. Źródła finansowania programu

Plan finansowy Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007 – 2013 wynosi (łącznie alokacja RP i RSk): 185.185.603 EUR.

- dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (85%): 157.407.763 EUR
- finansowanie krajowe (15%): 27.777.840 EUR

Wydział zgłaszający:
Wydział Rozwoju Regionalnego

1. Nazwa dokumentu:
**Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita
Polska 2007-2013**

2. Data przyjęcia dokumentu:
11 grudnia 2007 r.

3. Charakterystyka dokumentu:
Globalnym celem **POWT RCZ - RP 2007 – 2013** jest wspieranie rozwoju społeczno –
gospodarczego obszaru pogranicza polsko–czeskiego, poprzez wzmacnianie jego
konkurencyjności i spójności oraz promowanie partnerskiej współpracy jego mieszkańców.
Cel globalny będzie realizowany poprzez następujące osie priorytetowe:

**1. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej, ochrona środowiska, profilaktyka
zagrożeń.**

Dziedziny wsparcia:

- 1.1. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej.
- 1.2. Ochrona środowiska.
- 1.3. Profilaktyka zagrożeń.

2. Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki.

Dziedziny wsparcia:

- 2.1. Rozwój przedsiębiorczości.
- 2.2. Wspieranie rozwoju turystyki.
- 2.3. Wspieranie współpracy w zakresie edukacji.

3. Wspieranie współpracy społeczności lokalnych.

Dziedziny wsparcia:

- 3.1. Współpraca terytorialna instytucji świadczących usługi publiczne.
- 3.2. Wspieranie przedsięwzięć kulturalnych, rekreacyjno–edukacyjnych oraz inicjatyw społecznych.
- 3.3. Fundusz Mikroprojektów.

4. Pomoc techniczna.

Obszar wsparcia, na którym będą mogły być realizowane wspólne polsko-czeskie projekty został określony na poziomie NUTS III i obejmować będzie po stronie czeskiej Kraje: Liberecki, Kralovehradecki, Pardubicki, Ołomuniecki, Morawskośląski, natomiast po stronie polskiej podregiony: bielsko – bialski, rybnicko – jastrzębski, opolski, jeleniogórsko – wałbrzyski oraz dodatkowo obszar NUTS IV tj. Powiat Pszczyński.

4. Charakterystyka spójności między celami rozwoju wynikającymi z dokumentu, a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

		CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020			
		CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	CEL IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
Cele Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007 – 2013	Cel główny osi priorytetowej 1. Poprawa atrakcyjności obszaru pogranicza polsko – czeskiego.	x	x	x	x
	Cel główny osi priorytetowej 2. Wzmocnienie rozwoju gospodarczego obszaru pogranicza polsko-czeskiego.	x	x	x	x
	Cel główny osi priorytetowej 3. Rozwój współpracy partnerskiej społeczności lokalnych i instytucji obszaru pogranicza.	x			x

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a przygotowywanym programem.

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007 – 2013 spójny jest ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020* w następujących celach:

CEL I *Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.*

Kierunek działań:

1: Poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy.

- 2: Rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego.
- 3: Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych.
- 4: Upowszechnienie wśród społeczeństwa aktywnego stylu życia.
- 8: Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie dezorganizacji i patologii społecznej.

CEL II Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.

Kierunek działań:

- 1: Optymalizacja i integracja systemu transportowego.
- 2: Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych.
- 3: Rozwój informatyki i telekomunikacji.
- 4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej.

CEL III Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.

Kierunek działań:

- 1: Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
- 2: Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii.
- 3: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.
- 4: Modernizacja sektora rolno-spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej.
- 5: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu.

CEL IV Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Kierunek działań:

- 4: Kształtowanie ośrodków wiejskich.
- 5: Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami.
- 6: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych.
- 7: Polepszenie jakości powietrza.
- 9: Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych.

6. Źródła finansowania programu

Plan finansowy Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013 wynosi (łącznie alokacja RCz i RP): 258.187.467 EUR

- dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (85%): 219.459.344 EUR
- finansowanie krajowe (15%): 38.728.123 EUR

Wydział zgłaszający:**Wydział Rozwoju Regionalnego****1. Nazwa dokumentu:**

Program Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013 (współpraca transnarodowa dla Regionu Morza Bałtyckiego)

2. Data przyjęcia dokumentu:

21 grudnia 2007 r.

3. Charakterystyka dokumentu:

Celem głównym programu jest wzmocnienie spójności terytorialnej, promowanie wewnętrznej integracji oraz poprawa konkurencyjności obszaru Europy Środkowej.

Realizowany on będzie przy następującym strategicznym podejściu:

1. Podnoszenie konkurencyjności obszaru Europy Środkowej poprzez wzmocnianie struktur innowacyjności i dostępności.
2. Poprawa równomiernego i zrównoważonego terytorialnego rozwoju poprzez podniesienie jakości środowiska oraz rozwój atrakcyjnych miast z regionów w obszarze Europy Środkowej.

Cel globalny będzie realizowany poprzez następujące priorytety:

Priorytet 1 Rozwijanie innowacji w całym BSR

Kierunki wsparcia:

1. Zapewnianie wsparcia dla źródeł innowacji.
2. Ułatwianie transferu technologii i rozpowszechniania wiedzy w całym BSR.
3. Zwiększanie możliwości społecznych w generowaniu i absorpcji nowej wiedzy.

Priorytet 2 Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność BSR

Kierunki wsparcia:

1. Promowanie działań w zakresie transportu i ICT zwiększających dostępność i zrównoważony wzrost społeczno-gospodarczy.
2. Działania pobudzające dalszą integrację w istniejących transnarodowych strefach rozwoju i tworzenie nowych (mających na celu lepsze wykorzystanie potencjału społeczno-gospodarczego sąsiadujących terytoriów).

Priorytet 3 Zarządzanie Morzem Bałtyckim jako wspólnym zasobem

Kierunki wsparcia:

1. Gospodarka wodna ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań powodowanych przez zwiększone działania gospodarcze i zmiany klimatyczne.
2. Ekonomiczne gospodarowanie obszarami pełnomorskimi i zrównoważona eksploatacja zasobów morskich.
3. Zwiększone bezpieczeństwo na morzu.
4. Zintegrowany rozwój obszarów przybrzeżnych i nadmorskich.

Priorytet 4 Atrakcyjne i konkurencyjne miasta i regiony

Kierunki wsparcia:

1. Wzmocnianie rozwoju regionów metropolitalnych, miast i obszarów miejskich jako siły napędowej rozwoju gospodarczego.
2. Strategiczne wsparcie zintegrowanego rozwoju BSR oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej.
3. Wzmocnianie warunków społecznych i wpływów rozwoju miast i regionów.

Priorytet 5 Pomoc Techniczna

Obszar wsparcia, na którym będą mogły być realizowane projekty obejmuje następujące kraje oraz wybrane regiony:

- **kraje:** Dania, Estonia, Finlandia, Łotwa, Litwa, Polska, Szwecja, Białoruś (kraj partnerski), Norwegia (kraj partnerski)

- **wybrane regiony:**

- Niemcy: Berlin, Brandenburgia, Brema, Hamburg, Meklenburgia-Vorpommern, Schleswig-Holstein, Dolna Saksonia (tylko region NUTS II Regierungsbezirk Lüneburg)
- Rosja (kraj partnerski): Sankt Petersburg i otaczający go Okręg Leningrad, Republikę Karelii, Okręg Kaliningradu, Murmańsk, Nowogród i Psków; dla projektów dotyczących regionu Morza Barentsa przewidywana jest współpraca z Okręgiem Archangielska, Republiką Komi i Nienieckim Okręgiem Autonomicznym

4. Charakterystyka spójności między celami rozwoju wynikającymi z dokumentu, a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

		<i>CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020</i>			
		<i>CEL I.</i> Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	<i>CEL II.</i> Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	<i>CEL III.</i> Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	<i>CEL IV.</i> Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
Cele Programu Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013	<u>Cel główny priorytetu 1.</u> Rozwijanie innowacji w całym BSR	x	x	x	
	<u>Cel główny priorytetu 2.</u> Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność BSR		x	x	
	<u>Cel główny priorytetu 3.</u> Zarządzanie Morzem Bałtyckim jako wspólnym zasobem				

	Cel główny priorytetu 4. Atrakcyjne i konkurencyjne miasta i regiony		x		x

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a przygotowywanym programem.

Program Operacyjny Współpracy Transnarodowej Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013 spójny jest ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020* w następujących celach:

CEL I Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.

Kierunek działań:

- 1: Poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy.
- 2: Rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego.

CEL II Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.

Kierunek działań:

- 1: Optymalizacja i integracja systemu transportowego.
- 2: Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych.
- 3: Rozwój informatyki i telekomunikacji.
- 4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej.

CEL III Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.

Kierunek działań:

- 2: Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii.
- 3: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.
- 4: Modernizacja sektora rolno-spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej.
- 6: Wspieranie procesów poprawy efektywności i adaptacji rynkowej tradycyjnych gałęzi przemysłu.

CEL IV Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Kierunek działań:

- 1: Wspieranie rozwoju obszarów metropolitalnych.
- 2: Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic.
- 3: Rewitalizacja terenów zdegradowanych.
- 6: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych.

6. Źródła finansowania programu

Plan finansowy Program Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013 wynosi (łącznie alokacja państw uczestniczących w programie, w tym państw partnerskich): 293.229.132 EUR

1/ Źródła finansowania (kraje UE) priorytety 1-4:

- dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (85% lub 75%, dla polskich partnerów 85%): 208.034.499 EUR
- finansowanie krajowe (15% lub 25%, dla polskich partnerów 15%): 48.285.602 EUR

2/ Źródła finansowania (kraje partnerskie: Białoruś, Rosja):

- dofinansowanie z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (90% poza PT): 22.608.210 EUR
- finansowanie krajowe (10% poza PT): 2.260.821EUR

3/ Źródła finansowania (kraje partnerskie: Norwegia):

- wkład krajowych norweskich funduszy do wydatków kwalifikowanych (50% priorytety 1-4): 12.040.000 EUR

Wydział zgłaszający:
Wydział Rozwoju Regionalnego

1. Nazwa dokumentu:
Program Operacyjny Współpracy Międzyregionalnej INTERREG IV C

2. Data przyjęcia dokumentu:
11 września 2007 r.

3. Charakterystyka dokumentu:

Celem ogólnym Programu jest poprawa efektywności polityk rozwoju regionalnego oraz przyczynienie się do modernizacji gospodarczej i większej konkurencyjności w Europie w obszarach innowacyjności, gospodarki opartej na wiedzy, środowiska naturalnego i zapobiegania ryzyku za pośrednictwem współpracy międzyregionalnej.

Cele szczegółowe:

1. Usprawnienie polityk regionalnych i lokalnych w obszarze innowacyjności oraz gospodarki opartej na wiedzy, przy szczególnym uwzględnieniu regionalnego potencjału w zakresie badań oraz rozwoju technologii, wspierania przedsiębiorczości oraz MŚP, wspierania rozwoju firm oraz inicjatyw innowacyjnych, popularyzowania technologii ICT, jak również wspierania zatrudnienia, kapitału ludzkiego oraz edukacji.
2. Usprawnienie polityk regionalnych i lokalnych w obszarze środowiska naturalnego i zapobiegania zagrożeniom, przy szczególnym uwzględnieniu prewencji i zarządzania zagrożeniami naturalnymi i technologicznymi, gospodarki wodnej i przybrzeżnej, gospodarki odpadami, różnorodności biologicznej oraz ochrony dziedzictwa naturalnego, wydajności energetycznej oraz energii odnawialnych, czystego i zrównoważonego transportu publicznego, dziedzictwa kulturowego.
3. Umożliwienie podmiotom na szczeblu regionalnym i lokalnym z różnych krajów UE wymianę doświadczeń i wiedzy.
4. Ustanowienie współpracy pomiędzy regionami mniej doświadczonymi a regionami bardziej doświadczonymi w danym obszarze polityki w celu wspólnego wzmocnienia potencjału i wiedzy regionalnych i lokalnych uczestników projektu.
5. Zapewnienie, iż dobre praktyki wskazane w ramach projektów współpracy międzyregionalnej są udostępniane innym regionalnym i lokalnym podmiotom oraz, że są one uwzględniane w programach konwergencji oraz konkurencyjności.

Powyższe cele będą realizowane przez następujące osie priorytetowe:

Priorytet I: Innowacyjność i gospodarka oparta na wiedzy

Cel ogólny: Pomoc władzom regionalnym i lokalnym oraz innym uczestnikom projektu na szczeblu regionalnym w celu usprawnienia polityk, metod oraz zwiększeniu potencjału w zakresie innowacyjności i gospodarki opartej na wiedzy.

Priorytet II: Środowisko naturalne i zapobieganie ryzyku

Cel ogólny: Pomoc władzom regionalnym i lokalnym oraz innym uczestnikom projektu na szczeblu regionalnym w celu usprawnienia polityk, metod oraz zwiększeniu potencjału w zakresie najistotniejszych kwestii związanych ze środowiskiem naturalnym i zapobieganiem zagrożeniom.

Priorytet III: Pomoc Techniczna

Cel ogólny: Skuteczne oraz sprawne zarządzanie Programem i jego wdrożenie.

4. Charakterystyka spójności między celami rozwoju wynikającymi z dokumentu, a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

		CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020			
		CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	CEL IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
CELE WSKAZANEGO PROGRAMU, STRATEGII	<u>Cel główny osi priorytetowej 1.</u> Innowacyjność i gospodarka oparta na wiedzy.		x	x	x
	<u>Cel główny osi priorytetowej 2.</u> Środowisko naturalne i zapobieganie ryzyku	x	x		x

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a przygotowywanym programem.

Program Operacyjny Współpracy Międzyregionalnej INTERREG IV C jest spójny ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020* w następujących celach:

CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.

4: Upowszechnienie wśród społeczeństwa aktywnego stylu życia.

8: Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie dezorganizacji i patologii społecznej.

CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.

1: Optymalizacja i organizacja systemu transportowego.

2: Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych.

3: Rozwój informatyki i telekomunikacji.

4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury.

CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.

1: Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

2: Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii.

3: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

4: Modernizacja sektora rolno-spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej.

6: Wspieranie procesów poprawy efektywności i adaptacji rynkowej tradycyjnych gałęzi przemysłu.

CEL IV. *Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.*

3: Rewitalizacja terenów zdegradowanych.

5: Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami.

6: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych.

7: Polepszenie jakości powietrza.

8: Ochrona przed hałasem.

9: Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych.

6. Źródła finansowania programu

Plan finansowy Programu Operacyjnego Współpracy Międzyregionalnej INTERREG IV C wynosi 405 094 936,00 EUR.

- dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (85% lub 75%, dla polskich partnerów 85%): 321 321 762,00 EUR
- dofinansowanie krajowe (od poszczególnych partnerów reprezentujących swoje państwa – 15% lub 25%, dla polskich partnerów 15%): 83 773 174,00 EUR

Wydział zgłaszający:

Wydział Rozwoju Regionalnego

1. Nazwa dokumentu:

Program Operacyjny Europa Środkowa 2007-2013 (Program Współpracy Transnarodowej dla Europy Środkowej)

2. Data przyjęcia dokumentu:

3.12.2007

3. Charakterystyka dokumentu:

Głównym celem Programu jest wzmocnienie spójności terytorialnej, promowanie wewnętrznej integracji oraz wzmocnienie konkurencyjności obszaru Europy Środkowej.

W ramach Programu wspierane są następujące priorytety:

- Priorytet 1: Wspieranie innowacyjności na obszarze Europy Środkowej

Obszary Interwencji:

P1.1 - Poprawa ramowych warunków dla innowacji

P1.2 - Tworzenie możliwości dla rozprzestrzeniania i stosowania innowacji

P1.3 - Wspieranie rozwoju wiedzy

- Priorytet 2: Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności obszaru Europy Środkowej

Obszary Interwencji:

P2.1 - Poprawa wewnętrznych połączeń w obszarze Europy Środkowej

P2.2 - Rozwój współpracy w dziedzinie multimodalnej logistyki

P2.3 - Promowanie mobilności bezpiecznej i zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju

P2.4 - Technologie informatyczno-komunikacyjne i rozwiązania alternatywne dla zwiększenia dostępu

- Priorytet 3: Odpowiedzialne korzystanie ze środowiska

Obszary Interwencji:

P3.1 - Rozwój wysokiej jakości środowiska poprzez zarządzanie zasobami naturalnymi i dziedzictwem oraz ich ochroną

P3.2 - Redukcja ryzyka i skutków zagrożeń naturalnych i wywołanych działalnością człowieka

P3.3 - Wspieranie wykorzystania źródeł energii odnawialnej i zwiększania efektywności energetycznej

P3.4 - Wspieranie ekologicznych przyjaznych środowisku technologii i działań

- Priorytet 4: Podniesienie konkurencyjności oraz atrakcyjności regionów i miast

Obszary Interwencji:

P4.1 - Rozwój policentrycznych struktur osadniczych oraz współpracy terytorialnej

P4.2 - Uwzględnienie terytorialnych skutków zmian demograficzno-społecznych w rozwoju miast i regionów

P4.3 - Wykorzystanie zasobów kulturowych dla uatrakcyjnienia miast i regionów

- Priorytet 5: Pomoc techniczna

Obszar współpracy obejmuje terytorium, bądź części terytorium ośmiu państw członkowskich UE oraz przygraniczny obszar zachodniej Ukrainy: Austrię, Czechy, Niemcy (w tym: Badenię-Wirtembergię, Bawarię, Berlin, Brandenburgię, Meklemburgię-Pomorze Przednie, Saksonię, Saksonię-Anhalt, Turyngię), Węgry, Włochy (w tym: Piemont, Valle d'Aosta,

Ligurię, Lombardię, Provincia Autonoma Bolzano/Bozen, Provincia Autonoma Trento, Veneto, Friuli-Wenecja Julijska, Emilia-Romagna), Polskę, Słowację, Słowenię, Ukrainę (w tym: Wołyń, Lwów, Iwano-Frankowsk, obwód Zakarpacki i Czerniowiecki).

4. Charakterystyka spójności między celami rozwoju wynikającymi z dokumentu, a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

		CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020			
		CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	CEL IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
CELE Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013	Cel główny priorytetu 1 Poprawa klimatu dla innowacji we wszystkich regionach i umożliwienie lepszego wykorzystania ich potencjału innowacyjnego poprzez odnośnienie się do ich konkretnych potrzeb i słabych punktów oraz poprzez wzmacnianie silnych stron	x		x	
	Cel główny priorytetu 2 Wzmocnienie dzięki zastosowaniu innowacyjnych rozwiązań, wewnętrznej spójności państw Europy Środkowej poprzez poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności obszaru Europy Środkowej, w oparciu o pełne poszanowanie zasad zrównoważonego rozwoju		x	x	x

	<i>Cel główny priorytetu 3</i> Odpowiedzialne korzystanie i ochrona potencjału środowiska Europy Środkowej poprzez promowanie innowacyjnych oraz zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju rozwiązań w zakresie zarządzania zasobami naturalnymi, redukcji zagrożeń oraz poprawy stanu środowiska naturalnego		x	x	x
	<i>Cel główny priorytetu 4</i> Wzmacnianie policentrycznych struktur osadniczych, poprawa jakości życia oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju miast i regionów	x	x	x	x

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a programem:

Program Operacyjny Europa Środkowa 2007-2013 spójny jest ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020* w następujących celach:

CEL I *Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.*

Kierunek działań:

- 1: Poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy.
- 2: Rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego.
- 3: Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych.
- 5: Zintegrowanie systemu pomocy społecznej, aktywna polityka społeczna
- 6: Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu oraz zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń zdrowotnych
- 7: Poprawa warunków mieszkalnych

CEL II *Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.*

Kierunek działań:

- 1: Optymalizacja i integracja systemu transportowego.
- 2: Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych.
- 3: Rozwój informatyki i telekomunikacji.
- 4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej.

CEL III *Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.*

Kierunek działań:

- 1: Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
- 2: Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii.
- 3: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.
- 5: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu.

CEL IV *Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.*

Kierunek działań:

- 1: Wspieranie rozwoju obszarów metropolitalnych
- 2: Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic
- 3: Rewitalizacja terenów zdegradowanych
- 5: Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami.
- 6: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych.
- 7: Polepszenie jakości powietrza.
- 9: Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych.

6. Źródła finansowania programu

Plan finansowy Programu Operacyjnego Europa Środkowa 2007 – 2013 wynosi: 298.295.837 EUR.

- dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (85% lub 75%, dla polskich partnerów 85%): 246.011.074 EUR
- wkład krajowy (15% lub 25%, dla polskich partnerów 15%): 52.284.763 EUR (w tym krajowe środki publiczne: 50.460.724 EUR oraz krajowe środki prywatne: 1.824.039 EUR).

Wydział zgłaszający:
Wydział Gospodarki

1. Nazwa dokumentu:

Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego

2. Data przyjęcia dokumentu:

16.05. 2007

3. Charakterystyka dokumentu:

Program zawiera analizę i ocenę lokalnych zasobów energii odnawialnej (biogaz, biomasa, energia wiatru, energia słoneczna, energia wód powierzchniowych energia geotermalna) we wszystkich gminach powiatów ziemskich województwa śląskiego. Zasoby zostały sklasyfikowane w kategoriach możliwości ich wykorzystania w oparciu o kryteria ekonomiczne i środowiskowe. Wskazane zostały potencjalne źródła finansowania inwestycji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

4. Charakterystyka spójności między celami rozwoju wynikającymi z dokumentu, a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

		CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020			
		CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	CEL IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
CELE WSKAZANEGO PROGRAMU, STRATEGII	Cel 1				<i>Rozpoznanie i inwentaryzacja lokalnych zasobów energii odnawialnej</i>
	Cel 2				<i>Klasyfikacja zasobów pod względem możliwości ich zagospodarowania</i>
	Cel 3				<i>Wskazanie właściwych technologii wykorzystania lokalnych zasobów energii odnawialnej</i>

	<i>Cel 4</i>				<i>Zwiększenie udziału energii odnawialnej w lokalnym bilansie energetycznym</i>

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a przygotowywanym programem:

Zgodność z celem strategicznym IV - kierunki działań: Polepszenie jakości powietrza, Kształtowanie ośrodków wiejskich oraz z celem III - kierunek działań: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu.

6. Źródła finansowania programu

Nie posiada własnego budżetu. Wskazano źródła potencjalne (RPO, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Ekofudusz, Bank Ochrony Środowiska, Fundacja Rozwoju Wsi.)

Wydział zgłaszający:

Wydział Terenów wiejskich

1. Nazwa dokumentu:**Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej OWCA – PLUS****2. Data przyjęcia dokumentu:**

uchwała zarządu Województwa Śląskiego nr 1664/90/III/07 z 12 .09.2007.

3. Charakterystyka dokumentu:

Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej OWCA – PLUS powstał w Wydziale Terenów Wiejskich w roku 2007. Cel nadrzędnym tego Programu jest ochrona środowiska przyrodniczego i zachowanie bioróżnorodności na tych terenach poprzez przywrócenie wypasu owiec na polanach górskich oraz na murawach kserotermicznych w obszarze Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Program powstał w odpowiedzi na potrzebę podjęcia energicznych działań dla ratowania i zachowania dla następnych pokoleń, ginącej przyrody, jak również dziedzictwa kulturowego związanego z pasterstwem.

4. Charakterystyka spójności między celami rozwoju wynikającymi z dokumentu, a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

		CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000-2020			
		CEL I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.	CEL II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.	CEL III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjność i gospodarki.	CEL IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.
CELE WSKAZANE GO PROGRAMU , STRATEGII	Cel 1				X
	Cel 2				
	Cel 3				
	Cel 4				

5. Charakterystyka spójności między kierunkami działań ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 a przygotowywanym programem:

Program jest zgodny z celami strategicznymi “Strategii Rozwoju Turystyki” poprzez cel strategiczny “rozwój produktu markowego – turystyka na terenach wiejskich, oraz rozwój produktu markowego – turystyka rekreacyjna, aktywna i specjalistyczna.

Program stanowi instrument realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego poprzez zgodność z priorytetem “ochrona i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni” jak też cel strategiczny IV “poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni”

6. Źródła finansowania programu

Program w całości finansowany jest z budżetu Województwa Śląskiego

Wykaz strategicznych dokumentów regionalnych

Lp	Nazwa dokumentu	Wydział/Jednostka odpowiedzialna	Data i forma przyjęcia dokumentu	Status	Uwagi - rekomendacje
1	Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do 2004 roku oraz cele długoterminowe do roku 2015	Wydział Ochrony Środowiska	Dokument został przyjęty dnia 15 kwietnia 2002 r.	obowiązujący	Brak przyjęcia ostatecznej wersji Polityki ekologicznej państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014, stanowiącej podstawę aktualizacji programów ochrony środowiska szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego uniemożliwił zakończenie procedury specyfikacji istotnych warunków zamówienia i rozstrzygnięcia procedury przetargowej wyłaniania wykonawcy aktualizacji Programu ochrony środowiska województwa śląskiego w roku 2007.
2	Program łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego	Wydział Rozwoju Regionalnego, Wydział Gospodarki	Dokument przygotowany przez Samorząd Województwa Śląskiego i przyjęty przez Radę Ministrów dnia 28 stycznia 2003 r.	nieobowiązujący	Program został zaakceptowany przez Radę Ministrów w dniu 30 września 2003 r., co stanowiło podstawę do zaciągnięcia przez Rzeczpospolitą Polską pożyczki w Banku Rozwoju Rady Europy na sfinansowanie części programu stanowiącego wkład budżetu państwa w jego realizację. Umowa pożyczki na kwotę 25 mln euro została podpisana 25 listopada 2003 r., którą to datę należy uważać za początek realizacji programu
3	Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego	Wydział Ochrony Środowiska	Dokument przyjęty dnia 25 sierpnia 2003 roku (Uchwała NR II/11/1/2003 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2003 r.)	obowiązujący	Aktualizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami jest realizowana zgodnie z umową nr 39/OS/2008
4	Regionalna Strategia Innowacji	Wydział Strategii i	Uchwała Sejmiku	Dokument	W 2009 planowane jest przystąpienie do

	Województwa Śląskiego na lata 2003-2013	Planowania Przestrzennego – Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS.	Województwa Śląskiego Nr II/11/2/2003 z dnia 25 sierpnia 2003 r.	obowiązujący	aktualizacji Strategii
5	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego	Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004 roku	obowiązujący	W 2009 roku planowana jest zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego w zakresie uszczegółowienia zapisów dla zadania samorządu województwa pn.: Rozbudowa MPL „Katowice” w Pyrzowicach
6	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (ZPORR 2004-2006)	Wydział Rozwoju Regionalnego, Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, Wydział Edukacji i Nauki, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach., Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Katowicach	Dokument zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej dnia 13 lipca 2004 r. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 Dz. U. 2004 nr 166 poz. 1745.	obowiązujący	
7	Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006	Wydział Rozwoju Regionalnego	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2004 r. (Dz. U.NR 197 poz. 2032) w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu	obowiązujący	

			Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.		
8	Strategia rozwoju turystyki w województwie śląskim na lata 2004 – 2013	Wydział Turystyki i Sportu – wydział do dokumentu się nie przyznaje, odsyła do Adama Hajdugi!!!!	Strategia uchwalona przez Sejmik Województwa Śląskiego dnia 20 grudnia 2004 r.		
9	Program Wykonawczy 2005-2008 dla Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013	Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego, Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego Nr 2366/305/II/2005 z dnia 18 października 2005 r.	Dokument obowiązujący	W 2009 r. planowane jest opracowanie Programu Wykonawczego na lata 2009-10
10	Program małej retencji dla województwa śląskiego wraz z Anekssem	Wydział Terenów Wiejskich	Uchwała Sejmiku nr II/43/1/2006 z dnia 16.01.2006 oraz uchwała w sprawie aneksu do Programu - nr II/51/2/2006 z 28.08. 2006	obowiązujący	
11	Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.	Uchwała Nr II/47/3/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2006 roku	Obowiązujący	Wymaga aktualizacji
12	Program operacyjny na lata 2008-2013 do Strategia Polityki Społecznej Województwa	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Uchwała Nr III/28/3/2008 Sejmiku	obowiązujący	

	Śląskiego na lata 2006-2020 Warunki i jakość życia dzieci i młodzieży - szanse i zagrożenia	Województwa Śląskiego.	Województwa Śląskiego z dnia 24 września 2008 roku		
13	Regionalny Plan Działań Na Rzecz Zatrudnienia na 2006 rok	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Kwiecień 2006 rok.		
14	Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008r.	Wojewódzki Urząd Pracy	Przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą nr 593/149/III/2008 z dnia 1 kwietnia 2008r.	obowiązujący	Program jest opracowywany corocznie
15	Program Odnowy Wsi Województwa Śląskiego na lata 2006-2010	Wydział Terenów Wiejskich	Dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr II/48/1/2006 w dniu 22 maja 2006 roku.	Dokument obowiązujący	
16	Program Modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka	Wydział Strategii i Planowania Przestrzennego	Uchwała nr II/49/1/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 12 czerwca 2006 roku.	obowiązujący	Planowane jest ogłoszenie przetargu na opracowanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej WPKiW
17	Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006 – 2020	Wydział Kultury	Uchwała nr II/51/1/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 28 sierpnia 2006r.	obowiązujący	W 2008 r. planowane jest zorganizowanie konferencji podsumowującej 2 lata realizacji strategii
18	Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006 – 2010	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa nr II/53/4/2006 z dnia 25 października 2006 r.	obowiązujący	
19	Wojewódzki Program Opieki	Wydział	Uchwała nr	Obowiązujący	Na sesji Sejmiku Województwa 19 listopada 2008

	Nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2006 – 2009	Kultury/Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego	II/53/2/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 października 2006 r.		r. zostanie przedstawione sprawozdanie za 2 lata realizacji programu
20	Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego	Wydział Gospodarki	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/53/3/2006 z dnia 25 października 2006 r. i znowelizowany uchwałą Sejmiku z dnia 16.05. 2007 r.	Obowiązujący	
21	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Wydział Terenów Wiejskich	Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 07.IX.2007 zatwierdzająca PROW w Rzeczypospolitej Polskiej w okresie programowania 2007-2013	Obowiązujący	
22	Program współdziałania Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2007-2015	Wydział Kultury	Uchwała Nr II/53/27/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 października 2006 roku	Nieobowiązujący	Uchwała Uchylona Przez Wojewodę Śląskiego
23	Harmonogram realizacji Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007-2011.	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej	Uchwała nr 1122/62/III/2007 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 27.06.2007r.	Obowiązujący	Wymaga corocznej aktualizacji.
24	Kontrakt Wojewódzki dla	Wydział Inwestycji	Kontrakt Wojewódzki	Obowiązujący	

	Województwa Śląskiego na lata 2007-2008		zawarty dnia 28 sierpnia 2007 r. w Warszawie	(do 31.12. 2008r.)	
25	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013	Wydział Rozwoju Regionalnego, Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 4 września 2007 r. Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1708/91/III/2007 z dnia 18 września 2007 r.	Obowiązujący	Dokument będzie aktualizowany.
26	Program Operacyjny Współpracy Międzyregionalnej INTERREG IV C	Wydział Rozwoju Regionalnego	Program zatwierdzony przez KE 11 września 2007 r.	Obowiązujący	
27	Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej OWCA – PLUS	Wydział Terenów wiejskich	uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1664/90/III/07 z 12.09.2007.	Obowiązujący	
28	Zaktualizowany Wojewódzki Program Operacyjny Województwa Śląskiego na rok 2004 obowiązujący w latach 2005-2006 przedłużony na lata 2007-2008	Wydział Rozwoju Regionalnego	Uchwała nr III/13/1/2007 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 września 2007 r.	Obowiązujący (do 31.12. 2008r.)	
29	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, Wojewódzki Urząd Pracy	28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję w sprawie przyjęcia w ramach pomocy wspólnotowej programu operacyjnego Europejskiego	Obowiązujący	

			Funduszu Społecznego objętego celem „konwergencja” w regionach w Polsce w okresie programowania od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2013 roku.		
30	Program Operacyjny Europa Środkowa 2007-2013 (Program Współpracy Transnarodowej dla Europy Środkowej)	Wydział Rozwoju Regionalnego	Program zatwierdzony przez KE 3 grudnia 2007 r.	Obowiązujący	
31	Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013	Wydział Rozwoju Regionalnego	Program zatwierdzony przez KE 11 grudnia 2007 r.	Obowiązujący	
32	Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013	Wydział Rozwoju Regionalnego	Program zatwierdzony przez KE 20 grudnia 2007 r.	Obowiązujący	
33	Program Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013 (współpraca transnarodowa dla Regionu Morza Bałtyckiego)	Wydział Rozwoju Regionalnego	Program zatwierdzony przez KE 21 grudnia 2007 r.	Obowiązujący	
34	Wojewódzki Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2008-2010	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej	Uchwała nr III/22/5/2008 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 marca 2008r.	Obowiązujący	Nie wymaga corocznej aktualizacji.
35	Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych oraz Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2008-2010	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej	Uchwała nr III/22/6/2008 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 marca 2008r.	Obowiązujący	Nie wymaga corocznej aktualizacji.

36	Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008-2010	Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej. Wdrożenie: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.	Uchwała nr III/29/4/2008 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 października 2008 roku.	Obowiązujący.	Nie wymaga corocznej aktualizacji.
	Strategia Komunikacji Marketingowej	Wydział Promocji i Współpracy Międzynarodowej	?		
	Program współpracy województwa śląskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2009	Wydział Kultury	Uchwała III/30/3/2008 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 listopada 2008	Obowiązujący	

III. REALIZACJA CELÓW

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
1. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego	a). Szkolenia dla beneficjentów, partnerów społeczno-gospodarczych aplikujących o środki PO KL, w tym: w ramach działania 9.5* Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich tj. projekty przyczyniające się do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwoju usług na tych obszarach; działania informacyjno-promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści płynących z kształcenia i szkolenia	- System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, - Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL, - Plany Działań 2007-2008 dla Priorytetów VI-IX realizowanych w kompetencji regionalnym* - Porozumienie pomiędzy Ministerstwem Rozwoju Regionalnego (Instytucją Zarządzającą PO KL) a Województwem Śląskim (Instytucją Pośredniczącą) KL/ŚL/2007/1 w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach PO KL z dnia 22.06.2007 r., - Porozumienia nr 1-5 w sprawie dofinansowania działań w ramach PO KL zawarte pomiędzy IP a IP2 z dnia 24.09.2007 r.,	Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich – konkursy pilotażowe w 2007r. – alokacja na 2007 r. wg Planu Działania dla Priorytetu IX wyniosła 1 749 090,40 PLN Działania promocyjno - informacyjne: a) szkolenia - ilość szkoleń - 50, - liczba uczestników /potencjalnych beneficjentów - 500 - koszt całkowity - 7 520,80 PLN – Pomoc techniczna PO KL,
	b). - System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, - Szczegółowy Opis Priorytetów Programu		b) konferencje - konferencje regionalne, w tym konferencje poświęcone obszarom wiejskim

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	Operacyjnego Kapitał Ludzki, - Porozumienie Instytucji Zarządzającej z instytucją Pośredniczącą nr KL/ŚL/2007/1 w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach PO KL z dnia 22.06.2007 r., - Porozumienie nr 5 Instytucji Pośredniczącej z Instytucją Pośredniczącą II stopnia z dnia 24.09.2007 r., - Opis systemu zarządzania i kontroli IP, - Plan Działań 2007-2008 dla Priorytetów VI-IX, - Instrukcje wykonawcze IP , - Dokumentacja konkursowa dla działania 9.5.		- ilość konferencji - 8 - liczba uczestników/potencjalnych beneficjentów - 1010 - koszt całkowity 10 311,60 PLN – Pomoc techniczna PO KL
1.1 Poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy	a) materialne: Wspieranie tworzenia nowych i rozbudowa istniejących ośrodków akademickich - zwiększenie i wzmocnienie potencjału innowacyjnego regionu oraz podnoszenie stanu technicznego placówek edukacyjnych na wszystkich poziomach kształcenia od podstawowego do wyższego. Udzielenie dotacji w wysokości 1 500 000 zł. dla Uniwersytetu Śląskiego na wsparcie adaptacji byłego budynku katowickiego oddziału NBP, przekazanego Uniwersytetowi na siedzibę władz rektorskich;	Działanie doraźne na podstawie umowy nr 1070/EN/2007	1 500 000 zł. (budżet Województwa Śląskiego)

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	Udzielenie dotacji dla Akademii Muzycznej w Katowicach w celu umożliwienia realizacji i zakończenia realizacji projektu „Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA”;	Działanie doraźne na podstawie umowy nr 445/EN/2005 i nr 758/EN/2007	w latach 2005 - 2007: 6 092 300 zł. w tym w 2007 r. 2 342 810 zł. (budżet Województwa Śląskiego)
	Przyjęcie przez uchwały nr III/12/4/2007 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2007 roku w sprawie upoważnienia Zarządu Województwa Śląskiego do zaciągnięcia zobowiązania na rok 2008 na udzielenia dotacji na działalność bieżącą Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, w celu umożliwienia budowy Akademickiego Centrum Sportu Akademii w kwocie nie większej niż 1 000 000zł.	Działanie doraźne	
	Zmiana siedzib następujących szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Województwo Śląskie: - Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Gliwicach, - Filie w Dąbrowie Górniczej i Jaworznie Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach; - Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej “WOM” w Rybniku; Powyższe zmiany poprawiły warunki lokalowe szkół i placówek, zwiększyły komfort realizacji	Działanie doraźne	Zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	ich zadań statutowych i ich dostępność dla użytkowników		
	Utworzenie katalogów komputerowych zbiorów pedagogicznych bibliotek wojewódzkich wraz z filiami w module OPAC systemu PROLIB. Powyższe działanie podyktowane jest dostosowywaniem bibliotek do oczekiwań społeczeństwa informacyjnego i umożliwia przeglądanie baz danych bibliotek przez sieć Internet , a w przypadku niektórych placówek, również zamawianie pozycji z katalogów.	Działanie doraźne	Zadanie zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek
	Dotacja Województwa Śląskiego dla Miasta Tychy na wykonanie drogi pożarowej dla budynku stanowiącego siedzibę Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Tychach.	Działanie doraźne umowa nr 1735/EN/2007	30 000 zł. (budżet Województwa Śląskiego)
	W 2007 roku Szkoła Podstawowa Nr 3 w Zespole Szkół Specjalnych w Istebnej otrzymała wyposażenie w postaci internetowego centrum informacji multimedialnej w ramach projektu "Internetowe centra multimedialne w bibliotekach szkolnych" realizowanego w 2007 roku przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej . Kolejne trzy placówki prowadzone przez Województwo Śląskie (Szkoła Policealne Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach, Szkoła Policealne Województwa Śląskiego w Rybniku oraz I	PROJEKTY "Internetowe centra multimedialne w bibliotekach szkolnych ", "Pracownie komputerowe dla szkół " realizowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekty są finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Europejskiego Funduszu Społecznego

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Zespole Nauczycielskich Kolegiów Języków Obcych w Sosnowcu) zostały umieszczone na liście rankingowej projektu “ Pracownie komputerowe dla szkół”;		
	2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr oświatowych w celu polepszenia jakości pracy szkół i placówek oświatowych oraz zwiększenia mobilności kadr oświatowych na rynku pracy - działalność placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli; Działania placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli mają na celu kształtowanie kadry oświatowej posiadającej wysokie kwalifikacje, motywację i mającej odpowiednie warunki do ciągłego rozwoju umiejętności i wiedzy oraz otwartej na wykorzystania nowoczesnych metod i technik przekazywania wiedzy, kształtowanie postaw prospołecznych i budowanie poczucia tożsamości regionalnej oraz przygotowania i realizacji nowatorskich programów nauczania. Powyższe cele realizowane są poprzez działalność <i>analityczną</i> (prace diagnostyczne – ewaluacyjne), <i>popularyzatorską</i> (upowszechnianie informacji pedagogicznej psychologicznej), <i>szkoleniową</i> (organizowanie	Działanie doraźne	Zadania zrealizowane z środków zaplanowanych w planach finansowych placówek

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	seminariów, konferencji, konsultacji zespołowych i indywidualnych, kursów doskonalących oraz wspieranie rad pedagogicznych), <i>wydawnicza, oraz informacja naukowa</i>		
	3. Zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej oraz uelastycznienia i powiązania kierunków kształcenia na poziomie średnim i wyższym z potrzebami gospodarki regionu; 1) Oferta zakładów kształcenia nauczycieli dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie: Wprowadzenie w kolegiach nauczycielskich w roku szkolnym 2007/2008 kształcenia w zakresie dwóch specjalności – głównej i dodatkowej w zakresie edukacji muzycznej i przedszkolnej, edukacji plastycznej i zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, pedagogiki opiekuńczej i pedagogiki resocjalizacyjnej, języka polskiego i bibliotekoznawstwa, matematyki i informatyki, matematyki i rewalidacji uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, oligofrenopedagogiki z pedagogiką terapeutyczną, pedagogiki resocjalizacyjnej i opiekuńczo – wychowawczej; Wprowadzenie kształcenia w zakresie dwóch	Działanie doraźne	Zadania zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	specjalności umożliwi przyszłym nauczycielom uzyskanie kwalifikacji do nauczania dwóch przedmiotów, a tym samym przyczyni się do zwiększenia elastyczności zawodowej przyszłych nauczycieli.		
	2) Oferta Szkół Policealnych Województwa Śląskiego : otwarcie dodatkowych oddziałów na kierunku “ratownik medyczny” w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku w celu umożliwienia pracownikom zatrudnionym w stacjach pogotowia ratunkowego uzyskanie kwalifikacji zgodnych z obowiązującymi przepisami; wprowadzenie nowych kierunków kształcenia w 4 Szkołach Policealnych Województwa Śląskiego: technik masażysta, technik optyk, technik usług kosmetycznych.. Wnioski w sprawie wprowadzenia powyższych kierunków otrzymały pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady zatrudnienia	Działanie doraźne	Zadania zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek
	5.Kształtowanie postaw prospołecznych i budowanie poczucia tożsamości regionalnej, przygotowania i realizacji nowatorskich programów nauczania 1) Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na	Uchwała Nr III/2/14/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 11 grudnia 2006 roku w sprawie przyjęcia PROGRAMU WSPÓŁPRACY WOJEWÓDZTWA	148 000 zł. (budżet Województwa Śląskiego – środki zaplanowane w planie finansowym Wydziału

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	realizację zadań w dziedzinie edukacji publicznej w 2007 roku. Celem konkursu było wyłonienie i wsparcie projektów na realizację zadań publicznych, które mogą być realizowane w szczególności poprzez: organizowanie lub uczestnictwo w olimpiadach i konkursach tematycznych, festiwalach, przeglądach, wystawach, warsztatach, konferencjach, seminariach, szkoleniach oraz innych imprezach, których organizacja może mieć istotne znaczenie dla wspomaganie rozwoju i uzdolnień dzieci i młodzieży; tworzenie programów edukacyjnych; wydawanie niskonakładowych, niekomercyjnych publikacji i periodyków, książek, czasopism także z wykorzystaniem innych technik zapisu niż druk, druków ulotnych, nagrań fonograficznych i audiowizualnych; organizację sesji, sympozjów i konferencji naukowych.	ŚLĄSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2007	Edukacji i Nauki)
	2) Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na wyłonienie podmiotu koordynującego organizację Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego, odbywającego się w w Dortmundzie w dniach 01.-06. 07.2007r., którym udział wzięło 15 przedstawicieli młodzieży z województwa śląskiego		25 000 zł (budżet Województwa Śląskiego)
	b) niematerialne Zawarcie porozumień w sprawie opieki	Działania doraźne	

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	naukowo- dydaktycznej nad zakładami kształcenia nauczycieli ze szkołami wyższymi w związku z: wprowadzeniem w kolegiach nauczycielskich od roku szkolnego 2007/2008 obowiązkowego kształcenia w zakresie dwóch specjalności – głównej i dodatkowej		
1.2 Rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego	Działania materialne 1. Stymulowanie zróżnicowanych form przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego. 1) Działalność szkoły dla dorosłych w Regionalnym Ośrodku Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. W roku szkolnym 2007/2008 szkoła kształci na kierunkach: • opiekun w domu pomocy społecznej, • asystent osoby niepełnosprawnej, • opiekunka środowiskowa, • technik usług kosmetycznych, • technik masażysta. Ośrodek Doskonalenia Zawodowego działający w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego oferuje również różnorodne formy kształcenia (kursy, seminaria, praktyki zawodowe). W 2007 roku ODZ zrealizował kurs kwalifikacyjny (kurs pedagogiczny dla instruktorów praktycznej nauki zawodu).	Działanie doraźne	Zadania zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	2) Oferta placówek zawodowego doskonalenia nauczycieli, których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie. Placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli oferują szeroką gamę kursów kwalifikacyjnych w zakresie metodyki, pedagogiki i zarządzania oświatą, pozwalających na zdobycie nowych kwalifikacji do nauczania zgodnie z potrzebami szkół i placówek.	działanie doraźne	zadania zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek
1.3 Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych	a) Działalność 19 instytucji kultury dla których organizatorem jest Województwo Śląskie	Wszystkie działania są zgodnie z zapisami Strategii rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006-2020 Podstawą prawną wszystkich działań jest Ustawa o samorządzie województwa oraz Ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a ponadto: Uchwała Nr I/49/13/2002 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 15 kwietnia 2002 r.	82 478 673,43 zł - dotacja na działalność, a ponadto inwestycje, zakupy inwestycyjne, remonty 30 534 203,90 zł (wykaz w zał. w tabeli poniżej)
	b) Stypendia w dziedzinie kultury (40 stypendiów)	Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	400 000 zł

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	c)Otwarte konkursy ofert: - w dziedzinie kultury (406 dotacji) - w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego (34 dotacje)	Uchwała nr 364/347/II/2006 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 7 marca 2006 r.	3 567 381 zł 560 706 zł
	d)Nagrody Marszałka: -artystyczna (3 osoby) -za upowszechnianie kultury (3 osoby) - dla młodych twórców (3 osoby) - Nagroda im. Karola Miarki - Wydarzenie Muzealne Roku (4 nagrody) - Złota Maska (2 nagrody)		15 000 zł 15 000 zł 12 000 zł 15 000 zł 40 000 zł 6 000 zł
	e) pozostałe nagrody: - Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje” - Międzynarodowy Konkurs Kompozytorów „Musica Sacra” - Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek - Biennale Plakatu Polskiego - Praca Roku Związku Polskich Artystów Plastyków - Międzynarodowy Festiwal Dyrygencki im. G. Fitelberga (4 nagrody) - Konkurs Kompozytorski na Pieśń o Śląsku	Uchwała nr 364/347/II/2006 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 7 marca 2006 r.	10 000 zł 3 200 zł 3 000 zł 7 000 zł 6 000 zł 32 000 zł 10 000 zł
1.4 Upowszechnienie wśród społeczeństwa aktywnego stylu	a). dotacje celowe, Otwarte konkursy ofert z zakresu kultury fizycznej i sportu dzieci i młodzieży, a także na zadania z bezpieczeństwa	ustawa z dnia 24.04.2003r. o pożytku publicznym i o wolontariacie oraz Program współpracy z oragnizacjami	5.834.497,35 – sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2007

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
życia	publicznego– zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w górach i nad wodą	pozarządowymi na rok 2007 uchwalony przez Sejmik Województwa Śląskiego	
	Pomoc finansowa innym jednostkom samorządu terytorialnego przeznaczona na realizację obiektów sportowych.		4.919.947 zł
	Promocja szlaku zabytków techniki		
1.5 Zintegrowanie systemu pomocy społecznej, aktywna polityka społeczna	b). - przygotowanie koncepcji merytorycznej oraz infrastruktury do realizacji projektu systemowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Działania 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej – celem jest profesjonalizacja usług pomocy społecznej, rozwój systemu zarządzania jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, - System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, - Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, - Porozumienie Instytucji Zarządzającej z instytucją Pośredniczącą nr KL/ŚL/2007/1 w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach PO KL z dnia 22.06.2007 r., - Opis systemu zarządzania i kontroli IP,	- System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, - Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL, - Plany Działań 2007-2008 dla Priorytetów VI-IX realizowanych w komponencie regionalnym* - Porozumienie pomiędzy Ministerstwem Rozwoju Regionalnego (Instytucją Zarządzającą PO KL) a Województwem Śląskim (Instytucją Pośredniczącą) KL/ŚL/2007/1 w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach PO KL z dnia 22.06.2007 r.,	426 576 PLN

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	- Plan Działań 2007-2008 dla Priorytetu VII, - Instrukcje wykonawcze IP .		
	b) (ROPS) • Opracowanie szczegółowej diagnozy sytuacji dzieci i młodzieży w województwie śląskim w ramach prac nad projektem programu operacyjnego do <i>Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020</i> pt. „<i>Warunki i jakość życia dzieci i młodzieży w woj. śląskim – szanse i zagrożenia</i>”, • W oparciu o zasoby Internetowej Bazy Informacyjnej Służb Społecznych opracowano 4 numery internetowego Informatora Służb Społecznych („Jednostki organizacyjne pomocy społecznej”, „Miejsca pomocy osobom z problemem uzależnienia oraz ofiarom i sprawcom przemocy domowej”, „Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych” i „Podmioty		

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	działające na rzecz osób w podeszłym wieku”). Następnie wydano cały rocznik na płytach CD w nakładzie 1000 egzemplarzy, Zlecono ekspertyzę na temat warunków mieszkaniowych ludności w województwie śląskim, uwzględniającą problematykę dodatków mieszkaniowych		
1.6 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu oraz zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń zdrowotnych	Działania materialne: 1. Prowadzenie działań profilaktycznych • Rozwijanie przez Regionalny Ośrodek Metodyczno -Edukacyjny “Metis” w Katowicach we współpracy nauczycieli – liderami promocji zdrowia <i>Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie</i> . Certyfikat Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie przyznawany jest na 3 lata. Szkoły biorące udział w programie podejmują systemowe działania w zakresie promocji zdrowia - diagnoza, planowanie, realizacja, ewaluacja. W 2007 roku Certyfikat otrzymało 49 szkół i placówek.	Kontynuacja projektu <i>ŚLĄSKA SIEĆ SZKÓŁ PROMUJĄCYCH ZDROWIE</i>	Zadania zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek
	• Realizowanie wychowania prorodzinnego i prozdrowotnego poprzez kursy, konsultacje zespołowe, konferencje, warsztaty i opracowanie publikacji.	Działania doraźne	Zadania zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	„Pacjent w leczeniu onkologicznym i opiece paliatywnej” –okres realizacji 18.07.2007 do 30.11.2007r. a.)przygotowanie konferencji naukowej; b.) przeprowadzenie edukacji zdrowotnej i profilaktyki dziedzinie onkologii, opieki paliatywnej i hospicyjnej;	Konferencja naukowa	17.000,00 zł z budżetu samorządu województwa (42,39% kosztów całego przedsięwzięcia)
	„Wyprzedź cukrzycę -program wczesnego wykrywania cukrzycy i innych hiperglikemii” – okres realizacji 18.07.2007 do 30.11.2007r. a.) badania przesiewowe (7000 oznaczeń glikemii z krwi, 7000 indywidualnych porad, 700 konsultacji lekarskich, 350 testów doustnego obciążenia glukozą;) b.)wczesne wykrywanie cukrzycy i hiperglikemii u ludności woj. Śląskiego; zapobieganie wystąpieniu cukrzycy u osób z grup ryzyka poprzez modyfikacje stylu życia; stwarzanie warunków i kształtowanie wiedzy diabetologicznej i umiejętności zdrowego stylu życia		57.710,00 zł z budżetu samorządu województwa (49% kosztów całego przedsięwzięcia)
	„Badania przesiewowe w diagnostyce astmy oskrzelowej u dzieci z terenu woj. Śląskiego” – okres realizacji 01.08.2007 do 31.10.2007r. a.) badania kompleksowe u dzieci 7-15 lat – liczba badań 200 (badanie fizykalne, pomiar szczytowego przepływu wydechowego, badanie		23 650,00 zł z budżetu samorządu województwa (50% kosztów całego przedsięwzięcia)

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	laryngologiczne, testy skórne kontaktowe na 30 alergenów, wymazy bakteriologiczne z nosa i z gardła, badanie poziomu IgE całkowitego, badania spirometryczne; oznaczenie poziomu przeciwciał); edukacja zdrowotna;		
	„Wojewódzki program profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2006-2010”		Finansowanie z samorządu województwa; program przewiduje również współfinansowanie projektów z funduszy strukturalnych
	Dotacje udzielone zakładom opieki zdrowotnej w 2007 roku z budżetu samorządu województwa		32 247 535,00 zł
	Pożyczki udzielone zakładom opieki zdrowotnej w 2007 roku z budżetu samorządu województwa		13 928 497,00 zł
	Umowy podpisane w 2007 roku w ramach ZPORR		922 797,32 zł
1.7 Poprawa warunków mieszkalnych	działanie realizowane na poziomie samorządu gminnego		
1.8 Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie dezorganizacji i patologii społecznej	a).zakup profesjonalnego sprzętu informatycznego i techniki policyjnej dla garnizonu Śląskiej Policji	Wniosek Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach	450 000 zł
	a).wykonanie remontu, modernizację i adaptację strefy administracyjnej w bloku i wejść na teren Komendy przyjaznych dla mieszkańców	Wniosek Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach	200 000 zł

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	Działania materialne: 1. Przeciwdziałanie dezorganizacji i przejawom patologii społecznej. Zadania placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych przez Województwo Śląskie realizowane w ramach ich planów pracy mają na celu m.in. zapobieganie zjawiskom negatywnym (agresja, przestępczość i narkomania wśród nieletnich) poprzez przygotowanie nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnych w zakresie poszerzania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Działania powyższe realizowane były w 2007 roku m.in. poprzez: • wypracowanie systemu rozwiązań w zakresie powszechnej edukacji na rzecz profilaktyki i bezpieczeństwa - m.in. realizacja we współpracy ze Śląską Komendą Policji oraz Śląskim Kuratorium Oświaty programu wojewódzkiego pn. <i>“Bezpieczna szkoła”</i>; oraz projektu edukacyjnego <i>“Czuję się bezpiecznie – czuję się dorosły”</i>; (zajęcia warsztatowe i metodyczne, debaty, opinie) • realizację kształcenia ustawicznego w zakresie wychowania i profilaktyki problemowej (seminaria, wykłady, grupy warsztatowo – szkoleniowe, konsultacje) • wypracowanie systemowych rozwiązań w	Działanie doraźne PROGRAM WOJEWÓDZKI <i>“BEZPIECZNA SZKOŁA”</i> PROJEKT EDUKACYJNY <i>“CZUJĘ SIĘ BEZPIECZNIE – CZUJĘ SIĘ DOROSŁY”</i> WOJEWÓDZKI PROGRAM <i>SEMINARIUM NA TEMAT PORADNICTWA</i>	Zadania zrealizowane ze środków zaplanowanych w planach finansowych placówek

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (Wojewódzki program <i>Seminarium na temat poradnictwa</i>).		
2. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki	a). Nie dotyczy 2007 r. b). Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego z dn. 18 września 2007 r. w sprawie wyznaczenia Instytucji (Beneficjenta systemowego) w projektach systemowych w ramach Działań 8.1.4 Przewidywanie zmiany gospodarczej, 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji oraz 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, - System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, - Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, - Porozumienie Instytucji Zarządzającej z instytucją Pośredniczącą nr KL/ŚL/2007/1 w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach PO KL z dnia 22.06.2007 r., - Porozumienie nr 1-4 Instytucji Pośredniczącej z Instytucją Pośredniczącą II stopnia z dnia 24.09.2007 r., - Opis systemu zarządzania i kontroli IP, - Plany Działań 2007-2008 dla Priorytetów VI - IX - Instrukcje wykonawcze IP .	- System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, - Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL, - Plany Działań 2007-2008 dla Priorytetów VI-IX realizowanych w komponentcie regionalnym* - Porozumienie pomiędzy Ministerstwem Rozwoju Regionalnego (Instytucją Zarządzającą PO KL) a Województwem Śląskim (Instytucją Pośredniczącą) KL/ŚL/2007/1 w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach PO KL z dnia 22.06.2007 r., - Porozumienia nr 1-5 w sprawie dofinansowania działań w ramach PO KL zawarte pomiędzy IP a IP2 z dnia 24.09.2007 r., - dodatkowo Porozumienia nr 1-5 w sprawie dofinansowania działań w ramach PO KL zawarte pomiędzy IP a IP2 z dnia 24.09.2007 r.	

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
2.1 Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw	a). -Realizacja instrumentu „Linia pożyczek dla mśp”. W jego ramach w 2007r. umorzono 117 pożyczek dla mśp o łącznej wartości blisko 13 mln zł	- „Program łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego”,	- w 2007r – 0 zł Program realizowany od 2004r. Łącznie na realizację tego instrumentu przeznaczono blisko 45 mln zł (z pożyczki zaciągniętej przez rząd RP w Banku Rozwoju Rady Europy)
	-Realizacja instrumentu Regionalny Fundusz Pożyczkowy dla Małych Przedsiębiorców i Bezrobotnych. W jego ramach w 2007r. udzielono 91 pożyczek o łącznej wartości przekraczającej 6 mln zł.	Kontrakt dla Województwa Śląskiego na rok 2004	Instrument ten był realizowany od IV kwartału 2004r Finansowany jest ze środków: Samorządu Województwa Śląskiego - 100tys. zł, budżet państwa 2 mln zł (w ramach kontraktu), Fundusz Górn Śląski (łącznie 6,2 mln zł), Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (łącznie 10,5 mln zł)
	- Współudział w opracowaniu dokumentacji wdrożeniowej dot. rozpoczęcia realizacji III etapu „Programu łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego”. Wydziałem wiodącym jest Wydział Rozwoju Regionalnego. Konkurs wniosków odbywał się będzie w 2008r.	„Program łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego”,	Program realizowany od 2004r. Łącznie na realizację tego instrumentu przeznaczono blisko 45 mln zł. W ramach tego etapu rozdysponowane zostaną środki na pożyczki dla mśp pochodzące z tzw. „oszczędności” w wysokości ponad 4 mln zł.

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
	b). Podejmowanie działań promujących przedsiębiorczość i przedsiębiorstwa, w tym: - Organizacja poziomu regionalnego konkursu „Europejskie Nagrody Przedsiębiorczości” – efektem było nominowanie do udziału w poziomie krajowym 3 zwycięzców regionalnych w następujących kategoriach: • „Pionierskie działania w duchu przedsiębiorczości” • „Wspieranie przedsiębiorstw”, • „Odpowiedzialna przedsiębiorczość”	Działanie wynikające z bieżącej działalności	0 zł
	- współdziałal w przygotowaniu procedur mających na celu uruchomienie konkursu promocji woj. śląskiego pn. „Marka – Śląskie”, której głównym organizatorem jest Regionalna Izba Przemysłowo – Handlowa w Gliwicach	Działanie wynikające z bieżącej działalności	0 zł
2.2 Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii	Realizacja regionalnego projektu foresight'u technologicznego		

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
2.3 Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu	a). wydawnictwa promocyjne i reklamy w mediach; udział w branżowych targach krajowych i zagranicznych; obsługa wizyt w regionie potencjalnych inwestorów; organizacja konferencji i szkoleń aktualizacja strony internetowej „Strategia komunikacji marketingowej w zakresie atrakcyjności inwestycyjnej i gospodarczej województwa śląskiego”	zadania własne wydziału bieżące	budżet wydziału kwota poniesiona na działania za 2007 rok: 294 795,94 PLN
	b). gromadzenie informacji o terenach inwestycyjnych oraz informacji o regionie w zakresie gospodarki; udział w konferencjach tematycznych; współpraca z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych SA współpraca z ambasadami RP		
2.4 Modernizacja sektora rolno-spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej			
2.5 Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu	Promocja Szlaku Zabytków Techniki Modernizacja WPKiW		
2.6 Wspieranie procesów poprawy	a).		

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
efektywności i adaptacji rynkowej tradycyjnych gałęzi przemysłu	b).		
3. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni	a).rozpisanie konkursu na kontrolowany wypas owiec, remont lub budowę obiektów owczarskich na halach, - stworzenie systemu zachęt do lokowania wypasu na wskazanych terenach	Program Owca Plus	Budżet Województwa ogółem 700 000 zł, kwota rozdysponowana jest na dwa sezony wypasowe sezon 2008 - 400 tys sezon 2009- 300 tys.
	b).zachowanie przestrzeni otwartych krajobrazów		
3.1 Wspieranie rozwoju obszarów metropolitalnych	a). b).		
3.2 Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic	a). kierunek działań realizowany przez samorządy gminne (m.in. lokalne programy rewitalizacji) b).		
3.3 Rewitalizacja terenów zdegradowanych	b).Wojewódzki program przekształceń terenów poprzemysłowych i zdegradowanych – w opracowaniu – z wykorzystaniem bazy terenów poprzemysłowych w RSIP (PG)		97 000 – budżet województwa 391 000- WGFOŚiGW (PG)

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
3.4 Kształtowanie ośrodków wiejskich	a).rozwój turystyki oraz towarzyszącej jej infrastruktury,		
	b).promocja produktów owczarskich, kultury pasterskiej i związanych z nią obrzędów b).przywrócenie wypasu owiec na terenach wymagających szybkiej interwencji dla zatrzymania wtórnej sukcesji lasu (TW)	Program Owca Plus	
3.5 Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami	a). b).		
3.6 Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych	a). Organizacja szkoleń oraz udział w szkoleniach i seminariach b). Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego – uchwalony 16.05. 2007	Działania wynikające z programu (b)	65 000 - budżet województwa 273 000 - WFOŚiGW
3.7 Polepszenie jakości powietrza	a). b).		
3.8 Ochrona przed hałasem	a). b).		
3.9 Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych	a). b).		

Nazwa celu i kierunku	Podjęte działania: a). materialne b). niematerialne	Podstawa działania (doraźna lub wynikająca z programu)	Nakłady finansowe (wg ich źródeł)
4. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej	a). zadania zgodnie z tabelą poniżej b). opracowano 20 projektów	PLAN RZECZOWO-FINANSOWY INWESTYCJI I REMONTÓW NA DROGACH WOJEWÓDZKICH 2007 r.	131 356 374 (kwota dot. inwestycji i remontów na Drogach Wojewódzkich)
4.1 Optymalizacja i integracja systemu transportowego	a).		
4.2 Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych	a). Realizacja programu SEKAP	Realizacja w ramach programu ZPORR	
4.3 Rozwój informatyki i telekomunikacji	a). b).		
4.4 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej			

Wykaz inwestycji, zakupów inwestycyjnych oraz remontów dokonanych w wojewódzkich jednostkach kultury w ramach kierunku działań 1.3
Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych

REMONTY		INWESTYCJE (budownictwo)		ZAKUPY INWESTYCYJNE	
Instytucja/ zadanie	wykonanie w 2007 roku	Instytucja/ zadanie	wykonanie w 2007 roku	Instytucja/ zadanie	wykonanie w 2007 roku
remonty w 2007 roku:	7 250 977,35	inwestycje (budownictwo) w 2007 roku:	20 879 773,46	zakupy inwestycyjne w 2007 roku:	2 403 453,09
Teatr Śląski Katowice	860 226,74	Teatr Śląski Katowice	202 500,00	Teatr Śląski Katowice	50 000,00
-wykonanie projektu remontu podłączeń kanalizacji sanitarnej i deszczowej	9 943,00	-adaptacja budynku Teatru Śląskiego, tzw. Malarni i zaplecza magazynowo-warsztatowego	7 500,00	- zakup sprzętu oświetleniowego oraz stołu mikserskiego z wyposażeniem (środki Ministra Kultury)	50 000,00
-malowanie pomieszczeń Teatru	679 483,74	-modernizacja systemu antywłamaniowego oraz monitoringu	195 000,00	Teatr Rozrywki Chorzów	512 593,16
-remont dachu budynku Teatru	170 800,00	Teatr Rozrywki Chorzów	8 404 549,62	-zakup sprzętu akustycznego	289 591,40
Opera Śląska Bytom	457 261,63	-wymiana urządzeń interkomu	110 000,00	-zakup sprzętu komputerowego	56 120,00
-adaptacja akustyczna pomieszczeń budynku Filharmonii	14 640,00	-przebudowa i modernizacja siedziby Teatru	8 161 727,62	-zakup i montaż kurtyny tekstylnej na dużej scenie	35 999,76
-remont istniejących zabezpieczeń p.poż	442 621,63	-zabudowa mostu oświetleniowego nad widownią	132 822,00	-zakup maszyn do pracowni	73 952,00
ROK Bielsko-Biała	64 127,26	Opera Śląska Bytom	282 744,67	-zakup dwóch wytwornic pary wraz z żelazkami	10 000,00
-wymiana i naprawa pokrycia dachu budynku	64 127,26	-realizacja zabezpieczeń p.pożarowych	196 188,02	-zakup instrumentów muzycznych	43 930,00
Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" Koszęcin	269 924,31	-wykonanie wentylacji i klimatyzacji Sali Widowiskowej	86 556,65	-zakup wzmacniaczy do instrumentów	3 000,00
-remont klatek schodowych w hotelu pracowniczym	269 924,31	Filharmonia Śląska Katowice	511 539,25	Opera Śląska Bytom	541 177,65
Biblioteka Śląska Katowice	54 684,00	-dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych	93 539,25	-zakup urządzeń do obsługi sceny (WK)	177 217,65
-remont piwnic w budynku przy ul. Francuskiej 12	14 884,00	-rozbudowa Filharmonii Śląskiej w Katowicach	418 000,00	-zakup instrumentów muzycznych oraz akcesoriów do instrumentów (środki Ministra Kultury)	363 960,00

-remont sieci komputerowej w budynku przy ul. Ligonia	39 800,00	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" Koszęcin	6 797 310,60	Filharmonia Śląska Katowice	143 728,00
Muzeum Śląskie Katowice	881 989,21	"Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej" - rewitalizacja kompleksu pałacowo-parkowego w Koszęcinie	6 355 670,60	-zakup instrumentów muzycznych	24 900,00
-wymiana bramy wjazdowej od strony ul. Moniuszki	35 000,00	"Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej" - rewitalizacja kompleksu pałacowo-parkowego w Koszęcinie II etap	441 640,00	-zakup zestawu komputerowego do rejestracji i cyfrowej obróbki nagrań	118 828,00
-wymiana dużych okien w głównej galerii Malarstwa Polskiego	30 000,00	Instytucja Filmowa "Silesia-Film" Katowice	25 000,00	ROK Bielsko-Biała	20 700,00
-naprawa elewacji od strony ul. Korfantego wraz z malowaniem do wysokości I piętra	49 867,29	-Kino Światowid-przekucie drzwi w celu połączenia drugiej Sali z Kinem	25 000,00	-zakup sprzętu komputerowego	20 700,00
zabezpieczenie obiektów w II części terenu po KWK Katowice	767 121,92	Biblioteka Śląska Katowice	28 060,00	ROK Częstochowa	153 449,10
Muzeum Górnośląskie Bytom	30 000,00	-Śląska Internetowa Biblioteka Zbiorów Zabytkowych	28 060,00	-zakup sprzętu komputerowego	4 648,20
-remont magazynu Działu Historii w budynku przy ul. Korfantego 34	30 000,00	Muzeum Śląskie Katowice	1 017 152,06	-zakup samochodu osobowego	67 511,50
Górnośląski Park Etnograficzny Chorzów	425 000,00	-budowa nowego budynku Muzeum	969 157,26	-zakup sprzętu komputerowego wraz z oprzyrządowaniem i oprogramowaniem, zakup projektora multimedialnego, przenośnego ekranu walizkowego do projektora, zakup cyfrowych aparatów fotograficznych (środkii Ministra Kultury)	81 289,40
-całkowite posadowienie stodoły ośmiobocznej z Grzawy i spichlerzo-piwnicy z Brennej	425 000,00	-Oddział Centrum scenografii Polskiej - instalacja regulowanego oświetlenia scenicznego w Sali Ekspozycyjnej	47 994,80	Ars Cameralis Silesiae Superioris Katowice	40 000,00
Muzeum Zamkowe Pszczyna	290 435,32	Muzeum Zamkowe Pszczyna	1 712 063,71	-zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem	12 000,00
-remont pomieszczeń na III p. celem przystosowania ich na pracownie konserwatorskie	243 562,32	-rozbudowa i modernizacja systemu telewizji dozorowej	135 760,61	-zakup sprzętu audiowizualnego	28 000,00
-remont dachu - etap V	46 873,00	-renowacja kompleksu zamkowego w	1 576 303,10	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk"	227 886,76

		Pszczynie		Koszęcin	
Muzeum w Bielsku-Białej	3 824 237,45	Muzeum Górnictwa Węglowego Zabrze	1 889 004,71	-zakup sprzętu komputerowego	79 985,00
-Muzeum Techniki i Włókiennictwa: prace instalacyjne centralnego ogrzewania i remont wejścia głównego	174 378,68	-rozbudowa okablowania strukturalnego w budynku głównym	6 000,00	-zakup sprzętu oświetleniowego i nagłośnieniowego (środki Ministra Kultury)	147 901,76
-Dom Tkacza: adaptacja poddasza na cele ekspozycyjne	20 000,00	-instalacja windy w gmachu głównym - dokumentacja	6 558,00	Biblioteka Śląska Katowice	117 916,43
-Zamek Książąt Sułkowskich: remont	789 379,90	-"Zabrze-Śląski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej Skansen Królowa Luiza etap I"	1 312 446,71	-zakup i montaż klimatyzacji lokalnej	31 915,20
-Zamek Książąt Sułkowskich: renowacja elewacji	2 840 478,87	środki Województwa:	622 970,47	-zakup i montaż centrali telefonicznej	8 000,00
Muzeum Górnictwa Węglowego Zabrze	93 091,43	środki gminy Zabrze:	689 476,24	-zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania (środki Ministra Kultury)	78 001,23
-naprawa klatki schodowej ewakuacyjnej	32 784,43	-"Zabrze-Śląski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej Skansen Królowa Luiza etap II" dokumentacja techniczna	564 000,00	Muzeum Śląskie Katowice	108 841,56
-renowacja zabytkowego zbiornika do zmiękczenia wody	27 170,00	środki Województwa:	337 981,00	-zakup kotła wodnego wraz z montażem	23 862,20
-remont schodów wejściowych	33 137,00	środki gminy Zabrze:	226 019,00	-Oddział Centrum Scenografii Polskiej - zakup sprzętu komputerowego i audiowizualnego	84 979,36
		Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego	9 848,84	Muzeum Górnośląskie Bytom	113 864,66
		-wykonanie sieci internetowej	9 848,84	-zakup sprzętu komputerowego	15 000,00
				-zakup szaf i gablot entomologicznych oraz tacek do gablot (środki Ministra Kultury)	98 864,66
				Górnośląski Park Etnograficzny Chorzów	25 398,50
				-zakup kamery cyfrowej	11 498,50
				-zakup programu do archiwizacji zbiorów	13 900,00
				Muzeum Zamkowe Pszczyna	206 485,00

		-zakup klimatyzatorów	206 485,00
		Muzeum Górnictwa Węglowego Zabrze	63 645,93
		-zakup i montaż podnośnika dla osób niepełnosprawnych	21 848,00
		-zakup licencji programu komputerowego	5 490,00
		-zakup sprzętu komputerowego	21 307,93
		-zakup skanera dla formatów A4 i A3 (środki Ministra Kultury)	15 000,00
		Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego	77 766,34
		-zakup sprzętu fotograficznego	17 914,00
		-zakup metalowych szaf na sprzęt fotograficzny oraz archiwum	17 969,14
		-zakup sprzętu komputerowego	29 889,00
		-zakup kamery cyfrowej (środki Ministra Kultury)	11 994,20

ZPORA			
	Wartość kosztorysowa	Źródła finansowania	całkowite wykonanie
Muzeum Zamkowe w Pszczynie - Renowacja kompleksu zamkowego w Pszczynie	8 637 422	środki UE	5 185 704
		środki Województwa	2 843 278
		środki beneficjenta	608 440
Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" w Koszęcinie - Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej - rewitalizacja kompleksu pałacowo-parkowego w Koszęcinie	13 109 021	środki UE	5 270 808
		środki Województwa	7 838 213
-			dotychczasowe wykonanie + plan na 2008 rok
Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze - Zabrze - Śląski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej - Skansen "Królowa Luiza etap I" - zadanie kończone w 2008 roku	2 825 073	środki UE	625 788
		budżet państwa	178 796
		środki Województwa	1 095 134
		środki Gm. Zabrze/b.Województwa	925 355

Przykładowe zadania związane z poprawą stanu bezpieczeństwa oraz jakości nawierzchni dróg wojewódzkich wykonanych w 2007 r. w województwie śląskim realizacja celu 4.1 – optymalizacja i integracja systemu transportowego.

Lp.	Rodzaj działania	Krótka charakterystyka działania			
1.	Poprawa stanu bezpieczeństwa	Budowa ciągów pieszych i pieszorowerowych wzdłuż ciągów dróg wojewódzkich na odcinkach wskazanych przez gminy:			
		gmina	powiat	nr drogi	kwota
		Gierałtowice	gliwicki	DW 921	299 000
		Mstów	częstochoowski	DW 786	678 985
		Koziegłowy	myszkowski	DW 789	183 500
		Mszana	wodzisławski	DW 930	500 000
		Pszczyna	pszczyński	DW 939	1 815 900
		Pszczyna	pszczyński	DW 935	2 275 000
		Koziegłowy	myszkowski	DW 789	1 775 000
		Knurów	gliwicki	DW 924	1 750 000
		Mstów	częstochoowski	DW 786	2 107 000
		Żywiec	żywiecki	DW 945	1 786 418
		Koziegłowy	myszkowski	DW 789	698 906
Orzesze	mikołowski	DW 925	560 000		
2.	Poprawa stanu bezpieczeństwa	Przebudowa skrzyżowań dróg wojewódzkich celem poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego:			
		gmina	powiat	lokalizacja	kwota
		Mikołów	mikołowski	DW 928 z ul. Pszczyńską	1 451 335
		Wilkowice	bielski	DW 942 z ul. Szkolną	509 998
		Ornontowice	mikołowski	ul. Bujakowska z ul. Orzeską wraz z budową chodnika w ciągu DW 925	3 360 000
Racibórz	raciborski	DW 935 z DP S3548 ul. Piaskowa	1 400 000		

3.	Poprawa jakości nawierzchni dróg wojewódzkich	Kompleksowe naprawy nawierzchni na wybranych odcinkach dróg wojewódzkich:			
		powiat	nr drogi/ miejscowość	kwota	
		tarnogórski	911 Orzech-Świerklaniec	7 671 354	
		będziński	913 Siemonia	785 552	
		pszczyński	933 Pawłowice	4 250 000	
		raciborski	919 Babice	1 500 000	
		raciborski	919 Pietrowice Wielkie- Żerdziny	299 466	
		raciborski	923 Rzuchów	788 000	
		wodzisławski	935 Rydułtowy	800 000	
4.	Poprawa stanu bezpieczeństwa	Przebudowa obiektów inżynierskich położone w ciągu dróg wojewódzkich:			
		gmina	powiat	zakres zadania	kwota
		Racibórz	raciborski	Remont mostu nad kanałem Ulga, DW 935	7 302 959
		Wisła	cieszyński	Przebudowa mostu nad rz. Czarna Wisła, DW 942	5 122 776
		Woźniki	lubliniecki	Remont mostu nad potokiem Ligockim, DW 789	270 986

Informacja wyjaśniająca do Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

Plany Działań są przygotowywane corocznie dla każdego z Priorytetów, wyjątek stanowią Plany Działań na lata 2007-2008, stąd w ankiecie przywoływane są dane w oparciu o Plany Działań dotyczące lat 2007-2008.

Ze względu na fakt, iż wdrażanie PO KL rozpoczęte zostało w IV kwartale 2007 roku, obecnie trwa procedura oceny wniosków, które wpłynęły w odpowiedzi na konkursy pilotażowe ogłoszone w 2007 roku, nie jest możliwe wskazanie działań materialnych w obszarze PO KL za badany okres czasu w odniesieniu do projektów, podane wartości liczbowe odnoszą się do podejmowanych działań promocyjno-informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów oraz partnerów społeczno-gospodarczych.

Ponadto większość inicjatyw w ramach Priorytetów PO KL podejmowana będzie od roku 2008, za wyjątkiem konkursów pilotażowych dla Działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich wdrażanych przez IP oraz Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy i 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw, wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy (IP2).

IV. RAPORT WSKAŹNIKOWY

*kolumna charakter zmian: P oznacza zmianę pozytywną; N oznacza zmianę negatywną

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
CEL STRATEGICZNY I: WZROST WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ICH ZDOLNOŚCI ADAPTACYJNYCH DO ZMIAN SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH W POCZUCIU BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNEGO I PUBLICZNEGO													
Wykształcenie ludności wg Struktury wykształcenia	osoby			364703					Na podstawie Narodowego Spisu Ludności, GUS 2002	EN			
Wyższe				1295430									
Policealne i średnie zasadnicze zawodowe				1096410									
Podstawowe ukończone				978151									
Podstawowe nieukończone, bez wykształcenia szkolnego, nieustalone				220369									
Stopa bezrobocia rejestrowanego	%	12,9	15,7	17,4	17,6	16,9	15,4	12,7	Główny Urząd Statystyczny	WUP	spadek o 0,2 punktu procentowego	do 2003 rosnąca, następnie spadek	P
Liczba długotrwale bezrobotnych w % ogółu bezrobotnych,	%	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	64,8	64,5	MPiPS-01 sprawozdanie o rynku pracy	WUP			
w tym kobiety							59,8	62,7	MPiPS-01 sprawozdanie o rynku pracy	WUP			

WSKAŹNIKI		jednostki miary	Lata						Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian	
			2000	2001	2002	2003	2004	2005						2006
Liczba placówek kulturalnych	Placówki biblioteczne	objekty	858	851	845	845	840	840	839	GUS-BDR/	KL	-2,2%	malejąca	N
	Kina stałe		70	69	62	56	56	61	57			-18,6%	malejąca	N
	Muzea łącznie z oddziałami		38	42	43	42	43	47	57			50,0%	rosnąca	P
	Działalność sceniczna i wystawiennicza		24	24	23	23	23	24	25			4,2%	rosnąca	P
	RAZEM		990	986	973	967	962	972	978			-1,2%	malejąca	N
	Domy i ośrodki kultury		-	275	-	276	-	371	-			rosnąca	P	
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną.	osoby	514461	516072	586105	607238	531549	504187	500779	Sprawozdania MPiPS-03 za lata 2000-2006	ROPS	-2,7%	malejąca	P	
Przeciętnie dalsze trwanie życia						M:70,2		M:70,5	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego, Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego	ZD		rosnąca	P	
Liczba stwierdzonych przestępstw. Na podstawie: Informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie woj. Śląskiego w	Liczba przestępstw				192 702	202 189	193 415	183 620	Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach	OB	-4,7%	malejąca	P	

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
2007 roku.													
Kierunek działań 1: Poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy													
Liczba studentów,	osoba	Brak danych	192 580	200 710	200 421	206 791	207 739	203 238	BDR GUS	EN	5,5%	rosnąca do 2005	P
Liczba studentów przypadających na 1 nauczyciela akademickiego	osoba	Brak danych	23,07	23,14	22,01	22,46	20,93	20,44	BDR GUS	EN	-11,4%	malejąca	
Liczba absolwentów studiów technicznych,	osoba	Brak danych	7 570	8 972	9 754	10 273	11 479	10 365	BDR GUS	EN	36,9%	rosnąca	P
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego (województwa, powiatów, gmin) na oświatę i wychowanie 1 mieszkańca: Województwo	zł	Brak danych	Brak danych	14,29	13,77	15,23	17,86	18,35	US Katowice	EN	28,4%	rosnąca	P
Powiaty	Zł	Brak danych	Brak danych	137,57	125,57	137,04	172,72	187,8	US Katowice	EN	36,5%	rosnąca	P
Gminy (łącznie z miastami na prawach powiatu)	zł	Brak danych	Brak danych	570,37	598,72	740,94	780,84	834,16	US Katowice	EN	46,2%	rosnąca	P
Bezrobotni zarejestrowani poniżej 25. roku życia w % ogółu bezrobotnych,		32,2	30,5	29,1	26,2	24,2	21,2	18,8			spadek o 13,4 punktu procentowego	malejąca	P
w tym kobiety	%	55,2	53,1	20,9	21,3	53,5	55,5	60,9	Zał. 1 do MPiPS-01	WUP	wzrost o 5,7 punktu procentowego	rosnąca	N
Liczba bezrobotnych wg wykształcenia Wyższe	%	2,7	3,4	4,1	4,6	5,3	5,6	6,5	Zał. 1 do MPiPS-01	WUP	wzrost o	rosnąca	N

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
policealne i średnie zawodowe		21,3	21,8	21,8	21,6	22,4	21,8	21,9			3,8 punktu procentowego		
średnie ogólnokształcące		6,1	5,6	5,6	5,8	6,4	6,8	7,6			wzrost o 0,6 punktu procentowego	stabilna	
zasadnicze zawodowe		36	35,7	35,5	35,1	33,4	32,6	30,9			wzrost o 1,5 punktu procentowego	rosnąca od 2004	N
gimnazjalne i poniżej		33,8	33,5	33	32,9	32,5	33,2	33,2			spadek o 5,1 punktu procentowego	spadek	P
Kierunek działań 2: Rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego													
Liczba osób w wieku 25-64 lata w ogóle ludności w wieku 25-64 lata korzystających za pośrednictwem Urzędów Pracy z: · szkoleń zawodowych,	liczby bezwzględnie						12923	12219	Załącznik do MPiPS-01	WUP			

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian	
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006						
doradztwa zawodowego	%							0,49	0,46					
% udział osób uczących się i kształcących się w liczbie ludności w wieku 25-64 lat	Brak danych									WUP				
Kierunek działań 3: Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych														
Liczba absolwentów szkół artystycznych		1 087	1 042	1 340	1 392	1 321	1 752	1 724		KL	58,6%	rosnąca	P	
Liczba zwiedzających muzea i wystawy	zwiedzający muzea	719 103	655 660	663 854	706 300	705 362	721 818	843 117			17,2%	rosnąca	P	
	zwiedzający obiekty działalności wystawienniczej	184 885	188 589	223 717	199 677	231 178	216 044	209 149			13,1%	rosnąca	P	
	RAZEM	903 989	844 249	887 571	905 977	936 540	937 862	1 052 266	GUS-BDR	KL	16,4%	rosnąca	P	
		osoby												
Liczba przedstawień i koncertów w ciągu roku	ilość	4 670	4 601	4 461	4 425	4 387	4 849	4 762	GUS-BDR	KL	2,0%	zmienna		
Liczba widzów i słuchaczy teatrów i instytucji muzycznych	osoby	1 231 905	1 183 957	1 043 981	1 118 656	1 106 571	1 281 681	1 262 258	GUS-BDR	KL	2,5%	rosnąca od 2004	P	
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	Wydatki budżetów gmin łącznie z miastami na prawach powiatu	w tys. zł	253 865	263 305	267 809	334 220	292 238	334 220	385 108			51,7%	rosnąca	P
	Wydatki budżetów powiatów	w tys. zł	3 225	3 207	3 591	3 373	3 887	3 652	4 192			30,0%	rosnąca	P
	Wydatki budżetów województwa	w tys. zł	50 612	53 082	60 118	64 073	74 644	96 578	104 597			106,7%	rosnąca	P
	RAZEM	w tys.	307 702	319 594	331 517	401 667	370 769	434 450	493 897	GUS-BDR	KL	2,5%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI		jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
			2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
		zł												
	na 1 mieszkańca	zł	64,65	67,4	70	85,2	78,9	92,7	105,78			2,5%	rosnąca	P
Wydatki gospodarstw domowych na edukację i kulturę	kultura		44,23	43,82	40,1	42,25	44,14	47,24	55,2			24,8%	rosnąca	P
	edukacja													
			9,65	8,75	8,56	10,17	9,49	8,19	9,35			-3,1%	malejąca	N
	RAZEM	zł	53,88	52,27	48,66	52,42	53,63	55,43	64,55	GUS-BDR	KL	19,8%	rosnąca	P
Liczba członków związków o charakterze regionalnym (liczba osób zaangażowanych w organizacjach społecznych)		brak danych - dane w trakcie pozyskiwania												
Kierunek działań 4: Upowszechnienie wśród społeczeństwa aktywnego stylu życia														
Liczba ćwiczących w sekcjach klubów sportowych			166874	194250	185877	141066	108559	121687	154048	Ankieta związków sportowych	TS	-7,7%	zmienna od 2005 rosnąca	
Liczba obiektów rekreacyjnych/sportowych.						2401				Ankieta gmin	TS			
Powierzchnia terenów zielonych w miastach											TS			
Zachorowania na choroby cywilizacyjne	osoby						Nowotwory 328,7 Choroby układu krążenia 1 097 Cukrzyca 276			Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego	ZD			
Wydatki na promocję sportu, imprezy sportowe			-	4573235	4545595	4529866	4768459	4753193	5055525	Sprawozdania z wykonania	TS	10,5%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
									budżetu				
Kierunek działań 5: Zintegrowanie systemu pomocy społecznej, aktywna polityka społeczna													
Ogólna kwota środków wydatkowanych na świadczenia z pomocy społecznej (środki na świadczenia wypłacane w ramach zadań zleconych i własnych gmin i powiatów).	w tys. zł	brak danych	304335	369897	370949	300650	334014	378216	Sprawozdania MPiPS-03 za lata 2000-2006	ROPS	24,3%	rosnąca	
Liczba projektów dofinansowanych z budżetu Województwa Śląskiego w ramach konkursów ofert na zadania publiczne z obszaru polityki społecznej	projekty	136	133	142	122	80	59	52	Sprawozdanie budżetowe	ROPS	-61,8%	malejąca	
Kwota środków Samorządu Województwa Śląskiego wydatkowana na dofinansowanie projektów na zadania publiczne w obszarze polityki społecznej w ramach otwartego konkursu ofert	zł	1984266	1975430	1651482	1234061	964308	1113010	1110510	Sprawozdanie budżetowe	ROPS	-44,0%	malejąca	
Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej dla osób starszych.	osoby	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	442	497	525	Bilanse potrzeb w pomocy społecznej w latach 2004-2006	ROPS	18,8%	rosnąca	N
Liczba mieszkańców przypadających na 1 pracownika socjalnego.	osoby	2852	2774	2627	2519	2475	2389	2287	Sprawozdania MPiPS-03 za lata 2000-2006	ROPS	-19,8%	malejąca	P
Ogólna kwota środków	w tys.	brak	304335	369897	370949	300650	334014	378216	Sprawozdania	ROPS	24,3%	zmienna	

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian	
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006						
wydatkowanych na świadczenia z pomocy społecznej (środki na świadczenia wypłacane w ramach zadań zleconych i własnych gmin i powiatów).	zł	danych								nia MPiPS-03 za lata 2000-2006				
Kierunek działań 6: Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu oraz zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń zdrowotnych														
Liczba porad specjalistycznych na 1 mieszkańca					7,4	7,4	7,6		Rocznik Statystyczny Województwa	ZD		stabilna		
Liczba łóżek w szpitalach ogólnych.		29 038					26 902	26 631	Główny Urząd Statystyczny	ZD	-8,3%	malejąca	N	
Liczba lekarzy specjalistów.		9 962					8 289	8 089	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	ZD	-18,8%	malejąca	N	
Liczba przychodni i ośrodków zdrowia.		1 692					1 819	1 927	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	ZD	13,9%	rosnąca	P	
Liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych								143 230	Śl. Oddział Woj. NFZ	ZD				
Nakłady finansowe ponoszone na profilaktykę leczenia chorób cywilizacyjnych								8 709850	Śl. Oddział Woj. NFZ	ZD				
Umieralność niemowląt na		10,1				7,9	7,4	7,3	Rocznik	ZD	-27,7%	malejąca	P	

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
1000 urodzeń żywych									Statystyczny Województwa Śląskiego, Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego				
Kierunek działań 7: Poprawa warunków mieszkalnych													
Liczba mieszkań oddanych do użytku	szt.	5634	6541	7605	14692	9938	8534	8325	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	GK	47,8%	rosnąca	P
Liczba mieszkań wyposażonych w instalację wodociągową	%	M 98,6 W 95,0	M 98,7 W 95,8	Dane 2000 2001 obejmują %mieszkań zamieszkałych		Dane 2005 i 2006 obejmują % mieszkań ogółem	M 99,1 W 94,4	M 99,1 W 94,5	US Katowice	OS			
Liczba mieszkań wyposażonych w instalację kanalizacyjną	%	M 87,7 W 83,9	M 88,0 W 84,7				M 91,3 W 86,3	M 91,4 W 86,4	US Katowice /podano wyposażenie w łazienkę/	OS			
Liczba mieszkań wyposażonych w instalację gazową	%	M 71,7 W 18,9	M 71,8 W 19,3				M 71,2 W 27,9	M 71,1 W 28,9	US Katowice	OS			
Powierzchnia użytkowa mieszkań	tys. m ²	96693,1	97390,4	107109,8	108970,7	109929,8	110818,7	111664,3	Rocznik Statystyczny	GK	15,5%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
									Województwa Śląskiego				
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	60,7	60,9	65,1	65,7	65,9	66,2	66,5	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	GK	9,6%	rosnąca	P
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	20,4	20,6	22,6	23,1	23,4	23,7	23,9	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	GK	17,2%	rosnąca	P
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	os.	2,98	2,96	2,87	2,84	2,82	2,8	2,78	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	GK	-6,7%	malejąca	P
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania	szt.	5634	6541	7605	14692	9938	8534	8325	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	GK	47,8%	rosnąca	P
Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania	m ²	649247	758444	939619	1926875	1218385	1095146	1068277	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	GK	64,5%	rosnąca	P
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania	m ²	115,2	116	123,6	131,2	122,6	128,3	128,3	Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego	GK	11,4%	zmienna	

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Śląskiego													
Kierunek działań 8: Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie dezorganizacji i patologii społecznej													
Czas reakcji służb ratowniczych i policji w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego		Dane dla 2005 roku Mediana czasu dotarcia zespołów ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia w miastach >10 tys. mieszkańców 8,51 min. Poza miastami >10 tys. mieszkańców 12,38min.								OB/ZD			
Liczba osób, które korzystały z pomocy społecznej z występowaniem przesłanki bezdomności								5029 (2007 r.)	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego	OB			
Liczba osób powracających do przestępstwa (recydywa), w tym nieletnich										OB			
Liczba osób które korzystały z pomocy społecznej z występowaniem przesłanki braku pracy	osoby							140 209 (2007 r.)	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego	OB			
Wskaźnik wykrywalności przestępstw stwierdzonych; Na podstawie: Informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie woj. Śląskiego w 2007 roku.	%				46	49,1	52,6	56 58,4 (2007 r.)	Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach	OB		rosnąca	P
Liczba policjantów.	osoby							11 753	Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach	OB			
CEL STRATEGICZNY II : ROZBUDOWA ORAZ UNOWOCZEŚNIENIE SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ													

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Liczba wypadków drogowych.	zdarzenia	6898	----	----	----	----	6355	6179	Rocznik Statystyczny Woj. Śląskiego	KT	-10,4%	malejąca	P
Kierunek działań 1: Optymalizacja i integracja systemu transportowego													
Liczba wypadków drogowych. na 100.000 zarejestrowanych pojazdów samochodowych	zdarzenia	38	----	----	----	----	23	21	Rocznik Statystyczny Woj. Śląskiego	KT	-44,7%	malejąca	P
Długość autostrad (w km) (*)	km	----	8,175	8,175	8,175	8,175	58,34	58,34	GDDKiA Oddz. Katowice	KT	613,6%	rosnąca	P
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (na 100 km ²)	km	196,3	----	----	----	----	201,83	202,16	Rocznik Statystyczny Woj. Śląskiego	KT	3,0%	rosnąca	P
Linie kolejowe eksploatowane na 100 km ² i długość linii kolejowych	km	15,9	----	----	----	----	17,2	17,4	Rocznik Statystyczny Woj. Śląskiego	KT	9,4%	rosnąca	P
		1955					2127	2145					
Liczba pasażerów odprawionych w porcie lotniczym	osób	168126	180015	202267	257991	622612	1092385	1458411	GTL Katowice	KT	767,5%	rosnąca	P
Przeładunek ładunków w porcie lotniczym (tony)	1000 kg	7745	2195	2886	3548	5038	5636	6113	GTL Katowice	KT	-21,1%	od 2001 rosnąca	P
Liczba połączeń lotniczych – regularnych	ilość	15	15	11	9	20	29	31	GTL Katowice	KT	106,7%	rosnąca	P
Ludność w miastach obsługiwana przez zakłady komunikacji miejskiej	osób	----	----	----	----	2984375	2968869	2954127	GUS	KT	-1,0%	malejąca	N
Liczba pojazdów zarejestrowanych w regionie	szt	1580653	----	----	----	----	1884136	2004617	Rocznik Statystyczny	KT	26,8%	rosnąca	

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
									y Woj.Śląskiego				
Kierunek działań 2: Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych													
Liczba odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	tys.	1726,6	1743,1	1736,5	1742,4	1775,7	1798,1	1802	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego (US)	GP	4,4%	rosnąca	
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (w ciągu roku)	GWh	3176,5	3172,4	3198,4	3247,7	3318,5	3382,8	3540,8	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego (US)	GP	11,5%	rosnąca	N
Długość sieci gazowej w gospodarstwach domowych	km	13694,5	15253,7	15341,1	15386,2	15422,2	15501,5	15519,6	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego (US)	GP	13,3%	rosnąca	P
Ilość odbiorców gazu z sieci w gospodarstwach domowych	tys.	1030,3	970,9	973,3	1032	1039,4	1042,9	1038,6	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego (US)	GP	0,8%	rosnąca	P
Zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w ciągu roku)	hm ³	440,4	461,3	456,8	475,9	463,3	462,3	449,4	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego (US)	GP	2,0%	rosnąca	P
Długość sieci ciepłej	km	-	-	-	2703,4	3527,5	3471	3468,4	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego (US)	GP	28,3%	rosnąca	P
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku)	GJ	-	-	-	43898210	39150620	39111182	36926227	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego (US)	GP	-15,9%	malejąca	

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian	
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006						
									Śląskiego (US)					
Kierunek działań 3: Rozwój informatyki i telekomunikacji														
Liczba abonentów telefonii przewodowej.	abonenci	1339		1 408,2	1 362,0			1 309,6	1229	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego 2004, 2007 (US)	GP	-8,2%	malejąca	
Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych	%				14,1			27,3	33,9	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego 2004, 2007 (US)	GP	wzrost o 19,8 punktu procentowego	rosnąca	P
Udział szkół wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu według poziomu kształcenia					2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007		Na podstawie rocznika statystycznego Województwa Śląskiego	EN	Wzrost o 3 punktu procentowego	rosnąca	P
Szkoły podstawowe, gimnazja					84,80%	87,50%	87,60%	87,80%						
Szkoły ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne i policealne	%				36,50%	36,10%	36,50%	36,20%						
Ilość stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu							19872	22121		Na podstawie rocznika statystycznego Województwa Śląskiego	EN			
szkoły podstawowe, gimnazja														
Szkoły ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne i policealne	szt						13581	14096						
Kierunek działań 4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej														
Długość sieci wodociągowej (km) rozdzielczej	km	17268,2	17273,8	17401,1	17605,2	17821,3	18344,1	18628,5		Rocznik statystyczny Woj.	IW	7,9%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
									Śląskiego				
Długość sieci kanalizacyjnej rozdzielczej (km)	km	5944,6	6182,6	6511,1	7077,7	7441,1	8231,9	8767,6	Rocznik statystyczny Woj. Śląskiego	IW	47,5%	rosnąca	P
Długość sieci gazowej (km) rozdzielczej	km				15386,2	15422,2	15501,5	15519,6	Rocznik statystyczny Woj. Śląskiego	IW	0,6%	rosnąca	P
Ilość wysypisk śmieci	szt	40	38	37	44	41	39	35	US Katowice	OS	-12,5%	malejąca	
Odsetek mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię	%	62,9	61,7	64,5	64,8	65,5	67,5	68,3	US Katowice	OS	wzrost o 5,4 punkty procentowe	rosnąca	P
Długość przebudowanych linii tramwajowych w danym roku (metry toru pojedynczego)(* w 2005 r. przebudowano 3300mb trakcji tramwajowej)	mtp		2210	2532,7	2334,1	703,85	0*	968	Tramwaje Śląskie S.A.	IW			
CEL STRATEGICZNY III: WZROST INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI													
Wartość dodana brutto wg sektorów w mln PLN: Ogółem		89070	92 968	96 578	100 160	113 827	114924				29,0%	rosnąca	P
w tym:													
- sektor przedsiębiorstw		45432	46 722	48 604	50 888	62 445	60 640				33,5%	rosnąca	P
- sektor instytucji rządowych i samorządowych		10393	11 708	12 293	12 886	13 149	13811				32,9%	rosnąca	P
- sektor gospodarstw domowych	mln zł	29 080	30 404	31 433	32 143	33 900	36 017		BDR	GP	23,9%	rosnąca	P
Liczba ośrodków B+R										SP			
Udział przedsiębiorstw, które										SP			

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
przewidywały działalność innowacyjną w przemyśle													
PKB na 1 mieszkańca	zł	20 963	21 908	23 032	24 024	27 205	27 792		BDR	GP	32,6%	rosnąca	P
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ogółem (w tym: spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, MSP)	jedn. gospod.	385499	403 004	417 945	424 031	429 173	426 266	425499			10,4%	rosnąca	P
		3 712	3 880	4 009	4 105	4 282	4 511	4 716	BDR	GP	27,0%	rosnąca	P
Liczba zarejestrowanych produktów regionalnych i tradycyjnych	szt.							37 (w 2007r. dodatkowo zarejestrowano 25)	Lista Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	GP			
Kierunek działań 1: Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw													
Nakłady na innowacje w MSP									Brak danych	GP			
Udział MSP w tworzeniu PKB									Brak danych	GP			
Udział sektora MSP w produkcji sprzedanej przemysłu w %	%			34,4	33,2	27,5	27,9	28,6	BDR	GP	spadek o 5,8 punktu procentowego	malejąca	N
Liczba pracujących w sektorze MSP									Brak danych	GP			
Pracujący w sektorze prywatnym	osoby							624 221	Województwo Śląskie 2007 (US)	GP			
Podmioty gospodarki narodowej wg wielkości Ogółem	jedn. gospod.			417945	424 031	429 173	426 266	425499	BDR	GP	1,8%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
w tym:													
0 - 9 osób				395413	401 028	405 726	402 339	401544			1,6%	rosnąca	P
10 - 49 osób				18201	18 779	19 293	19 825	19882			9,2%	rosnąca	P
50 - 249 osób				3597	3 541	3 526	3 510	3483			-3,2%	malejąca	
250 – 999 osób				603	572	532	508	503			-16,6%	malejąca	
1000 i więcej				131	111	96	84	87			-33,6%	malejąca	
Podmioty gospodarki narodowej wyrejstrowane	jedn. gospo d.				23 229	19 445	30 881	31 949	BDR	GP	37,5%	rosnąca	
Ilość inkubatorów przedsiębiorczości i firm w nich funkcjonujących									Brak danych	GP/SP			
Kierunek działań 2: Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii													
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych (ceny bieżące)	mln zł	1551,4	1959,4	2962,1	2938,9	2645,3	2542,3	3569,2	Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS (JKW RIS), GUS	SP	130,1%	rosnąca	P
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową ogółem	tys. zł	389588	405249,1	342460	374931,5	402775,9	438522,1	495562,8	JKW RIS, GUS	SP	27,2%	rosnąca	P
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową w relacji do PKB (GERD/PKB)	%	0,46	0,41	0,39	0,32	0,33	0,34	Brak danych	JKW RIS, GUS	SP	spadek o 0,12 punktu procentowego	malejąca	N
Zatrudnieni w działalności badawczo-rozwojowej ogółem	osoby	10766	11760	11237	12869	12692	11551	11543	JKW RIS, GUS	SP	7,2%	rosnąca	P
Liczba wynalazków krajowych zgłoszonych	szt.	443	392	356	375	409	351	374	JKW RIS, GUS	SP	-15,6%	malejąca	N
Liczba udzielonych patentów	szt.	179	171	129	121	120	186		JKW RIS, GUS	SP	3,9%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian	
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006						
Liczba wdrożeń nowych technologii									Brak danych	SP				
Udział produkcji wyrobów nowych i zmodernizowanych w produkcji sprzedanej w przemyśle									Brak danych	SP				
Ilość parków technologicznych i firm w nich działających									Brak danych	SP				
Kierunek działań 3: Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu														
Saldo migracji	Liczby bezwzgl.			-9 809	-9 419			-8 689	-12 189	Województwo Śląskie 2004, 2007 (US)	GP	24,3%	rosnąca	N
Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej na 1 mieszkańca,				2765	2 842	3 030	3 297	4187				51,4%	rosnąca	P
w tym w sektorze prywatnym na 1 mieszkańca	zł			1811	1 913	1 034	1 956	2 536	BDR	GP		40,0%	rosnąca	P
Liczba punktów obsługi inwestora, w tym obsługi inwestora zagranicznego o zasięgu regionalnym	szt.	1	1	1	1	1	1	1	Informacja własna	GP				
Kierunek działań 4: Modernizacja sektora rolno-spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej														
Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych (ceny stałe)	zł	1908	2122	2044	2191	2864	2770		GUS	TW	45,2%	rosnąca	P	
Liczba osób pracujących w rolnictwie, /liczba osób pracujących w działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich		210340	209957	209236	68866	69930	68532		GUS	TW	-67,4%	malejąca	P	
Wartość dodana brutto wg sektorów rolnictwa,	miliony zł	1783	1505	1260	1372	1532	1475		GUS	TW	-17,3%			

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
łowiectwa, leśnictwa, rybołówstwa i rybactwa (mln PLN / na pracującego, na 1 godzinę przepracowaną)	zł/ na pracującego	8476	7168	6022	19 927	21907	21522				153,9%	rosnąca	P
	zł/1 h przepracowaną	884	746	625	680	760	732				-17,2%		
Liczba gospodarstw agroturystycznych		139	288	302	341	349	353	396	Śląski ODR	TW	154,0%	rosnąca	P
Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych	ha	2,99	-	-	-	-	3,08			TW	3,0%		
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego, w tym gospodarstwa indywidualnego		2,37					2,43				2,5%		
	ha	2,21	-	-	-	-	2,25		GUS	TW	1,8%		
Liczba spółdzielni, grup producenckich, zrzeszeń	szt.	85	-	-	-	-	69		Inform. RZR Sp.Pr.	TW	-18,8%	malejąca	
Liczba podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców obszarów wiejskich		52,9					57,8		GUS	TW	9,3%	rosnąca	P
Liczba gospodarstw ekologicznie kontrolowanych		-	-	-	-	-	23 70 w przekoszt.		GUS	TW			
Ilość produktów markowych/regionalnych		-	-	-	-	-	-	37	Wydział Polityki Gosp.	TW			
Kierunek działań 5: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu													
Liczba obiektów noclegowych turystyki	obiekty			387	474	454	441	426			10,1%	rosnąca	P
W tym hotele, motele, pensjonaty		-	-	89	125	125	124	121	GUS	TS	36,0%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Liczba miejsc noclegowych (tys.)		-	-	-	Hotele - 9,2; motele - 0,3; pensjonaty - 0,6; inne obiekty hotelarskie - 3,8	Hotele - 9,9; motele - 0,2; pensjonaty - 0,6; inne obiekty hotelarskie - 3,8	Hotele - 12,1; motele - 0,07; pensjonaty - 0,4; inne obiekty hotelarskie - 3,4	Hotele - 12,3; motele - 0,07; pensjonaty - 0,3; inne obiekty hotelarskie - 3,5	GUS	TS			
Liczba korzystających z noclegów w ciągu roku	Osoby	-	-	-	1170530	1338935	1530951	1579037	GUS	TS	34,9%	rosnąca	P
Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	Liczba noclegów	-	-	-	2827564	3148096	3811710	4247946	GUS	TS	50,2%	rosnąca	P
Liczba turystów zagranicznych korzystających z obiektów noclegowych turystyki	Osoby	164773	147146	135316	150339	196277	263149	273693	GUS	TS	66,1%	rosnąca	P
Liczba placówek gastronomicznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	obiekt	627	579	487	454	518	497	503	BDR	TS	-19,8%	malejąca	N
Kierunek działań 6: Wspieranie procesów poprawy efektywności i adaptacji rynkowej tradycyjnych gałęzi przemysłu													
Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej ogółem w: górnictwie, przetwórstwie przemysłowym	mln zł. (w cenach bieżących)	15343,4		13 111,5	13 421,0		15 474,5	19580,6	Rocznik Statyst. Woj. Śląskiego 2007 (US)	GP	27,6%	rosnąca	P
		790,9		1 021,9	1 041,4		1 703,1	1700			114,9%	rosnąca	P
		3917,5		4 080,4	4 203,2		4 307,8	6365,9			62,5%	rosnąca	P
Wynik finansowy sektora górniczego (brutto i netto) - brutto	mln zł.			-569,1	1 730,3	3 544,0	1 569,1	575,2	Biuletyn Statystyczny	GP	201,1%	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
- netto				-598,6	1 701,5	2 773,8	1 244,3	358,6	Województwo Śląskie		159,9%	rosnąca	P
Udział przychodów ze sprzedaży na eksport w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i minerałów									Brak danych	GP			
CEL STRATEGICZNY IV : POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO ORAZ ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI													
Odpady (z wyłączeniem komunalnych) wytworzone w ciągu roku (mln ton)	mln ton	46,84	45,87	42,72	42,44	43,46	42,27	41,68	US Katowice	OS	-11,0%	malejąca	P
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków ogółem, w tym procentowy udział ludności miejskiej i wiejskiej	%	62,9	61,7	64,5	64,8	65,5	67,5	68,3	US Katowice	OS	wzrost o 5,4 punktu procentowego	rosnąca	P
Udział produkcji energii z odnawialnych źródeł energii w produkcji ogółem	Brak danych									OS			
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	271467,6	269972,6	270252,9	270334,2	271153	271243,1	271288,7	US Katowice	OS	-0,1%	stabilna	
Kierunek działań 1: Wsparcie rozwoju obszarów metropolitalnych													
Wskaźnik urbanizacji										SP			
Liczba projektów ponadlokalnych zrealizowanych na terenie aglomeracji górnośląskiej, częstochowskiej, bielskiej, rybnickiej										RR/EFS			
Czas przejazdu między ośrodkami metropolitalnymi regionu	w godz. wartość								Internetowy rozkład jazdy PKP	SP			

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Przejazd pociągiem relacji: Katowice – Bielsko-Biała	ci min-max							1:18 do 1:26					
Przejazd pociągiem relacji: Katowice – Częstochowa								1:21 do 1:48					
Przejazd pociągiem relacji: Katowice – Rybnik								1:28 do 2:11					
Przejazd pociągiem relacji: Bielsko-Biała - Częstochowa								2:46 do 4:10 (z przesiadkami)					
Przejazd pociągiem relacji: Bielsko-Biała – Rybnik								1:25 do 2:38 (z przesiadkami)					
Przejazd pociągiem relacji: Częstochowa - Rybnik								3:22 do 4:43 (z przesiadkami)					
Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego	jedn. gospod.	3 712	3 880	4 009	4 105	4 282	4 511	4 716	BDR	GP	27,0%	rosnąca	P
Liczba pracujących w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego	osoby				86 719	109 176	117367	Dane będą w maju br.	BDR/ materiały z US	GP	35,3%	rosnąca	P
Liczba największych firm w regionie w porównaniu do liczby największych firm w Polsce	jedn. gospod.							92	Rzeczpospolita z 31.10.2007 r. „Lista 2000”	GP			
Kierunek działań 2: Zagospodarowanie centrów miast oraz starych zdegradowanych dzielnic													
Ilość lokalnych programów rewitalizacji									Brak danych	GP			
Kierunek działań 3: Rewitalizacja terenów zdegradowanych													

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródła danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania (ha)	ha	5 828	5 863	5 705	5 700	4 809	4 602	4 717	BDR	GP	-19,1%	malejąca	P
Wydatki inwestycyjne związane z rekultywacją hałd, stawów osadowych, składowisk odpadów oraz innych terenów zdegradowanych i zdewastowanych									Brak danych	GP			
Kierunek działań 4: Kształtowanie ośrodków wiejskich													
Długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg na terenach wiejskich	km	116	240,56	324,93	277,78	319,76	287,31	360,71	Sprawozdanie RRW-14	TW	211,0%	rosnąca	P
Liczba gospodarstw domowych wyposażonych w instalację wodociągową na terenach wiejskich	szt	181357	194232	196722	201875	206244	209408	211590	GUS	TW	16,7%	rosnąca	P
Liczba gospodarstw domowych wyposażonych w instalację kanalizacyjną na terenach wiejskich	szt	22092	24236	34912	39752	46603	51106	51398	GUS	TW	132,7%	rosnąca	P
Liczba gospodarstw domowych wyposażonych w instalację gazową na terenach wiejskich	szt	86074	89188	90321	91113	92506	93925	94664	GUS	TW	10,0%	rosnąca	P
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w % ludności ogółem,				92,6	92,7	92,8	93	93,1			Wzrost o 0,5 punktu procentowego	rosnąca	P
w tym na wsi	%	69,7	73	77,4	77,9	78,4	78,7	84,2	GUS	TW	wzrost o	rosnąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
											2,2 punktu procentowego		
Ludność korzystająca z kanalizacji w % ludności ogółem	%	-	-	65,5	65,9	66,5	67,3	67,7	GUS	TW	wzrost o 2,2 punktu procentowego	rosnąca	P
Liczba abonentów telefonii przewodowej.		182024	191928	195397	184434	181691	173731	185529	GUS	TW			
Liczba podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców obszarów wiejskich		52,9					57,9			TW	9,5%	rosnąca	P
Ilość szkół i placówek oświatowych na wsi, w tym							1738	1761	Na podstawie danych Śląskiego Kuratorium Oświaty	EN			
Przedszkola		481	487	486	559	551	543	541			12,5%	rosnąca	P
szkoły	obiekt	757	750	716	733	736	732	733			-3,2%	malejąca	N
Ilość placówek kultury na wsi:													
Placówki biblioteczne		301	291	287	287	285	286	285			-5,3%	malejąca	N
Kina stałe		2	2	2	2	2	3	4			100,0%	rosnąca	P
Muzea wraz z oddziałami		3	3	3	3	3	4	6			100,0%	rosnąca	P
RAZEM	obiekt	306	296	292	292	290	293	295			-3,6%	malejąca	N
Domy i ośrodki kultury	y	-	-	-	-	96	-	117	GUS-BDR	KL			
Kierunek działań 5: Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami													
Odpady komunalne zdeponowane na wysypiskach	dam3	7926,97	7723,16	7825,96	1320,48	1304,11	1306,6	1380,14	US Katowice	OS	-82,6%	malejąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
	tys. ton												
Odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca	kg	334,2	324,2	303,9	286,5	277	278,4	295,1	US Katowice	OS	-11,7%	malejąca	P
Udział odpadów wyselekcjonowanych w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych	%				2,42	1,94	2,48	3,21	US Katowice	OS	wzrost o 0,79 punktu procentowego	rosnąca	P
Odpady przemysłowe wytworzone w ciągu roku (tys. ton),	tys. ton	46844,7	45874,2	42715,2	42439,9	43459,2	42273	41678,1			-11,0%	malejąca	P
w tym: wykorzystane (%)	%	86,9	89,45	91,9	96,16	93,99	93,4	89			Wzrost o 2,1 punktu procentowego	rosnąca	P
lub unieszkodliwione (%)	%	12,5	9,74	7,23	2,9	3,13	4,2	5	US Katowice	OS	spadek o 7,5 punktu procentowego	malejąca	
Powierzchnia niezrekultywowanych (bez komunalnych) terenów składowania odpadów uciążliwych dla środowiska	ha	2996,3	2839,5	2690,6	2595,8	2496,2	2450,6	2377,6	US Katowice	OS	-20,6%	malejąca	P
Kierunek działań 6: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych													
Ścieki komunalne i przemysłowe odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi wymagające oczyszczenia (hm3)	hm3	439,4	424,5	385,3	368,8	362	358,6	362	US Katowice	OS	-17,6%	malejąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Ścieki komunalne i przemysłowe oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia	%	88,21	89,94	88,71	87,36	88,23	87,81	86	US Katowice	OS	spadek o 2,21 punktu procentowego	malejąca	P
Oczyszczone ścieki biologicznie, chemicznie, z podwyższonym usuwaniem biogenów (% ścieków wymagających oczyszczenia)	%	45,06	44,57	47,91	48,32	49,97	49,97	48,3	US Katowice	OS	wzrost o 3,24 punktu procentowego	rosnąca	P
Nakłady inwestycyjne na regulację i przebudowę rzek, potoków, zbiorników wodnych, obwałowań przeciwpowodziowych i stacji pomp (tys. PLN)	tys. zł.	91334,7	81620,3	60655,7	58655,6	81825,1	67315	23309,8	US Katowice	OS	-74,5%	malejąca	
Wody powierzchniowe wg klas (I, II, III)	%	-	I- 0,3	I- 0,4	I- 0,3	I- 0	I- 0	I- 0	W.I.O.Ś.	OS			
			II- 3,1	II- 5,0	II- 3,1	II- 6	II- 2	II- 2					
			III- 26,7	III- 25,1	III- 26,7	III- 19	III- 22	III- 33					
						IV- 19	IV- 26	IV- 32					
						V- 56	V- 50	V- 33					
Ilość energii odnawialnej wytworzonej przez elektrownie wodne	Brak danych									OS			
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną na 1 mieszkańca	zł.	47,42	41,84		40,83	49,81	50,57	41,08	US Katowice	OS	-13,4%	malejąca	N
Kierunek działań 7: Polepszenie jakości powietrza													
Całkowita emisja zanieczyszczeń pyłowych	tys. ton	38,5	32,8	30,5	28,9	26,5	22,4	20,1	US Katowice	OS	-47,8%	malejąca	P
Całkowita emisja zanieczyszczeń dwutlenkiem siarki	tys. ton	152,3	145,5	149,3	149,5	153,2	146,5	146,9	US Katowice	OS	-3,5%	malejąca	P

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez CO2)	tys. ton	610,6	571,2	602,7	649,1	719	713,8	742,8	US Katowice	OS	21,7%	rosnąca	N
Emisja CO2	tys. ton.	33777,9	33523,7	37134,3	38824,6	41521,9	40116,5	44416,2	W.I.O.Ś.	OS	31,5%	rosnąca	N
Zanieczyszczenia gazowe (bez CO2) zatrzymane w urządzeniach do redukcji (% zanieczyszczeń wytworzonych)	%	31,3	33,5	30,6	30,4	29,6	28,6	28,8	US Katowice	OS	spadek o 2,5 punktu procentowego	malejąca	
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji (% zanieczyszczeń wytworzonych)	%	99	99,1	99,2	99,2	99,3	99,4	99,5	US Katowice	OS	wzrost o 0,5 punktu procentowego	rosnąca	
Kierunek działań 8: Ochrona przed hałasem													
Poziom natężenia hałasu										OS			
Wydatki na ochronę przed hałasem										OS			
Wydatki na zmniejszenie hałasu i wibracji ogółem	tys. zł	2911,7	12345,3	7574,7	11743,5	11418,5	19327,9	40142,6	US Katowice	OS	1278,7%	rosnąca	P
Ilość zakładów przekraczających dopuszczalny poziom hałasu	szt	8	-	-	-	-	9	-	W.I.O.Ś.	OS			
Kierunek działań 9: Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych													
Powierzchnia rezerwatów przyrody, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej	%	22	22	21,9	21,9	22	22	22	US Katowice	OS	bez zmian		
Liczba pomników przyrody	szt	1262	1348	1366	1347	1381	1402	1475	US Katowice	OS	16,9%	rosnąca	P
Ilość indywidualnych form	ha	361,6						494,2	US	OS	36,7%	rosnąca	

WSKAŹNIKI	jednostki miary	Lata							Źródło danych	wydział merytoryczny	% zmiana w lata 2000-2006	tendencje	charakter zmian
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
ochrony przyrody: użytki ekologiczne,									Katowice				
zespoły przyrodniczo krajobrazowe		4500,5						3878,3				-13,8%	malejąca

(* **Uwaga:** Poza podanymi długościami autostrady A-4 w zarządzie Oddziału GDDKiA w Katowicach w administracji firmy Stalexport Autostrada Małopolska S.A. jest 25,137 km autostrady A-4.